

Kæmpedovendyr-Slægten

Coelodon.

Af

J. Reinhardt.

Med fem Tavler.

Vidensk. Selsk. Skr., 5. Række, naturvidenskabelig og matematisk Afd. XII. 3.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1878.

Indhold.

	Side.
Forord	257 (5).
I. Historiske Oplysninger om de foreliggende Fund	259 (7).
II. Beskrivelse af Benbygningen	266 (14).
1. Hovedskallen (<i>cranium</i>)	* * .
2. Tænderne (<i>dentes</i>)	281 (29).
3. Hvirvelraden (<i>columna vertebralis</i>)	288 (36).
4. Ribberne (<i>costæ</i>)	296 (44).
5. Forlemmernes Knogler (<i>ossa extremitatum anteriorum</i>)	298 (46).
6. Baglemmernes Knogler (<i>ossa extremitatum posteriorum</i>)	306 (54).
III. Slutningsbemærkninger	321 (69).
<hr/>	
Résumé en français	335 (83).

(Meddelt den 8de Marts 1878.)

Forord.

Stoffet til det Arbejde, som her skal meddeles, skyldes udelukkende Dr. P. W. Lunds Forskninger i de brasilianske Knoglehuler, og Opdagelsen af den uddøde Slægtsform, med hvilken det beskæftiger sig, skriver sig fra hans allerførste Besøg i disse. Blottet for literære Hjælpemidler som han paa den Tid var, henførte han de fundne Levninger til *Megatherium*-Slægten¹⁾; men da han kort derefter fik den nødvendige Literatur anskaffet, saa han, at de frembød forskjellige Afvigelser, og grundede derfor en egen Slægt, *Coelodon*, paa dem²⁾. Senere blev han opmærksom paa, at en uddød Pachyderm allerede i en Række af Aar havde baaret det meget lignende Navn *Coelodonta*; han tog da, for at forebygge Forveksling, sit Slægtsnavn tilbage, og gav sin ny Form en foreløbig Plads i *Megalonyx*-Slægten³⁾. Kort derpaa blev han imidlertid ved Blainvilles, forøvrigt fejlagtige, Angivelse, at den nordamerikanske *Megalonyx* skulde have 5 Tænder i hver Underkjæbe-Gren, foranlediget til atter at gjenoptage sin egen Slægt *Coelodon*⁴⁾, og dennes Berettigelse og Selvstændighed har senere fuldstændigt stadfæstet sig, medens tillige enhver Betænkelighed ved Navnet er bortfalden, da det forlængst er godtgjort, at *Coelodonta*-Slægten kun var grundet paa Melketænder af en uddød *Rhinoceros*-Art.

De ved det første Fund tilstedekomne Knogler vare imidlertid altfor faa til at kunne give mere end et højst ufuldstændigt og utilstrækkeligt Begreb om det opdagede Dyr, og der gik derpaa Aar hen, uden at det lykkedes at forøge det foreliggende Materiale i nogen

¹⁾ Om Huler i Kalksteen i det Indre af Brasilien &c. 1ste Afh. Særtryk. Kjøbenhavn, 1836, S. 28 og S. 34—36; og Kgl. Danske Vidensk. Selsk. naturv. og mathem. Afhandl. 6 Deel. Kbhvn. 1827. S. CXII og S. 240—242.

²⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 2den Afh. Særtryk. Kbhvn. 1839, S. 12, og Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. 8 Deel. Kbhvn. 1841, S. 72.

Se tillige: Lund, coup-d'œil sur les espèces éteintes de Mammifères du Brésil i Ann. d. Sc. nat. Seconde Série. T. XI. Zoologie. Paris, 1839. S. 220.

³⁾ Fortsatte Bemærkninger over Brasiliens uddøde Dyrskabning. Særtryk. Kbhvn. 1842. S. 7, og Kgl. D. Vid. Selsk. nat. math. Afhandl. 9de Deel. S. 127.

⁴⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden før sidste Jordomvæltning. 4de Afhandling. Særtryk. Kbhvn. 1842. S. 35, Note; og Kgl. D. Vid. Selsk. nat. math. Afh. 9de Deel. S. 171.

væsenlig Grad. Det var først lige ved Afslutningen af Dr. Lunds mangeaarige og ihærdige Efterforskninger, at et heldigt Fund endelig satte ham i Stand til at kunne danne sig en nøjagtigere Forestilling om Enkelthederne i dets Bygning, og han havde da endnu kun Lejlighed til foreløbigt at gennemgaa det saaledes tilvejebragte Stof og derpaa i sin sidste Afhandling¹⁾ i Korthed at karakterisere *Coelodon*-Slægten noget nøjere ved et Par Angivelser om Haandens og Fodens Bygning og ved at betegne den som nærmere beslægtet med Megatheriet end med noget andet af de ham bekendte Kæmpedovendyr.

For faa Aar siden har fremdeles Professor P. Gervais meddelt enkelte Oplysninger om de af Dr. Lund samlede *Coelodon*-Levninger²⁾, som han havde haft Lejlighed til at se under et Besøg i Kjøbenhavn.* Men dette er ogsaa alle de selvstændige Meddelelser, som foreligge om denne interessante Slægt³⁾. Hvor paaskjønnelsesværdige de end kunne være, ere de dog ingenlunde tilstrækkelige til give den fornødne Underretning om den; Owens Bemærkning fra 1842, at Slægten var «indicated rather than satisfactorily established», maa til Dels siges endnu stedse at gjælde, og der er en saa meget større Opfordring til at gjøre de i Lunds palæontologiske Samling opbevarede *Coelodon*-Knogler til Gjenstand for en udførligere Beskrivelse, end der hidtil er bleven dem til Del, som de turde være den eneste Kilde, fra hvilken fyldigere Underretning kan hentes, idet vor berømte Landsmand endnu stedse synes at være den Eneste, hvem det er lykkedes at finde Levninger af denne Kæmpedovendyrenes Dværgform.

¹⁾ Meddelelse af det Udbytte de i 1844 undersøgte Knoglehuler have givet &c. i et Brev fra Dr. P. W. Lund. Særtryk. Kbhvn. 1845. S. 22; og Kgl. D. Vid. Selsk. nat. math. Afh. 12te Deel. Kbhvn. 1846. S. 78.

Se tillige: samme Del S. LXVIII, og Oversigt over det Kgl. D. Vid. Selsk. Forhandlinger &c. i Aaret 1845. Kbhvn. 1846. 8vo. S. 60.

²⁾ Zoologie et Paléontologie générales. Paris 1867—69. 4to. Addit. & Correct. S. 253, og derfra aftrykt i Mém. d. l. Soc. Géol. de France. Deuxième Série. Tome neuvième. V. Mém. s. plusieurs espèces des mammifères foss. propr. a l'Amér. mér, par M. P. Gervais. Paris 1873. S. 23.

Prof. Gervais havde endnu ganske kort, førend han havde haft Lejlighed til selv at se og undersøge *Coelodon*-Knoglerne i Museet i Kjøbenhavn, udtalt som sin Mening, at den nævnte Slægt sandsynligvis faldt sammen med *Myloodon*, «dont il paraît représenter le jeune âge» (Nouvelles Archives du Muséum. T. V. Paris 1869. S. 6, Note 4).

³⁾ *Coelodon*-Slægten er naturligvis optaget og omtalt i de forskjellige palæontologiske Haandbøger; men Forfatterne have kun haft de allerede foreliggende Angivelser at holde sig til og bringe ingen nye eller selvstændige Oplysninger; der er derfor ingen Grund til her at opholde os ved dem.

I.

Historiske Bemærkninger om de foreliggende Fund.

Man vil allerede have set, at *Coelodon*-Levninger maa høre til Sjeldenhederne i de brasilianske Knoglehuler; Dr. Lund har virkelig ogsaa kun truffet dem i tre af de Hundreder af Huler, som han har besøgt, og de fundne Knogler hidrøre fra i Alt kun fem Individder.

De første Rester fandtes 1835 i Lapa nova de Maquiné paa Landejendommen Maquiné de cima, tre eller fire Mil Syd-Sydost for Byen Curvelo, eller som dens fulde Navn lyder São Antonio de Curvelo. Der laa (i Følge Lunds Beretning) to Individder begravede der, hvert i sin Afdeling af denne store og pragtfulde Hule; men Skeletterne vare yderst skjøre og lejrede under uheldige Forhold, saa at det kun lykkedes at udtage nogle faa Knogler i nogenlunde brugbar Stand. Det ene Skelet fandtes i den Afdeling af Hulen, som Dr. Lund har givet Navn af «Feslottet»¹⁾; det laa skjult i en Fordybning i Hulens Gulv, som var fyldt med løs, gulagtig «Kalksand»²⁾, og var i meget høj Grad skjørnet og gnavet af Tidens Tand. Nogle Knogler vare allerede mere eller mindre forvandlede til Smul, andre smulrede hen ved den mindste uforsigtige Berøring. Et Brudstykke af et Mellemkjæbeben, en Stump af et af Overkjæbebenene med Spor af tre Tandhuler, enkelte Haand- og Fodknogler, endelig nogle Tænder i meget maadelig Stand er Alt, hvad der er reddet af dette Skelet; men at det oprindeligt maa have ligget der helt og holdent, derom maatte Dr. Lund saa meget mere holde sig forvissat, som han blandt de hensmulrede Knogler fandt Dyrets Exkrementer, som selvfølgelig maa have været indsluttede i dets Tarmkanal, da det indbragtes i Hulen. Resterne af det andet Individ laa begravede i det saakaldte «Værelse 7 a» i et omtrent en halv Fod tykt Lag af rød Lerjord, som fyldte Mellemlrummet mellem to ovenover hinanden afsatte Stalagmitskorper. Da Jordlaget var saa tyndt, hvilede nogle af Knoglerne umiddelbart paa det underliggende Stalagmitguly, andre ragede lidt op af Jorden,

¹⁾ Se den udførlige Beskrivelse af denne Hule i Dr. Lunds foran citerede Afhandling «om Huler i Kalksteen i det Indre af Brasilien», 1ste Afh. Særtr. S. 14—17, Tab. I, Fig. 1; Vid. Selsk. Skr. nat. math. Afh. 6te Deel, S. 220—223, Tab. I, Fig. 1.

²⁾ Saaledes kalder Dr. Lund den Jord eller det Smul, hvori disse Levninger laa begravede.

saa at de havde frembragt Knuder og Ujævnheder i den øverste Stalagmitskorpe, og det var netop denne Omstændighed, som førte til deres Opdagelse. Ogsaa i dette Tilfælde mener Lund, at Skelettet har ligget der i sin Helhed; men paa Grund af den dækkende Stalagmitskorpes betydelige Haardhed kunde han ikke afgjøre, hvad Stilling dets enkelte Dele havde indtaget til hinanden, og der laa blandet imellem dem en Del Knogler af en Hjorteart, som neppe med Sikkerhed kan skjernes fra en af de nulevende brasilianske Arter. Dr. Lund siger, at flere af Knoglerne vare fulde af Revner og Sprækker eller vel endog spaltede i Splinter og Fliser, som dog holdtes kittede sammen af hærdet Ler og Kalksinter, saa at Knoglernes oprindelige Form endnu var nogenlunde bevaret, og han har baade i dette og lignende Tilfælde ment at kunne foreklare denne Knoglernes Tilstand ved at antage, at selve de døde Dyrekroppe ere blevne trykkede og knuste af tunge Masser, inden Kjødet og Huden var borttraadnet. Tilstanden skyldes imidlertid vistnok alene Fugtighedens og Luftens forenede Virkning; slige Knogler ere simpelt hen vejrsprukne og have lidt efter lidt antaget det omtalte Udseende, inden de bleve dækkede af det overliggende Stalagmitlag og derved beskyttede mod yderligere Hensmulren. Der synes ikke at findes nogensomhelst Del af dette Skelet i Dr. Lunds Samling. Paa den anden Tavle til hans Afhandling om Maquiné-Hulen er der rigtignok afbildet et, efter Figuren at dømme, fuldstændigt Laarben (*femur*); men ikke at tale om, at der Intet er sagt om, hvilket af de to i Hulen fundne Skeletter den aftegnede Knogle har tilhørt, saa findes den slet ikke i Lunds Samling og er heller ikke optaget i hans Katalog over denne, medens derimod Originalerne til den paa samme Tavle afbildede Tand og Ekskrement-Klump begge ere tilstede. Da det desuden udtrykkeligt er bemærket i Afhandlingen, at Knoglerne af det sidstnævnte Skelet kun kunde udhugges «brudstykkevis» paa Grund af Stalagmitskorpens Haardhed, synes det at være den nærmest liggende Gisning, at dette Laarbeen snarest har tilhørt det først omtalte, yderst skjøre Skelet, men at det er hensmulret og gaaet tabt efter at være blevet tegnet.

Det andet Sted, hvor der er fundet Levninger af *Coelodon*, er Lapa vermelha, en labyrintagtig Hule i en stor Kalkklippe omtrent tre Fjerdingsvej Syd for Lagoa Santa. Alt, hvad der fandtes i denne Hule, som Lund neppe kan have begyndt at undersøge førend i Aarne 1840 eller 1841, indskrænkede sig imidlertid til to lidt inkrusterede Smaaknogler, nemlig en tredje Mellemlaandknogle (*metacarpale tertium*) af venstre Haand og et Fingerled.

Det tredje og uden al Sammenligning betydeligste Fund gjordes 1844 i den vigtigste af de mange Huler paa Avlsgaarden Escrivania, som ligger paa venstre Side af Rio das Velhas nogle Mil Nord for Lagoa Santa. I den Beretning om Undersøgelsen af disse Huler og særlig om Udgravningen af den righoldigste af dem, Lapa de Escrivania n° 5, hvortil der i det Foregaaende har været henvist, har Dr. Lund allerede bemærket, at der laa begravet et fuldstændigt Skelet, som for en stor Del blev heldigt udtaget. Da den

følgende Beskrivelse vil vise, hvilke Partier af Skelettet det er lykkedes at bringe for Dagen, er det overflødig at gjøre Rede derfor paa dette Sted. Her kan det være nok at bemærke, at de foreliggende Knogler ganske bestyrke Dr. Lunds Anskuelse, at Skelettet rimeligvis hidrører fra et Dyr, som har fundet sin Grav i Hulen eller, som det paa Grund af dennes Form og Størrelse maaske heller burde hedde, i det dybe Hul¹⁾, hvor det fandtes, og at det siden den Tid har ligget der temmelig uforstyrret. Naar det alligevel ikke er lykkedes at samle alle dets Dele, maa Grunden væsenligst søges i den Omstændighed, at det graagule Ler, som havde fyldt den største Del af Hullet, hvori det laa begravet, havde været gjennemsivet af kalkholdigt Vand og derved delvis var hærdet til store og meget haarde Klumper, saa at mange af de i disse skjulte Knogler maa være splintrede og knuste ved Løsbrydningen og Sønderslagningen af de breccieagtige Lermasser, medens andre maaske slet ikke kom til Syne. Selv mange af de Knogler, som det lykkedes for Resten at udgrave i nogenlunde god Stand, ere mere eller mindre overtrukne med Skorper af fastsintret Ler.

Skelettet har tilhørt et yngre Dyr. Hvirvellegemernes Endeplader ere endnu løse, og end ikke Lemmeknoglernes Epifyser ere voksede fast til deres Mellemstykker. Væksten har altsaa ikke været afsluttet ved Dyrets Død; men paa den anden Side viser Knoglernes Beskaffenhed og Benvævets Fasthed i Forbindelse med Tændernes Slid, at Dyret dog paa ingen Maade har været meget ungt; der er tvertimod vistnok overvejende Grund til at antage, at det næsten har naaet sin fulde Størrelse.

Dr. Lunds Beretning om Udgravningen af Escrivania-Hulen n° 5 siger Intet om, at han der skulde have fundet Spor til andre *Coelodon*-Skeletter end det ovennævnte. Imidlertid er der dog i hans Samling en løs Tand, (n° 5659), der i Fortegnelsen over Samlingen er betegnet som hidrørende fra den ovennævnte Hule, og som ogsaa i Farve og Udseende ganske stemmer med de andre der fundne *Coelodon*-Levninger, men maa have tilhørt et andet Individ. Kraniet af det unge Skelet fra den nævnte Hule var, den Gang det ankom hertil tilligemed den øvrige Samling, endnu paa flere Steder besat med tykke Lerskorper; navnlig var den bageste Overkjæbetand paa højre Side fuldstændig skjult af en slig, og den tilsvarende paa venstre Side var kun saa vidt blottet, at man netop kunde se, at der sad en Tand paa dette Sted, men ikke tydeligt opfatte dens Form, og jeg lod mig derved forlede til en Tid lang at antage den løse Tand for det unge Individts bageste højre Overkjæbetand, som var gleden ud af sin Tandhule. Da den bageste venstre Tand imidlertid senere blev fuldstændig rensat, viste det sig, at den havde en ganske anden Form end den løse Tand, og da jeg derpaa begyndte med Varsomhed at bortmejsle Lerklumpen paa den modsatte Side, fandtes den bageste højre Tand at sidde ubeskadiget paa sin Plads og i Et og Alt at ligne den venstre. Da det saaledes var klart, at den løse Tand

¹⁾ Se: Meddelelse af det Udbytte, de i 1844 undersøgte Knoglehuler have afgivet &c. Kbhvn. 1845. S. 1.

maatte hidrøre fra et andet Individ, gennemgik og sammenlignede jeg nøje og stykkevis alle de øvrige i Lapa de Escrivania udgravede *Coelodon*-Levninger; der er imidlertid ikke blandt dem nogen overtallig eller dobbelt forekommende Knogle, som derfor nødvendigvis maa tilhøre et andet Individ end de øvrige; heller ikke har jeg fundet noget Stykke, om hvilket det af andre Grunde ubetinget maa siges at være Tilfældet, men det kan ikke nægtes, at der er et Par Knogler, som dog kunne vække nogen Tvivl, og disse skulle senere nærmere omtales. Om den omtalte Tand er funden sammen med det unge Dyr's Skelet, eller om den har ligget fjernt fra dette i et andet Lag af den Jord, som fyldte Hullet, vides ikke.

Dr. Lund har i sine Arbejder om Brasiliens uddøde Dyreverden et Par Gange berørt¹⁾, at han i Maquiné-Hulen havde fundet en Mængde smaa kalkagtige Konkretioner liggende sammen med det ene af de der begravede *Coelodon*-Skeletter. Han antog disse Smaalegemer for at have været Forbeninger eller Benknuder i Dyrets Hud og bestyrkedes i denne Mening ved senere i Løbet af sine Undersøgelser gjentagne Gange ogsaa at finde lignende Smaalegemer i Selskab med og i et Par Tilfælde lejrede omkring Stykker af *Scelidothieris* Rygrad. Heraf drog han atter den Slutning, at sandsynligvis alle de megatherioide Dyr havde haft en tyk, med mere eller mindre lindseformige Benknuder forsynet Hud og saaledes i det Mindste en Slags Begyndelse til et Pandser²⁾, en Antagelse, som vel nu, efter at Professor Burmeister har paavist et endnu lidt mindre rudimentært Pandser hos *Myloodon gracilis*³⁾, tør siges i Hovedsagen at have bekræftet sig. Der er imidlertid slet ingen opbevaret af de i Maquiné-Hulen fundne Konkretioner, hvad man saa meget mere maa beklage, som det ikke synes, at der har været fundet saadanne liggende sammen med det i Lapa de Escrivania n°. 5 opdagede Skelet. I alle Fald nævnes der ingen i Dr. Lunds Beretning om dette Fund, og der findes ingen i hans Samling, medens der i den ligger flere Breccier med lignende Konkretioner, som han omtaler at have truffet lejrede omkring Dele af et *Scelidothierium*-Skelet i samme Hule⁴⁾. Der kan derfor desværre ikke føjes Noget til de korte Angivelser, som han allerede selv har meddelt om Hudforbeningerne hos *Coelodon*.

De ved de tre forskjellige Fund tilstedekomne *Coelodon*-Levninger hidrøre aabenbart fra omtrent lige store Individuer og antyde Dyr, som neppe have overtruffet Manke-Myreslugeren (*Myrmecophaga jubata*) i Størrelse, skjøndt deres Benbygning ganske vist

¹⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. Tredje Afhandl. Særtr. Kbhvn. 1840. S. 17. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. 8de D. Kbhvn. 1841. S. 233.

Meddelelse af det Udbytte &c. Særtr. Kbhvn. 1845. S. 21. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. 12te D. Kbhvn. 1846. S. 77.

²⁾ Meddelelse af det Udbytte &c. I. c

³⁾ Anales del Museo público de Buenos Aires. Entrega tercera. P. 173. Pl. V. Fig. 8.

⁴⁾ Meddelelse af det Udbytte &c. Særtr. S. 21.

har været ulige plumpere¹⁾. Derimod er det paa Grund af de to første Funds Utilstrækkelighed ikke let at afgjøre, om de foreliggende Levninger alle tilhøre en og samme Art eller ikke. Dr. Lund har selv, allerede medens han kun besad de meget faa *Coelodon*-Knogler fra Maquiné-Hulen og fra Lapa vermelha, en Tid lang troet at kunne skjelne to Arter, og derfor i et Par af de «Fortegnelser paa Pattedyrene fra Rio das Velhas's Floddal», som ledsage Flertallet af hans Afhandlinger om «Brasiliens Dyreverden før sidste Jordomvæltning»²⁾, foruden *Coelodon maquinensis*³⁾ ogsaa optaget en «*Coelodon Kaupii*». Men i sin sidste Afhandling fremhæver han udtrykkelig, at den førstnævnte er Slægtens eneste ham bekendte Art, og maa altsaa allerede den Gang stiltiende have taget sin *C. kaupii* tilbage. Da denne *Coelodon kaupii* kun figurerer i de ovennævnte to Fortegnelser, men aldrig er bleven nævnt, end sige nærmere omtalt i selve Afhandlingerne, og da der heller ikke findes nogen Oplysning om den i de haandskrevne Optegnelser, der fulgte med Dr. Lunds Samling som et Bilag til den⁴⁾, kan man ikke vide, hvad det er for Knogler, paa hvilke den blev grundet. Men da den er opstillet flere Aar førend Escrivania-Fundet gjordes, har man i alle Fald kun Valget mellem to Gisninger; enten maa den have været grundet paa de tvende i Lapa vermelha fundne *Coelodon*-Knogler, eller paa Levninger, som ved gjentagen Prøvelse have vist sig slet ikke at være af nogen *Coelodon*. Knoglerne fra Lapa vermelha ligne saa ganske dem fra Maquiné-Hulen, at det forekommer mig lidet rimeligt, at det skulde kunne være dem, som havde vakt Tanker om en Artsforskjellighed hos Dr. Lund. Jeg maa derfor for min Del foretrække den anden Gisning. Men selv om den førstnævnte Formodning skulde være den rette, kan der dog ikke være Tvivl om, at der er al Grund til ganske at opgive den omtalte *Coelodon kaupii* som en særegen Art. Det er derfor heller ikke noget Forsøg paa atter at kalde den til Live, naar jeg mener, at der rimeligvis alligevel ligger to Arter skjulte i den eneste, som Dr. Lund endte med at anerkjende; men jeg tror, at det vil vise sig, at de i Escrivania-Hulen opdagede *Coelodon*-Rester tilhøre en anden

¹⁾ Dr. Lund har oprindelig (i Afhandlingen om Maquiné-Hulen og i «Blik paa Brasiliens Dyreverden» &c. 2den Afhandling) antaget *Coelodon maquinensis* for at være saa stor som Tapiren (*Tapirus suillus*); men i Beretningen om Udgravningen af Escrivania-Hulerne siger han, at den «knap overtraf i Størrelse et stort Sviin» (l. c. S. 11), og denne Angivelse er rigtigere end den første.

²⁾ Fortsatte Bemærkninger &c. Særtryk. Kbhvn. 1842. S. 11, — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. Niende Deel. Kbhvn. 1842. S. 131 (paa dette Sted under Navn af «*Megalonyx Kaupii*»). Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 4de Afh. Særtr. Kbhvn. 1842. S. 61. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. Niende Deel. Kbhvn. 1842. S. 197.

³⁾ Dr. Lund har i sine Arbejder i Reglen betragtet *Coelodon* som et Intetkjønsord og derfor skrevet *Coelodon maquinense*; en enkelt Gang skriver han imidlertid *maquinensis*, og dette er vistnok rigtigere.

⁴⁾ Optegnelserne om *Coelodon*-Slægten ere (for straks her at bemærke det) temmelig sparsomme og fylde neppe nok seks meget smaa Oktav-Sider. Det er en naturlig Følge af, at Lund kun besad saa yderst faa Levninger af dette Dyr, førend Escrivania-Hulerne bleve undersøgte, og at der næsten Intet er optegnet om det der gjorte rige Fund, fordi han (som det vil erindres) kort efter opgav alt yderligere Studium af den uddøde Fauna.

Art end den, fra hvilken de faa, tidligere i Maquiné-Hulen og i Lapa vermelha samlede Levninger hidrøre. Skjøndt en meget nøjeseende Sammenligning nok kan paavise nogle smaa Afvigelser mellem Knoglerne fra disse to sidstnævnte Huler og de tilsvarende fra Escrivania-Hulen, ere dog hine Knogler dels i saa maadelig Stand, dels saa faa i Tallet, at det maatte kaldes meget dristigt at ville lægge synderlig Vægt paa disse Smaaforskjelligheder; de ere ikke større, end at de godt kunne være individuelle Afvigelser. Det vilde heller ikke være faldet mig ind at lægge anden Betydning i dem, dersom der ikke havde vist sig tillige at være en Forskjel i Tænderne tilstede. I det Følgende vil der blive gjort nærmere Rede for den; her skal jeg indskrænke mig til at anføre, at Dr. Lund i sine Bemærkninger om Tand-sættet hos den i Maquiné-Hulen fundne *Coelodon maquinensis*¹⁾ fremhæver en Tand, som er smallere end Resten, og som han paa Grund af dens Form sammenligner med en Fortand af en Kapivar (*Hydrochoerus capybara*). De to i Maquiné-Hulen fundne Exemplarer af denne afvigende Tand ere heldigvis opbevarede i hans Samling blandt de øvrige *Coelodon*-Tænder fra denne Hule, og ved Sammenligningen viser det sig, at der ikke findes en lignende Tand noget Steds i Tandrækken hos den i Escrivania-Hulen opdagede *Coelodon*. Der kan ikke være Tale om at tilskrive Slid nogen Del i Tandens afvigende Form; det er ikke rimeligt, at den skulde være et Kjønsmærke, og Forskjellen forekommer mig meget for stor til at kunne antages for en tilfældig individuel Særegenhed, om jeg end paa ingen Maade vil nægte, at saadanne ogsaa kunne vise sig i Tænderne.

Jeg tror derfor, i alle Fald indtil nye og rigeligere Fund afgjort maatte bevise det Modsatte, at maatte blive staaende ved den Antagelse, at den i Escrivania-Hulen fundne *Coelodon* er en anden Art end den, af hvilken der fandtes Levninger i Lapa nova de Maquiné og i Lapa vermelha. Som vi have set, kan Navnet *Coelodon kaupii* betragtes som ledigt; men da Escrivania-Arten ikke har Noget at gjøre med den uholdbare Art, som en kort Tid bar dette Navn, synes det let at kunne give Anledning til Misforstaaelse og Forvirring, hvis man vilde overføre det paa den ny Art; jeg foretrækker derfor at kalde den *Coelodon escrivanensis* efter Hulen, hvor de første Levninger af den ere fundne, og i Overensstemmelse med den Maade, paa hvilken Dr. Lund har benævnt den tidligst fundne af de af ham opdagede Arter.

Den følgende Beskrivelse af Benbygningen er udelukkende grundet paa de i Escrivania-Hulen udgravede Knogler. Hvis fremtidige Fund og Undersøgelser stadfæste min Anskuelse, at *Coelodon*-Levningerne fra Lapa nova de Maquiné og Lapa vermelha hidrøre fra en anden Art end den, som laa begravet i Escrivania-Hulen, vil det jo vistnok vise sig,

¹⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 2den Afh. Særtryk. Kbhvn. 1839. S. 12. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. 8de D. Kbhvn. 1841. S. 72.
Samme Steds, 3dje Afh. Særtryk. Kbhvn. 1840. S. 14, Noten. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. 8de D. Kbhvn. 1841. S. 230.

at disse to Arter have frembudt Forskjelligheder lige saa vel i deres Benbygning som i deres Tandsystem, og det vil i saa Fald være den Tids Sag at oplyse deres indbyrdes Forhold. De Knogler, som hidtil ere bragte for Dagen af den tidligst opdagede Art, forekommer mig ikke i nogen Henseende saaledes beskafne, at en særlig udførlig Beskrivelse af dem kan bringe nogensomhelst Nytte; der vil derfor kun undtagelsesvis blive taget Hensyn til dem i det Følgende.

II.

Beskrivelse af Benbygningen.

I. Hovedskallen (*cranium*).

Der foreligger en næsten fuldstændig Hovedskal¹⁾, omtrent dobbelt saa stort som Kraniet af det nulevende totaaede Døvendyr, *Choloepus didactylus*. Skjøndt den ikke blot er den vigtigste Del af Skelettet, men overhovedet et af de interessanteste og smukkeste Stykker i hele Dr. Lunds Samling, var den dog, ved en Forglemmelse, hverken forsynet med noget Nummer eller indført i den af ham selv forfattede Katalog, den Gang Samlingen ankom hertil. Den er endelig heller ikke omtalt i hans haandskrevne Optegnelser om de uddøde Dyreformer, som han sendte hertil for at opbevares ved hans Samling.

Der kan imidlertid ikke være Tvivl om, at dette Kranie er en Del af Escrivania-Fundet og hører til det næsten fuldstændige Skelet, som laa begravet i denne Hule. Alle Sømmene mellem de enkelte Ben ere endnu fuldkommen aabne; det er altsaa af et endnu ungt Dyr ligesom Skelettet, og stemmer derhos i Farve og Bevarings-Tilstand ganske overens med dette Skelets andre Knogler; den graagule Jordart, som er fastsintret til det, er nøjagtig af samme Udseende som den, der danner tykkere eller tyndere Skorper ogsaa paa mange af disse, og i Leret, som har samlet sig i og fyldt Næsehulen, ses adskillige af de Knogler af Smaadyr, der, som bekjendt, i en saa utrolig Mængde vare strøede omkring i den omtalte Hules Jordlag. Endelig maa enhver nok saa svag Betænkelse fjernes af den heldige Omstændighed, at den nederste Halvdel af en Taphvirvel (*avis*) er sintret fast til Hovedskallen, og at atter et andet, aabenbart ved Udgravningen afbrækket Stykke af den selvsamme Hvirvel hænger fast ved nogle andre Halshvirvler, som med fuld Sikkerhed vides at høre til det unge Skelet, der laa begravet i Escrivania-Hulen.

De Beskadigelser, som Hovedskallen har lidt, ere forholdsvis faa; der mangler den forreste Ende af den venstre Underkæbegren; fremdeles er den ydre Næseaabnings Rand for største Delen afstødt, og hist og her ere nogle tynde Kanter brækkede af. Brudene ere imidlertid alle friske, saa at Kraniet vistnok først har faaet disse Beskadigelser ved Ud-

¹⁾ Tab. I, Fig. 1—2.

gravningen. Endelig var under Forsendelsen fra Lagoa Santa hertil den højre Underkæbegren knækket tværs over ved den bageste Tand; men Brudet var heldigvis ganske simpelt, uden Splinter og lod sig med største Lethed restaurere.

Underkæben er paa venstre Side gledet lidt bort fra Ledgruben paa Tindingebenet og har med det Samme forskudt sig over mod højre Side, i hvilken Stilling den dernæst er sintret fast til Vingebenene og ved Hjælp af Tænderne tillige til Ganen. Sømmene mellem Aagbenene og Taarebenene have aabnet sig, og de førstnævnte Ben ere blevne trykkede lidt indad, men ere forøvrigt holdte i deres rette Stilling ved at være blevne kittede fast til Underkæbegrenenes udvendige Side. Fremdeles ere begge Tindingebenenes Kindbue-Udvækster (*processus zygomatici*) brækkede tværs over, men de afbrækkede Stykker ere i næsten uforandret Retning igjen sintrede fast; paa lignende Maade forholder det sig endelig med den venstre Underkæbegren; den har faaet et Knæk lige bag ved den forreste Tand; men den derved fremkomne Spalte er fyldt med hærdet Ler, som har loddet den afbrækkede Stump fast igjen uden at den er bragt synderligt ud af sin rette Stilling. Af det Foregaaende fremgaar det paa det Tydeligste, at Skelettet maa have ligget uforstyrret paa sit Lejested, medens Hovedskallen led de omtalte Beskadigelser; thi de forskellige afbrækkede Stykker vilde naturligvis ellers ikke kunne være sintrede fast igjen i nogenlunde uforandret Stilling, og det er vel rimeligt, at Brudene ere frembragte ved Trykket af den omgivende Jordmasse. Som et yderligere Tegn paa, at Skelettet har ligget, fra Begyndelsen af vistnok fuldstændigt, i uforstyrret Ro i Hulen, kan anføres, at skjøndt de smaa Mellemkæbeben (*præmaxillaria*) havde løsnet sig og vare faldne af, er dog i alle Fald det ene af dem fundet liggende løst i Jorden blandt de øvrige Knogler.

Men skjøndt Kraniet saaledes maa siges at være saa godt som fuldstændigt, er der dog enkelte Bygningsforhold, som skjules af tykkere eller tyndere Lerskorper, hvormed visse Partier af det ere overtrukne, og andre, som Underkæbens Fastsintring til Hjerne-kassen gjør det vanskeligt at faa Syn paa. Hele den forreste Del af Næsehulen er, som sagt, ganske fyldt med hærdet Ler; en Lerskorpe skjuler den bageste Del af Ganen og af de indre Næseveje; og Hjernehulen er ligesom udforet med en lignende, men tykkere Skorpe. Endelig ere Hjerne-kassens Huller og Aabninger, med Undtagelse af det store Nakkehul, tilstoppede af fastsintret Ler, som det er saa godt som umuligt at fjerne, eftersom det hæfter meget fast ved Benmassen og er betydelig haardere end denne; derved, at Underkæben er loddet urokkelig fast paa den ovenfor beskrevne Maade, ere desuden de forskellige Kilebenshuller gjorde utilgængelige og næsten ganske skjulte.

Hovedskallen er lidt mindre langstrakt end hos *Scelidothorium* og *Platyonyx*, men har dog maaske mest Lighed med disse Slægters, idet Forkortningen navnlig har truffet den egentlige Hjerne-kasse, men ikke det foran Øjhulen liggende Snudeparti, saaledes som hos *Mylodon* og visse andre Kæmpedovendyr. Naar man stiller

Hovedskallen saaledes, at Underkjæben hviler paa en vandret Flade, og derpaa betragter den fra Siden, viser Nakkebenet (*os occipitale*) sig ved en kraftig Tværkam delt i to Partier. Det nederste danner den egenlige Nakkeflade og stiger aldeles stejlt i Vejret; det ovenfor Tværkammen liggende Parti danner en Vinkel med det første og udgjør en Del af Hjerne-kassens Loft ligesom hos de nulevende Slægter: *Choloepus* og *Bradypus*. Hovedskallens øverste Contourlinie hæver sig fra den omtalte Tværkam med en svag Krumning opad indtil Forenden af Issebenene og løber dernæst med svage Undulationer, men i Hovedsagen i lige Linie hen til Næsebenenes Forrand. Naar Munden er lukket, er Underkjæbens nederste Rand omtrent parallel med Kraniets øverste Contour, og set fra Siden danner Hovedskallens Omrids nogenlunde et langstrakt Parallelogram. Tænker man sig Underkjæben borte, viser den foran Vingebenene liggende Del af den egenlige Hovedskal sig omtrent som en firsidet, fortil afskaaren Pyramide, idet Hovedskallens største Højde eller Gjennemsnit ovenfra nedad falder ved Vingebenenes bageste Del og fra dette Sted aftager stedse mere fortil. Kraniets Sideflader ere meget stejle, og skjøndt de ikke ved skarpe Kanter ere skilte fra Kraniets øverste Flade, er denne dog i den største Del af sin Udstrækning tydeligt afgrændset. Den er meget langstrakt, smal og i den største Del af sin Længde næsten plan; foran for Kindbuens Udspring bliver den temmelig pludselig smallere og tillige mere hvælvet i Tværretningen og saaledes mindre tydeligt afgrændset fra Sidefladerne. I de bageste to Tredjedele er den næsten jævnbred, idet dens Rande kun ved Øjhulen bøje sig ubetydeligt udad i et meget lidt fremspringende, afrundet Hjørne, som repræsenterer den bageste Øjhule-Udvækst (*processus postorbitalis*) og neppe er saa stor som denne Udvækst hos *Mylodon robustus* og hos den nulevende *Bradypus*-Slægt, saa at det altsaa kun afgiver en højst ufuldkommen Grændse mellem Tindingegruben (*fossa temporalis*) og Øjhulen (*orbita*). Som det allerede vil ses af det Foregaaende, er der ikke blot ikke nogen Issekam (*crista sagittalis*); men de rue Linier, som betegne Tindingemusklernes Udspring, danne netop selve Siderandene af Hovedskallens øverste Flade; og selv om disse Linier hos det meget gamle Dyr vel nok ville være rykkede hinanden noget nærmere, end de ere paa det foreliggende unge Kranium, have de dog neppe i nogensomhelst Alder hos *Coelodon*-Slægten naaet hinanden og dannet en virkelig Issekam, saaledes som hos *Megalonyx*, visse *Scelidotherier* og paa en Maade ogsaa hos *Megatheriet*. Overfladen er overalt glat og jævn og mangler ganske de Huller og Fordybninger, hvormed navnlig Isse- og Pandebenene ere forsynede hos Bæltedyrene, og som staa i Forbindelse med Tilstedeværelsen af det tykke Pandser, som dækker Hovedet hos disse Dyr.

De fire særskilte Stykker, som ved deres Sammenvoksning danne det enkelte Nakkeben (*os occipitale*)¹⁾, ere allerede saa fuldstændigt sammensmeltede, at der ikke er

¹⁾ Tab. I. Fig. 1, 1.

mindste Spor af den tidligere Adskillelse tilbage; men alle Hovedets ægte Sømme ere endnu aabne, og de enkelte Bens Omrids og indbyrdes Forhold tydelige overalt, hvor de ikke dækkes af Lerskorper. Jeg vender mig derfor nu fra de foranstaaende korte Bemærkninger om hele Hovedskallens Form til en nærmere Betragtning af de vigtigste af dens enkelte Knogler.

Den egenlige stejle Nakkeflade er skilt fra den Del af Nakkebenet, som bidrager til at danne Hjernehulens Loft, ved en kraftigt udviklet buedannet Kam, den nederste Nakkekam (*crista occipitalis inferior*), der svarer til *linea semicircularis inferior* hos Mennesket. Samme Flade er dernæst delt i to Halvdele ved en lodret Kam, som udspringer ved Randen af Nakkehullet, krydser den nysnævnte Tværkam og først taber sig oppe paa den øverste Del af Nakkebenet der, hvor den møder den kun svagt antydende øverste Nakkekam (*crista occipitalis superior*). Hos de øvrige megatherioide Dyr er Nakkefladen mere eller mindre skraa, og Nakkeledknuderne (*condyli occipitales*) ere den bagtil mest fremspringende Del af Hovedskallen. Der finder i den Henseende nogen Forskjel Sted hos de forskellige Slægter. Ledknuderne rage længst frem hos *Megatherium*, *Lestodon* og *Myiodon*, i lidt mindre Grad hos *Platyonyx* og *Scelidotherium*; men de ere hos alle disse Slægter i alle Fald fuldkommen synlige, naar man betragter Kraniet fra oven. Hos *Coelodon* er dette derimod ikke Tilfældet; der kommer ikke den mindste Del af dem til Syne i denne Stilling. Efter de Afbildninger at dømme, som Leidy har givet af Kraniet af *Megalonyx jeffersonii* synes det at forholde sig paa lignende Maade med dette Kæmpedovendyr; men Ledknuderne rage dog i alle Fald lige saa langt frem bag til som en hvilkensomhelst anden Del af Nakkebenet. Paa det foreliggende *Coelodon*-Kranie springe de derimod ikke saa langt frem; naar det henstilles paa en vandret Flade, og man dernæst tænker sig en Linie fældet lodret ned paa denne fra Nakkefladens mest fremspringende Punkt, vil den falde omtrent en Centimeter bag ved Ledknuderne, og som Følge heraf har ogsaa selve det store Nakkehul (*foramen magnum*) en mere skraa Retning ned ad end hos de øvrige Slægter, hos hvilke det næsten kan siges at vende lige bag til; det tilhører hos *Coelodon* nok saa meget Undersiden som Bagsiden af Hovedskallen. Ganske vist maa det ikke tabes af Syne, at Kraniet er af et ikke fuldt udvokset Dyr, og at de ovenfor fremhævede Forhold kunne forandre sig med Alderen; men den nederste Nakkekam er dog allerede saa kraftigt udviklet, at det ikke forekommer mig sandsynligt, at Forandringen nogensinde skulde blive stor nok til, at Nakkefladen kunde blive skraa, og Ledknuderne komme til at rage stærkt frem bag til. Paroccipital-Udvæksterne ere (ligesom ogsaa Vorte-Udvæksterne) saa svagt antydende, at de næsten maa siges at mangle. Hullet for Tungemuskelnerven (*foramen condyloideum anterius*) er paa begge Sider af Kraniet tilstoppet af Lerskorper; men saavidt man kan skjønne, er det mindre end det plejer at være hos Kæmpedovendyrene, neppe mere end tre eller fire Millimetre i Tværmaal; det lidt mere udad til siddende Nervehul (*foramen lacerum post.*) er

ikke meget større. Den Del af Nakkebenet, som bøjer sig om paa Oversiden af Kraniet, har Form af en ligebenet Triangel, hvis fortil vendende Spids skjærer sig dybt ind mellem Issebenene (*ossa parietalia*).

Disse sidstnævnte Ben¹⁾ have et uregelmæssigt firkantet Omrids. Kronsømmen (*sutura coronalis*) løber tværs over Kraniets øverste Flade i en fuldkommen lige Linie, men nedad Siderne krummer den sig fortil, idet Issebenene her løbe ud i en lang Snip, som skyder sig ind mellem Tindingebenene og Pandebenene for at støde til de store Kilebensvinger (*ala magnæ*), og som saaledes skiller de nysnævnte Ben fra hinanden. Paa de allerfleste af de hidtil beskrevne Hovedskaller af andre Kæmpedovendyr ere Sømmene mere eller mindre forsvundne; det lader sig derfor ikke tilfulde oplyse, hvorledes de øvrige Slægter forholde sig i denne Henseende; men efter Dr. Lunds Afbildning at dømme²⁾ synes Issebenet i alle Fald hos *Platyonyx*-Slægten ikke at naa Kilebensvingen, og det Samme er Tilfældet hos *Choloepus* blandt de nulevende Dovendyr, hvorimod *Bradypus* i den Henseende efter min Erfaring stemmer med *Coelodon*, skjøndt der kan vise sig individuelle Afvigelser fra Reglen, undertiden dog blot paa den ene Side, medens Kraniets anden Side frembyder det rette Forhold.

Pandebenene (*ossa frontalia*)³⁾ ere betydeligt større end Issebenene. Ved den rudimentære bageste Øjenudvækst bemærkes et lille Hul, et *foramen nutritium*, ligesom hos alle Nutidens Dovendyr; men hos *Coelodon escrivanensis* har det sin Plads paa Hovedets øverste Flade, medens det hos disse sidder paa Sidefladen eller vel endog (hos *Choloepus*) paa Undersiden af den nævnte Udvekst, altsaa egenlig inde i Øjehulen. Den mærkelige, store Aabning i Kraniets Midtlinie, som Pandebenene frembyde hos det af Owen beskrevne *Megatherium*-Skelet, og som formodes at have tjent til Udgang for en Blodaare⁴⁾, er der intet Spor til hos *Coelodon*. Men dette Hul synes, efter hvad man hidtil véd, overhovedet ikke at findes hos noget andet Kæmpedovendyr end netop *Megatheriet*, og det er vel endog et Spørgsmaal, om det stedse findes hos dette; thi det synes ikke at være fundet paa det i Madrid opbevarede Skelet. I det Mindste omtales det ikke af de Forfattere, som have havt Lejlighed til selv at se dette berømte Skelet; hverken i Bru's, af Garriga udgivne Beskrivelse⁵⁾ eller i Pander's og d'Alton's bekjendte Værk⁶⁾ vil man finde det nævnt. Det er endelig heller ikke fremstillet paa den smukke Figur af Hovedskallen set ovenfra, som findes i dette sidstnævnte Værk⁷⁾, skjøndt dets betydelige Størrelse (ifølge Owen er det en halv

1) Tab. I. Fig. 1, 2.

2) Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. Fjerde Afhandling. Kbhvn. 1842. Tab. XXVIII, Fig. 1.

3) Tab. I, Fig. 1, 3.

4) Owen, Memoir on the *Megatherium* &c. London, 1861. P. 30. Pl. XIII, Fig. 2, v.

5) Garriga, descripcion del esqueleto de un cuadrúpedo muy corpulento y raro &c. Madrid, MDCCLXXXVI.

6) Pander u. d'Alton, das Riesenfalthier, *Bradypus giganteus*, &c. Bonn, 1821.

7) l. c. Tab. III. Fig. a 3.

Tomme i Gjennemsnit) i Forbindelse med dets iøjnefaldende Plads skulde synes at maatte have sikkert det for at blive overset, hvis det virkelig havde været tilstede. Overkæbebenene naa paa Oversiden af Hovedskallen ikke saa langt bagtil som Næsebenene og Taarebenene; Sømmen mellem disse tre Par Ben paa den ene Side og Pandebenene paa den anden Side danner derfor en Bølgelinie med en dyb Indbugtning i Midten, hvor Næsebenenes bageste Del ligesom omslutes af Pandebenene.

Næsebenene (*ossa nasalia*)¹⁾ ere meget langstrakte; de ere ligesaa lange som Pandebenene, men deres største Brede udgjør ikke mere end en Femtedel af deres Længde; de ere smallest i Midten, men blive dog kun højst ubetydeligt bredere mod begge Ender. Deres forreste Rand er noget beskadiget paa den foreliggende Hovedskal; men det lader sig dog endnu skønne, at den har været indbugtet saaledes, at begge Benene dannede en i Midtlinien fremspringende Spidse. Et *os prænasale*, der som bekjendt optræder hos de nulevende Døvdyr, har *Coelodon* neppe besiddet. Den ydre, næsten kredsrunde Næseaabning vender lige fortil.

Taarebenene (*ossa lacrymalia*)²⁾ ere kun smaa; omtrent Halvdelen af deres Overflade tilhører Øjehulen; Taarehullet sidder helt og holdent paa Knoglens faciale Del. De naa ikke op til Næsebenene, saaledes som det i Følge Owen maa være Tilfældet hos *Scelidotherium leptocephalum*³⁾, men adskilles fra dem ved Overkæbebenene, der hos *Coelodon*, som ovenfor bemærket, støde op til Pandebenene med deres Pandeudvækst (*processus frontalis v. nasalis*).

Det har allerede været omtalt i Forbigaaende, at der er et Mellemkæbeben (*os premaxillare*) blandt de faa *Coelodon*-Levninger fra Maquiné-Hulen, og at der ligeledes findes et sligt Ben blandt de i Escrivania-Hulen udgravede Knogler. Intet af dem er fuldstændigt; men det sidste er dog mindre beskadiget end det første og lægges til Grund for Beskrivelsen og Afbildningen⁴⁾. Dets bageste Del er brækket af, og det er derfor ved første Blik mindre tydeligt, hvilket af Mellemkæbebenene det er; en nærmere Betragtning synes imidlertid at vise, at det er det højre. Trods Knoglens beskadigede Tilstand kan man se, at den ikke har havt nogen egentlig opstigende Gren, og at den omtrent har havt Figur af et romersk V, som vender Spidsen fortil, og hvis indad vendende Gren i hele sin Længde har lagt sig tæt op til den tilsvarende Grøn af det venstre Mellemkæbeben, medens

¹⁾ Tab. I. Fig. 1, 4.

²⁾ Tab. I. Fig. 1, 5.

³⁾ Philos. Transact. f. MDCCCLVII. P. 105. Tab. VIII. Fig. 1—2. Paa Figurerne ses Forholdet ikke ret tydeligt; men Tekstens Ord levne ingen Tvivl.

⁴⁾ Tab. I. Fig. 3. Mellemkæbebenet fra Maquiné-Hulen er ikke forsynet med Nummer og ikke optaget i Fortegnelsen over Dr. Lunds Samling; men der haves Vished for, at det er fra den nysnævnte Hule, og det stemmer nøje i Udseende og Conservation med de øvrige der fundne *Coelodon*-Levninger. Mellemkæbebenet fra Escrivania-Hulen bærer Nr. 12367 og er i Fortegnelsen angivet at være: *•hyoidei fragmentum•*; men der kan ingen Tvivl være om, at denne Bestemmelse er urigtig.

Aabningen mellem Vinkelens Ben har dannet den større Del af det højre forreste Ganehul (*foramen palatinum ant.* eller *incisivum*), som rimeligvis kun allerbagest udad til har været begrændset af Overkjæbebenet. Mellemkjæbebenene have altsaa hos *Coelodon* været byggede i Hovedsagen som hos den nulevende *Choloepus*-Slægt, og dette er vel ogsaa hvad man maatte vente. Man kjender nemlig allerede de omtalte Ben hos adskillige Kæmpe-dovendyr-Slægter, og hos dem alle have de vist sig for saa vidt at stemme med de tilsvarende Knogler hos *Choloepus*, at begge Knogler holde sig adskilte og i det Høieste hos det gamle Dyr vøkse mere eller mindre fuldstændigt sammen indbyrdes. Men iøvrigt er deres Form noget forskjellig hos de forskjellige Slægter. Ifølge Burmeisters Beskrivelse og Afbildning af disse Ben hos hans «*Myiodon gracilis*» (∴ *Lestodon myloides*, Gerv.)¹⁾ maa *Lestodon*-Slægten være den, som i den Henseende viser størst Lighed med *Choloepus*. Mellemkjæbebenene springe her endog mindre frem end hos den sidstnævnte Slægt; Gane-fladen er fortil aldeles stumpt afrundet. Benenes ydre Gren danner næsten en ret Vinkel med den indre og er meget kortere end denne, hvorfor Burmeister ogsaa siger, at hvert Mellemkjæbeben har Form af en Hammer²⁾. En stærk Modsætning hertil træffer man hos Megatheriet, hos hvilket disse Ben ere meget kraftigt byggede, rage frem foran Næsebenenes forreste Rand med næsten deres hele Længde og danne en lang og smal, men jævnbred Forlængelse af Ganeffaden, idet de først nær ved deres bageste Ende spalte sig i to korte Grene og derfor hvert for sig snarere minde om Bogstavet Y end om V. Hos *Platyonyx owenii*, Lund, rage de vel ogsaa et stort Stykke frem foran for Næsebenene; men de ere dog ikke saa lange som hos Megatheriet, derhos yderst spinkle, og have, som et i Dr. Lunds palæontologiske Samling opbevaret Kranium viser³⁾, en ret udpræget V-Form. Omtrent paa samme Maade synes disse to Ben at forholde sig hos *Scelidotherium leptoc-*

¹⁾ Anales del museo público de Buenos Aires. Entrega terceira. Pag. 170—171. Lam. V. Fig. 5—7.

²⁾ De este modo cada mitad del hueso incisivo tjene la figura casi de un martillo &c. l. c. S. 171.

³⁾ Man sammenligne Dr. Lunds Beskrivelse af disse to Ben i hans «Blik paa Brasiliens Dyreverden», 4de Afb. Kbhvn. 1842. Særtr. S. 11. — Vidensk. Selsk. math. og naturvid. Afhandl. 9. Del. S. 147. Den *Platyonyx*-Art, hvis Hovedskal Dr. Lund udførligt beskriver paa dette Sted, og af hvilken han giver en lille, til Dels skematisk Figur, kaldte han den Gang *P. brongniartii*; men senere har han taget denne Art tilbage og forenet den med *P. owenii*. Hovedskallen var ikke i Dr. Lunds palæontologiske Samling, da han sendte den hertil, og den er derfor heller ikke indført i hans Fortegnelse over den. Han havde nemlig allerede tidligere sendt den som en Gave til Kong Chr. 8. tilligemed en Del andre Levninger af de af ham i de brasilianske Huler opdagede uddøde Dyr. Men da Kongens naturhistoriske Samlinger efter hans Død overdroges til Staten, blev alle de Huleknogler, som han havde modtaget fra Dr. Lund, afgivne til dennes palæontologiske Samling, og saaledes ogsaa denne Hovedskal, som dog var sønderslagen og i en yderst maadelig Tilstand paa Grund af Beskadigelser, som den rimeligvis havde lidt allerede under Datidens langvarige og besværlige Forsendelse fra Lagoa Santa til Rio de Janeiro, under hvilken Kassen, hvori den var nedpakket, naturligvis daglig maatte læses paa et Muldyr og derpaa atter aflæsses og overhovedet stadigt var udsat for Stød og for uforsigtig Medfart, som den usædvanlig skrøbelige Hovedskal, trods den sikkert omhyggelige Indpakning, ikke har kunnet taale.

phalum, Ow., saavidt jeg kan skjønne af en Gibsafstøbning af et temmelig fuldstændigt Krania, som opbevares i British Museums Samling, samt af Owens allerede citerede Beskrivelse af dette; kun synes Knoglerne at være noget tykkere og plumpere. Hos *Coelodon* er Forholdet nærmest som hos *Platyonyx*, og navnlig ere Mellemkjæbebenene spinkle og svage ligesom hos denne; men de springe længere frem, og Spaltningen i de to Grene begynder først i noget større Afstand fra deres forreste Spidse end hos denne. At disse stærkt forlængede, næsten næbformigt fremspringende Mellemkjæbeben hos de dermed udrustede Kæmpedovendyr have tjent til Støtte for et Redskab til at fatte om Føden med, er sandsynligt¹⁾; imidlertid maa dette Redskab dog vel snarest antages kun at have været en muskuløs, meget bevægelig og hængende Overlæbe, omtrent som hos Næsehornene, men ikke en virkelig Snabel; en saadan vilde, selv om den kun havde været kort, vistnok have krævet et kraftigere og massivere Fæste end disse, som oftest spinkle Knogler kunde bide. Hos Megatheriet vil denne Indvending unægtelig paa Grund af Mellemkjæbebenenes usædvanlige Størrelse tabe en Del af sin Betydning, selv om den ikke ganske falder bort. Men det er neppe sandsynligt, at et enkelt af de hinanden for Resten saa nærstaaende Kæmpedovendyr skulde fremfor de andre have været forsynet med et saa særegent og sjelden forekommende Griberedskab som en Snabel, hvorhos det maa erindres, at de forskellige nulevende eller uddøde Dyr, som have eller formodes at have haft en Snabel, alle ere hovfodede Dyr, og at man ikke har noget Exempel paa, at et sligt Redskab forekommer i Forbindelse med nogen anden Fodform end Hovfoden²⁾.

De temmelig store Overkjæbeben (*ossa maxillaria superiora*)³⁾ kunne, hvert især, deles i en Ansigtsdel (*pars facialis*) foran for Øjehulen, en Øjehuledel (*pars orbitalis*), som ved Kindbue-Udvæksten er skilt fra den forrige, og endelig en Ganedel (*pars palatina*). Ansigtsdelen er næsten lodret og lidt foran Kindhullet forsynet med en svag Fordybning eller Grube. Øjehuledelen, som bidrager til at danne Øjehulens Væg fortil og nedentil, er forholdsvis lille, idet den overvejende Del af denne Hules Vægge dannes af Pandebenene. Der findes kun et, og det et temmelig lille, Kindhul (*foramen infraorbitale*) paa hver Side af Kraniet; *nervus infraorbitalis* kan saaledes ikke have haft nogen særdeles betydelig Størrelse, og i denne Omstændighed ligger der en yderligere Grund, foruden de allerede anførte, til at betvivle, at *Coelodon* skulde have været forsynet med en Snabel. Tandrækken

¹⁾ Se: Lund, «Blik paa Brasiliens Dyreverden». 4de Afh. Særtr. S. 12 — Vid. Selsk. math. og naturv. Afh. 9. Deel. S. 148.

²⁾ Hos Søelefanten (*Morunga proboscidea*) svulme Næseborene, som bekendt, op og forlænges til en Slags Snabel, naar Dyret kommer i Affekt; men denne forlængede Tryne er ikke noget Gribere, men et Stemmeredskab og kan ikke paralleliseres med en virkelig Snabel; den er et Kjønsmærke og findes kun hos Hannerne.

³⁾ Tab. I. Fig. 1—2, 6.

indtager den samme Plads i Forhold til Kindbue-Udvæksten, som den med ringe Forskjel har hos Kæmpedovendyrene i Almindelighed; den anden Tand sidder nedenunder Kindaabningen, og de to forreste Tænder ere derfor synlige foran for Kindbuen. Men da Snuden forlænger sig langt foran for Tandrækken, er dog den forreste Halvdel af Overkjæbebenene tandløs, og ved en løselig Betragtning kan det derfor synes, som om Tandrækken var rykket temmelig langt tilbage. De to Tandrader convergere ganske lidt bagtil, og Afstanden mellem dem fortil udgjør paa det Nærmeste det Dobbelte af den forreste Tands Brede udenfra indad. Ganeffluden tiltager lidt i Brede ved Tandrækkens Begyndelse; foran for denne er den noget hvælvet i Tværretningen, længere bagtil synes den at blive flad; men da den der er overtrukket af en temmelig tyk Lerskorpe, og da alle den venstre Underkjæbegrens Tænder ere sintrede fast til den, er det ikke ret vel muligt at afgjøre det med Sikkerhed. Af de samme Grunde lader der sig heller ikke sige Synderligt om Smaahullerne i Ganen; at dømme efter dennes forreste Del, som ikke er skjult af nogen Lerskorpe, synes de imidlertid at være ligesaa talrige hos *Coelodon*, som de pleje at være hos de megatherioide Dyr. Ogsaa Sømmene mellem Overkjæbebenene og Ganebenene (*ossa palatina*) ere skjulte af Lerskorpen; Alt, hvad der derfor med Sikkerhed kan siges om disse sidstnævnte Ben, er, at de under alle Omstændigheder ere smaa ligesom hos Familiens øvrige Slægter, og at Ganens bageste Rand er forsynet med et afrundet Indsnit, som dog ikke er dybt nok til at naa hen i Linie med den bageste Tand, ganske som det i Almindelighed er Tilfældet hos Kæmpedovendyrene med Undtagelse af Megatheriet, hos hvilket det omtalte Indsnit er dybere og naar hen i Linie med den forreste Rand af den bageste Tandhule.

De af Hovedskallens forskellige Knogler, som maa siges at frembyde størst Interesse, ere aabenbart Vingebenene (*ossa pterygoidea*)¹⁾ De ere nemlig svulmede op og omformede til aflange, stærkt hvælvede, tyndvæggede Benblærer eller «Bullæ», som naa hen til Trommehulen og Tindingebenets periotiske Del, og som have et saadant Omfang, at der paa det Sted, hvor de ind ad til nærme sig hinanden mest, kun er et omtrent fem Millimetre bredt Mellemrum mellem dem. Bag til blive disse Benblærer bredere og deles udvendigt ved en bred og dyb Længdefure hver især i to Partier, af hvilke det ydre springer stærkest frem i lodret Retning og derfor rager op over det andet, naar Kraniets Underside vendes opad, hvorimod det ikke strækker sig fuldt saa langt bagtil som det indre og er noget smallere end dette.

En lignende blæreformig Udvidelse af Vingebenene forekommer ogsaa hos visse af Nutidens Dovendyr, nemlig hos *Bradypus torquatus*, Ill.²⁾ og især hos *Choloepus*-Slægten;

¹⁾ Tab. I. Fig. 1—2, 9.

²⁾ Som bekjendt har J. E. Gray delt *Bradypus*-Slægten i to, af hvilke den ene, som har opsvulmede Vingeben, har beholdt Navnet *Bradypus*, medens han giver den anden, hos hvilken disse Ben have

men hos Kæmpedovendyrene var den hidtil ukjendt; *Coelodon* er den eneste af denne uddøde Families ret talrige Slægter, hos hvilken den findes. Rigtignok har Cuvier formodet, at de omtalte Ben maatte være hule hos *Megatheriet*¹⁾, og Andre have betragtet som afgjort og vist, hvad han dog kun havde fremsat med et vist Forbehold²⁾. Men som bekjendt havde Cuvier ikke havt Lejlighed til selv at undersøge det til hans Tid eneste, i Madrid opbevarede *Megatherium*-Skelet; han kunde derfor kun dømme efter Beskrivelser og Afbildninger. Senere har derimod H. N. Turner, vistnok efter selvstændig Undersøgelse, udtrykkelig fremhævet, at *Megatheriets* Vingebeen ere sammentrykte, men ikke opsvulmede³⁾, og i Owen's store Værk om dette Kæmpedovendyr beskrives og afbildes Vingebeenene ligeledes som tynde, lodrette Plader uden Spor til blæreformig Opsvulming⁴⁾. Der kan saaledes ikke længere være Tvivl om, at Cuvier har taget fejl, og gaar man til Kilden, fra hvilken han har hentet sin Opfatning, nemlig Bru's, af Garriga offentliggjorte Beskrivelse af Skelettet i Madrid⁵⁾, tror jeg, man vil finde, at Fejltagelsen rimeligvis er foranlediget ved en Misforstaaelse af Bru's Mening. I dennes Beskrivelse af Kilebenet (*os sphenoides*) hedder det: at man indvendigt (det vil sige i Hjernehulen) bemærker fire *processus clinoides* og udvendigt to Udvækster, som i Form meget ligne Kopatter, skjøndt de ere langt tykkere og større, og som have en glat Overflade. Eftersom der ikke hos Mennesket er Noget, som ligner disse Udvækster, og der hos dette findes Vingeudvækster, om end af en

sædvanlig Form, det gamle allerede af Gesner brugte Navn *Arctopithecus*. Der har, og som mig synes med Rette, været gjort Indvendinger mod denne Deling af *Bradypus*-Slægten, og selv de, som slutte sig til Gray's Anskuelse, maa i alle Fald beklage, at han ikke har ombyttet Navnene; thi som hans Slægter ere benævnte, er Navnet *Bradypus* netop forbeholdt den Slægt, hvis eneste sikre Art var Linné ubekjendt. Gray mener rigtignok det Modsatte og siger (Pr. Z. S. of Lond. 1849, S. 68), at selv om det ikke med fuld Sikkerhed lader sig afgjøre, hvad for et tretaet Dovendyr det har været, som Linné har beskrevet i «*Ammonoitates Academicæ*» (Vol. prim., Surinamensia Grilliana. S. 495, ikke 487), passer Beskrivelsen dog bedst paa *Bradypus torquatus*; men heri kan man vistnok ikke give ham Medhold; Linné's Beskrivelse indeholder Intet om den Halskrave af lange sorte Haar, som udmærker denne Art og gjør den til den lettest kjendelige af alle, og dog vilde han sikkert ikke have forsømt at fremhæve et saa iøjnefaldende Kjendemærke, hvis det virkelig havde været tilstede hos det Dovendyr, han beskrev. Gray kan maaske have Ret i, at det tretaede Dovendyr, som Clusius har beskrevet, har været *Bradypus torquatus*, og at denne Art derfor paa en Maade har været kjendt længe førend den ved Illiger indførtes i Systemet; men den Omstændighed, at der i Surinamensia Grilliana blandt de øvrige Synonymer til det der beskrevne Dovendyr ogsaa findes en Henviisning til Exotic. libri X, viser kun, at i saa Fald Linné, ligesaa lidt som nogen Anden før Gray, har lagt Mærke til, at Clusius muligvis har havt en anden Art for sig, end de øvrige mere eller mindre samtidige Forfattere.

¹⁾ Recherches s. l. oss. foss. 4me Ed. Vol. huitième. P. 343.

²⁾ Lund, Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 4de Afh. Kbhvn. 1842. S. 14.

³⁾ Proc. Zool. Soc. of London, Part XIX, 1851. Pag. 209.

⁴⁾ Memoir on the Megatherium or Great Ground-Sloth of America (*Megatherium americanum*, Cuvier). London, 1861. P. 32. Pl. XII—XV.

⁵⁾ Descripción del Esqueleto de un Quadrupedo muy corpulento y raro &c. Publicada Don Joseph Garriga. Madrid: MDCCLXXXVI, fol.

anden Skikkelse end Udvæksterne paa det Skelet, som han beskriver, tror han, at dette ikke er til Hinder for at kalde disse sidste «Vingevækster», i Betragtning af, at de med ringe Forskjel indtage samme Plads¹⁾. De sidste Ord vise, at Bru selv har været opmærksom paa, at Udvæksterne ikke sidde ganske paa samme Plads, som *processus pterygoidei* hos Mennesket, og hele Beskrivelsen forekommer mig snarest at vække den Forestilling, at han ikke ubetinget vil identificere begge Slags Udvækster, skjøndt han giver dem ens Navne. Kaster man et Blik paa hans Figur af Hovedskallen (l. c. Tab. II. Fig. 1), ser man, at de med Kopatter lignede Udvækster (*g*) udspringe i Nærheden af den ydre Øreaabning, samt at de ere rettede skraat nedad og fortil og tilsyneladende ende med en fri Spidse, hvad der Altsammen synes at tale imod at anse dem for Vingeben. Man kan ikke slaa sig til Ro med den Tanke, at der maaske er en Fejl i Tegningen; thi paa den med stor kunstnerisk Dygtighed udførte Afbildning af Megatheriets Kranie i Pander's og d'Alton's bekjendte Værk²⁾ er Udvæksten i det Væsenlige fremstillet ligesom paa Bru's Figur. Sammenligner man endelig begge de nysnævnte Figurer med de Afbildninger, som Owen har givet af Megatheriets Hovedskal³⁾, tror jeg, at man vil komme til den Erkjendelse, at de problematiske Udvækster, som Bru beskriver, neppe kunne have Noget med Vingebenene at gjøre, og det forekommer mig ikke usandsynligt, at det kan være de tvende, paa Skelettet i Madrid muligvis fastvoksede og noget beskadigede Griffelben (*ossa stylohyalia*), hvilke Bru har tillagt det vildledende Navn, som atter har bragt Cuvier paa den Tanke, at Megatheriets Vingeben vare blæreformigt opsvulmede. Rigtignok omtaler Bru selv to andre Udvækster, som efter hans Mening skulle være Griffelbenene («*styloidei*»), men da han siger, at de sidde ovenover Øreaabningerne, kunne de neppe være, hvad han antager dem for, og der vil derfor vel heller ikke fra denne Omstændighed kunne hentes nogen alvorlig Indvending mod den her fremsatte Formodning.

Hos *Choloepus* aabne Vingebens-Hulerne sig ind i Næsevejen og staa desuden i Forbindelse med andre Huler saavel i det bageste Kileben (*sphenoideum posterius*), som i Tindingebens-Pladen (*squama temporalis*), af hvilke den sidstnævnte, meget anselige Hulhed atter communicerer med den langt mindre, kun delvis af Benvægge indesluttede Trommehule, saa at der altsaa paa denne Maade tilvejebringes en middelbar Forbindelse mellem denne sidstnævnte Hule og Vingebens-Kapselen, hvorimod en umiddelbar ikke bestaar mellem dem.

¹⁾ En lo *interior* se notan quatro *Apóphises clinoydes*, y en lo *exterior* dos eminencias de una figura muy semejante à los pezones de una Vaca, aunque mucho mas gordas y largas, y de superficie lisa. Como estas *Apóphises* no tñen semejanza en el *Hombre*, y en este se hallan las *Ptherigoydeas*, aunque de diversa figura que las del *Esqueleto* de que se trata, creo no servirá esto de óbice para denominarlas *Ptherigoydeas*, respecto à que con corta diferencia ocupan el mismo sitio (G). L. c. P. 3.

²⁾ Das Riesen-Faultier, *Bradypus giganteus*. Bonn, 1821. Tab. I og Tab. III. Fig. a. 1.

³⁾ l. c. Pl. XII—XV.

Jeg har ikke selv kunnet undersøge noget Kranium af *Bradypus torquatus*; men ifølge Cuviers Beskrivelse finder et lignende Forhold Sted hos dette Dovendyr, og selv hos de med pladeforige Vingeben forsynede Dovendyr (*Arctopithecus*, Gray) findes i alle Fald den store Tindingeben-Sinus, som aabner sig ind i Trommehulen¹).

Paa det foreliggende *Coelodon*-Kranium ere begge Vingebens-Kapslernes tynde Vægge gjenembrudte af flere temmelig store Huller. Disse Beskadigelser forhindre ikke, at Kapslernes ydre Form og Omrids jo kunne opfattes fuldkommen nøjagtigt i enhver Henseende; men det er naturligvis derved blevet let for Jord og Ler at trænge ind i dem, og der har dannet sig en tyk fastsintret Skorpe, som overtrækker Vingebens-Hulernes hele indre Overflade, og som gjør det umuligt at se, om disse Huler ligesom de tilsvarende hos de ovennævnte nulevende Dovendyr staa i Forbindelse med Hulheder i de tilstødende Ben og navnlig i Tindingebenet. Der er imidlertid saa megen Lighed mellem *Coelodon* og *Choloepus didactylus*, hvad Vingebens-Kapslernes ydre Omrids og Tindingebens-Pladens hvælvede Overflade angaar, at det er rimeligt, at der ogsaa vil være Overensstemmelse i den indre Bygning.

I de allerede i Indledningen omtalte Notitser, som Gervais har offentliggjort om *Coelodon*, efter at han i 1869 havde havt Lejlighed til at bese Dr. Lunds palæontologiske Samling, tillægger han dette Dyr en «caisse auditive considérable», en Benævnelser, hvorved korrekt dog vel kun en af Trommebenet dannet *bullæ ossea* kan betegnes. Der findes imidlertid ikke nogen saadan hos *Coelodon*-Slægten. Trommebenene mangle paa det foreliggende Kranium, og da der ikke er mindste Spor til, at en Trommeblære kan have været tilstede, men være bleven brækket af, tør man vistnok uden Fare for at tage fejl antage, at de omtalte Ben have været reducerede til en simpel Benring (*annulus tympanicus*), som ikke har været vokset fast til de øvrige Dele af Tindingebenene, og at de derfor ere faldne af og gaaede tabt. Saaledes maatte man ogsaa forud formode, at Forholdet snarest vilde være; thi en lignende Form have Trommebenene hos alle de andre Kæmpe-dovendyr, hos hvilke man har havt Lejlighed til at lære dette Punkt i Hovedskallens Bygning at kjende, nemlig *Megatherium*-, *Mylodon*- og *Scelidotherium*-Slægterne. Der kan derfor, da Gervais tilmed slet ikke omtaler de kapselformigt opsvulmede Vingeben, vel neppe være Tvivl om, at det maa være disse, som han har taget for Trommeben og betegnet som «caisse auditive».

En nærmere Sammenligning vil vise, at Kindbuerne hos de forskellige megatherioide Dyr frembyde ikke uvigtige Forskjelligheder, om endog Kindbenene (*ossa malaría*) hos dem alle have visse iøjnefaldende Særegenheder tilfælles, som man ogsaa gjenfinder hos Nutidens Dovendyr. Hos en enkelt Slægt, *Megatherium*, er Kindbenet voxet fuldstændigt

¹) Hyrtl, vergl.-anatomische Untersuchungen über das innere Gehörorgan des Menschen und der Säugethiere. imp. 4. Prag, 1845. S. 31. Tab. II, 8.

sammen med Tindingebenets Kindudvækst (*processus zygomaticus oss. temp.*); der strækker sig altsaa en uafbrudt, sammenhængende Benbro eller Kindbue fra Overkæbebenet til Tindingebenet, og Kindbenet udsender dernæst en opad imod Pandebenets *processus post-orbitalis* rettet Udvækst, saa at Øjhulen er nogenlunde vel begrændset bagtil og adskilt fra Tindingegruben¹⁾. I andre Tilfælde, for Eks. hos *Mylodon robustus*²⁾ og, som det synes, ogsaa hos *Scelidotherium leptocephalum*³⁾ vokser Kindbenet rigtignok ikke sammen med Tindingebenets Udvækst; der er end ikke nogen egenlig, nøjesluttende Sømforbindelse mellem dem; men Kindbenet naar dog lige hen til denne Udvækst og støtter sig til den; Kindbuen er derfor hos disse Kæmpedovendyr næsten ligesaa kraftigt bygget som hos Megatheriet, men Benet mangler ganske en Orbital-Udvækst, og Øjhulen er altsaa langt fra saa vel begrændset og afsondret fra Tindingegruben som hos hin Slægt. Hos den af Dr. Lund opdagede *Platyonyx owenii* endelig mangler Øjhule-Udvæksten ligeledes, men Kindbuen er derhos afbrudt i Midten, der er et Gab mellem Kindbenet og Tindingebenets Kindudvækst ligesom hos Nutidens Dovendyr⁴⁾. Vende vi os nu til *Coelodon eschivanensis*, finde vi Forholdet i Hovedsagen som hos *Platyonyx owenii*. Kindbenene⁵⁾ støde ved deres Udspring til Taarebenene og Overkæbebenene, men naa ikke hen til Pandebenene⁶⁾. I det Stykke, i hvilket de begrændse Øjhulerne fortil, ere de smalle og sammentrykte forfra bagtil, men nedenunder Øjhulen udvide de sig til en bred, udenfra indad sammentrykt Plade, fra hvilken der atter udgaar de sædvanlige tre Grene eller Udvækster. Den opstigende Gren er spinkel med næsten jævnløbende Rande, og skraat afskaaren oventil; dens forreste Rand er krummet bagtil, dens bageste udhulet. Den nedstigende Gren er krummet bagtil ligesom den forrige, men den er bredere ved sit Udspring og afsmalnes nedadtil; den er meget lang og rækker, naar Munden er lukket, helt ned til Underkæbens underste Rand. Dens bageste Rand er forsynet med to svage Indbugtninger og derfor noget bølgeførmig, men den er ikke ganske ens paa begge Sider af Kraniet og er derfor rimeligvis underkastet smaa individuelle Forskjelligheder. Den mellem de tvende allerede omtalte Grene udspringende tredje Udvækst, Tindingeudvæksten (den, som Owen giver Navn af «zygomatic process») er meget ubetydelig og i Grunden indskrænket til en ringe Udbugtning ved Roden af den opstigende Gren. Afstanden mellem Kindbenet og

¹⁾ Owen, Memoir on the Megatherium &c. Pl. XII og Pl. XXVII.

²⁾ " Description of the Skeleton of an extinct, gigantic Sloth, *Mylodon robustus*. Pl. I og Pl. II.

³⁾ " on the Scelidotherium, Philos. Transact. f. MDCCCLVII, Pl. VII.

⁴⁾ Lund, Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 4de Aft. Tab. XXVIII. Fig. 3.

⁵⁾ Tab. I. Fig. 1—2, 7.

⁶⁾ Der er i den her omtalte Region af Kraniet adskillige fine, i forskellig Retning gaaende Revner og Sprækker; de ere fyldte af Ler ligesom alle de virkelige Sømme og kunne ved en mindre opmærksom Betragtning forveksles med slige. De ere imidlertid naturligvis ikke ens paa begge Sider af Hovedet, og en nøjagtig Sammenligning vil (tror jeg) vise de her angivne Grændser af Kindbenene.

Tindingebenets Udvækst er omtrent 6 til 7 Millimetre¹⁾; denne sidstnævnte er temmelig lang, sammentrykt og fortil skraat afrundet; dens udvendige Flade er udhulet paa langs.

Det har allerede været omtalt, at Underkjæben (*mandibula*)²⁾ og navnlig dens venstre Gren er noget beskadiget; men Beskadigelsen er ikke større, end at man tydeligt kan se, at dens største Højde ikke udgjør mere end Halvdelen af dens Længde, og at Symfyssen har været temmelig kort og fortil afrundet, en Mellemting mellem den brede, fortil tvært afskaarne Symfyse hos *Myiodon robustus* og den i en lang og smal, fortil tilspidset Tud endende Symfyse, som udmærker Slægterne *Scelidothorium* og *Platyonyx*. De tvende Underkjæbegrene divergere kun meget lidt bagtil; Tandrækkerne ere indbyrdes parallelle, og Kjæbens nederste Rand svagt bølgende, men løber i det Hele nogenlunde jævnsstrøgs med Tandhuleranden hen til Symfyssen, hvor den pludselig stiger stejlt skraat opad. I det tandbærende Stykke ere Underkjæbegrenene ligesom opsvulmede for at kunne rumme de dybe, gennem hele deres Højde gaaende Tandhuler, og deres Underkant er paa dette Sted bredt afrundet³⁾; men bagved den bageste Tandhule trække de sig igjen sammen og have en næsten skarp Kant nedentil; ogsaa foran Tandrækken aftager Tykkelsen, men langt fra saa meget som bagved den. Indgangen til Underkjæbekanalens (*foramen mandibulare*) har sin Plads 22 Millimetre bag den bageste Tand, og den alle, saavel uddøde som nulevende Dovendyrformer udmærkende Sidegren, som den nysnævnte Kanal udsender i ringe Afstand fra sit Udspring, og som aabner sig paa Ydersiden af Kjæben, udmunder her hos *Coelodon* nedenunder den bageste Tand. Underkjæbekanalens forreste Aabninger, Hagehullerne (*foramina mentalia*) have for største Delen havt Plads i den Del af Symfyssen, som mangler, og det er derfor vanskeligt at sige noget Sikkert om dem; men i den mindst beskadigede (højre) Underkjæbegren synes der at have været tre slige, temmelig smaa Huller. Den bageste Tand sidder lige i Midten af Kjæbegrenen, men paa Grund af Tændernes ringe Tal og Størrelse er det tandløse Stykke foran Tandrækken dog længere end denne sidste.

Bagtil udsende Underkjæbegrenene de sædvanlige tre Udvækster. Ledudvæksten (*processus condyloideus*) holder bagtil; dens Ledflade danner en svagt hvælvet, indenfra udad nedskraanende Oval og er stillet, ikke tværs, men noget skraat paa Kjæbegrenens Længdeakse. Muskeludvæksten (*processus coronoideus*) udspringer tæt ved Munden af Underkjæbekanalens Bigren, og den bageste Tand, som ellers hos Kæmpedovendyrene ofte er mere eller mindre skjult af denne Udvækst udvendigfra, er derfor hos *Coelodon* hel og holden synlig fra denne Side. Udvæksten stiger dernæst stejlt i Vejret, rager et Stykke op over Ledudvæksten og er skilt fra denne ved et dybt og bredt Udsnit; den er svagt hvælvet paa Udsiden, udhulet paa Indsiden. Den af de tre Udvækster, som frembyder størst Inter-

¹⁾ Tab. I. Fig. 1—2.

²⁾ Tab. I. Fig. 1—2, 11.

³⁾ Tab. I. Fig. 2, 11.

esse, er imidlertid Vinkeludvæksten (*processus angularis*). Hos de øvrige Kæmpedovendyr har denne Udvækst en anelig Størrelse, er ofte ligesaa stor som Muskeludvæksten og rager bagtil meget ud over Ledudvæksten¹⁾. Men hos *Coelodon* er den derimod kun lille, og det er saa langt fra, at den naar længere bagtil end Ledudvæksten, at Spidsen af den tværtimod ligger lige under Midten af det Udsnit, som adskiller den sidstnævnte Udvækst fra Muskeludvæksten. Som en Følge af Udvækstens usædvanlig ringe Størrelse maa Tyggemusklerne, og især den indre Vingemuskel (*m. pterygoideus internus*), vel ogsaa have været mindre kraftige end hos de beslægtede Former, og Formindskelsen i begge Henseender staar rimeligvis i Forbindelse med det forholdsvis svage Tandsæt, som findes hos *Coelodon*. Iøvrigt har Vinkeludvæksten den sædvanlige Form; dens nederste Rand er fortil bøjet noget indad; dens udvendige Flade er svagt hvælvet, den indvendige udhulet.

Af Tungebenets forskjellige Dele er der ikke fundet Noget.

Som Tillæg til den ovenfor givne Beskrivelse tilføjes endnu følgende Udmaalinger:

Hovedskallens Længde, maalt fra Nakkebenets mest fremspringende Punkt til	
Spidsen af Næsebenene	0,216 ²⁾
Afstanden fra Nakkebenets mest fremspringende Punkt til Næsebenenes bageste Rand	0,196
— — — — — — til Taarehullerne	0,162
Hovedskallens Brede ved Udspringet af Tindingebenets Kindudvækster	0,093
— — ved de rudimentære Øjhuleudvækster	0,061
Afstanden mellem Taarehullerne	0,067
— — Kindhullerne	0,046
Længde af Overkæbens Tandække	0,043
Afstand fra Nakkehullets nederste Rand til Ganebenenes Bagrand	0,106
Hovedskallens Højde ved Vingebebenene	0,084
— — ved den bageste Tand	0,056
— — ved den forreste Tand	0,051
Underkæbens Længde, maalt fra Ledknubbens Bagrand til Symfysens Forrand ³⁾ . .	0,151
— — maalt fra Vinkeludvæksten til Symfysens Forrand ⁴⁾	0,135
Fra Underkæbens Ledeknub til Forkanten af den forreste Tand	0,110

¹⁾ Den Underkæbe, paa hvilken Slægten *Megalochmus* er grundet, er, saavidt jeg véd, endnu stedse den eneste, der er funden af dette Kæmpedovendyr, og paa den er næsten den hele Vinkeludvækst brækket af; men saavidt man kan skjønne, af hvad der er levnet, gjør denne mærkelige Slægtsform neppe nogen Undtagelse fra Reglen, hvad denne Udvækst angaar.

²⁾ Alle Udmaalinger ere angivne i Metermaal.

³⁾ Da Symfysens Rand er lidt beskadiget, er dette Maal ikke fuldkommen rigtigt, men nogle faa Millimetre for lille.

⁴⁾ Om dette Maal gjælder det Samme som om forrige.

Tandrækkens Længde i Underkæben	0,035
Underkæbens Brede tværs over de to Ledknubbe	0,083
— — mellem Spidserne af Vinkeludvæksterne	0,061
— — mellem de forreste Tænder	0,042
— Højde maalt fra Muskeludvækstens Spids til Spidsen af Vinkeludvæksten	0,077
— Højde ved den bageste Tand	0,035
— Højde ved den forreste Tand	0,035
Afstanden fra Ledknubben til Spidsen af Vinkeludvæksten	0,056

2. Tænderne (*dentes*).

De hidtil foreliggende Beretninger om Tandforholdet stemme ikke overens. Dr. Lund angiver efter nogen Vaklen Tallet af Tænderne til fire Par saavel i Over- som i Underkæben; i Følge Professor Gervais skal Tandformlen være $\frac{4-4}{3-3}$, og saaledes er den i Virkelighed ogsaa. Ved nærmere Prøvelse vil man finde, at der ikke ligger nogen bestemt Iagttagelse til Grund for den anden Angivelse, men at den væsenligst støtter sig paa Slutninger og Formodninger.

I den første Afhandling, i hvilken Dr. Lund omtaler *Coelodon*-Slægtens Tandforhold, angives Tandformlen rigtigt til $\frac{4-4}{3-3}$ ¹⁾. Men i den næste²⁾ tager han denne Angivelse tilbage; han bemærker, at han den Gang han nedskrev sin forrige Afhandling ikke havde haft den Del af sin Samling, som indeholdt Levningerne af Slægten *Coelodon*, ved Haanden, men nu ser sig i Stand til at fuldstændiggjøre sin tidligere Skildring. Det hedder dernæst, at «dens Tandsystem stemmer saavel i Antal som i Form og Bygning af Tænderne paa det nøieste med det af Slægten *Bradypus*» (hvilket med andre Ord vil sige, at Tandformlen er $\frac{5-5}{4-4}$), og i en Note tilføjer han, at han ser, at den første Angivelse af tre Tænder i Underkæben er tvivlsom, fordi «den beskadigede Tilstand, af Kæben ei tillader at afgjøre med Bestemthed om ei en fjerde Tand har været tilstede»³⁾. Herved er imidlertid at bemærke, at der ikke findes nogen Underkæbe blandt *Coelodon*-Levningerne fra Maquiné-Hulen (de eneste, som Lund besad, den Gang han skrev de nys anførte Ord), og der nævnes heller ikke nogen saadan i hans egenhændige Fortegnelse over hans Samling eller i hans haandskrevne Optegnelser om de af ham opdagede uddøde Dyr. Derimod er der blandt de omtalte Levninger en omtrent tommelang Benbrokke med Spor af tre Tandhuler; jeg er derfor tilbøjelig

¹⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 2den Afh. (dat.: Lagoa Santa, 16. Nov. 1837). Særtr. Kbhvn. 1839. S. 12. — Vid. Selsk. naturv. og mathem. Afh. Ottende Deel. Kbhvn. 1841. S. 72.

²⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 3dje Afh. (dat.: Lagoa Santa, 12. Sept. 1838). Særtr. Kbhvn. 1840. — Vid. Selsk. nat. og math. Afh. Ottende Deel. S. 217.

³⁾ l. c. S. 14 og S. 230.

til at tro, at det er denne, han har sigtet til; men da jeg ikke kan skjønde rettere, end at dette lille Brudstykke er en Stump af et Overkjæbeben, ikke af en Underkjæbe, og da det kun meget uegenlig kan kaldes en Kjæbe, maa jeg naturligvis erkjende, at der stedse maa blive nogen Tvivl tilbage. Men hvorledes det end forholder sig hermed, vise Dr. Lunds ovenfor anførte Ord under alle Omstændigheder, at den Kjæbe, han paaberaaber sig, ikke kan tjene som afgjørende Bevis, og at den ikke kan have frembrudt nogen nok saa lille Del af en fjerde Tandhule; thi havde dette været Tilfældet, kunde han umuligt i Noten have udtalt sig tvivlende om en fjerde Tands Tilstedeværelse eller Mangel. — Heller ikke fra de i Maquiné-Hulen fundne Tænder kan han have hentet nogen sikker Oplysning. De ere alle uden Undtagelse i høj Grad angrebne af Forvittring; den midterste blødere Del af Tandbenet (den saakaldte Vasodentine) er til Dels smulret bort, og kun Tandens haardere ydre Lag blevne tilbage som en næsten tom Skal, hvad der har foranlediget den om Cuviers Skildring af Ai-Tænderne¹⁾ mindende Beskrivelse, som Dr. Lund har givet af deres indre Bygning²⁾. Disse Tænder ere dernæst i hele deres Længde mere eller mindre overtrukne med tynde fastsintrede Lerskorper, en Omstændighed, af hvilken man vistnok tør slutte, at de ere fundne liggende spredte omkring i Jordlaget, men ikke endnu siddende i deres Tandhuler; thi hvis dette havde Tilfældet, vilde der vanskeligt have kunnet dannet sig Lerskorper paa dem, eller hvis det dog var sket, maatte Tænderne derved være blevne loddede fast til Tandhulernes Vægge. Endelig foreligger der i Alt ikke flere end ni Tænder og Tandstumper fra Maquiné-Hulen, og disse lade sig parre saaledes sammen, at de i det Højeste repræsenterer seks Par Tænder; de ere derfor ikke tilstrækkelige til at afgjøre, om Tandsættet har bestaaet af nogle flere eller færre Tænder. I Betragtning af alt det Ovenanførte forekommer det mig rimeligt, at det væsenligt har været aprioriske og theoretiske Grunde, som have bevæget Dr. Lund til i sin tredje Afhandling at forkaste den tidligere givne Tandformel, eller med andre Ord, at den Lighed i Form og Bygning, som han mente at bemærke mellem *Coelodon*- og *Bradypus*-Slægternes Tænder, har bragt ham til at antage en Overensstemmelse ogsaa hvad Tallet angik og til at udtrykke sig noget bestemtere, end der strengt taget var Anledning til.

Denne Opfatning vinder i Styrke ved den Omstændighed, at Dr. Lund ikke selv fastholdt den i tredje Afhandling opstillede Tandformel, men straks derpaa gjorde en lille Forandring i den, skjøndt det til hans Raadighed staaende Materiale ikke havde faaet nogen-somhelst Forøgelse. I den med tredje Afhandling saa godt som samtidigt affattede Oversigt over de af ham i de brasilianske Huler gjorte Opdagelser, som Dr. Lund har offentliggjort

¹⁾ Recherches s. l. ossem. foss. 4me Ed. Tome huitième. Paris, 1836. P. 163.

²⁾ Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 2den Afh. Særtr. S. 12. — Se ogsaa: Dr. Lunds Afbildninger af disse Tænder i Afhandlingen om Maquiné-Hulen i Kgl. D. Vidensk. Selsk. nat. og math. Afh. 6te Deel. Kbhvn. 1837. Tab. 2. Fig. 3—4.

i «Annales des sciences naturelles»¹⁾, siges *Coelodon* nemlig at have fire Par Tænder i hver Kjæbe, uden at der tilføjes Noget til Forklaring af den foretagne Ændring, og denne Tandformel vedblev Dr. Lund derefter at fastholde uforandret²⁾, selv efter at Fundet i Escrivania-Hulen havde sat ham i Besiddelse af det i det Foregaaende beskrevne Kranie.

Jeg har anset det for rigtigt noget udførligt at omtale og henvise til de forskellige Tandformler, som Dr. Lund i Løbet af sine Undersøgelser har opstillet for *Coelodon*-Slægten, fordi det er magtpaaliggende, at det kan staa klart, baade at de alle ere støttede paa de i Maquiné-Hulen samlede Levninger, og at disse sidste ingenlunde ere af en saadan Beskaffenhed, at der fra dem kan drages nogen sikker Slutning med Hensyn til Tallet af Tænderne. Der kunde ellers nu, da jeg har ment at maatte antage, at *Coelodon*-Knoglerne fra Maquiné- og Escrivania-Hulerne hidrøre fra to forskellige Arter, rejse sig det Spørgsmaal, om ikke begge Tandformlerne kunne være rigtige, og Dyret fra den førstnævnte Hule maaske have $\frac{4-4}{4-4}$ Tænder, og det fra Escrivania-Hulen derimod kun $\frac{4-4}{3-3}$.

At Dr. Lund er vedbleven at fastholde Tandformlen $\frac{4-1}{4-4}$ ogsaa efter at Fundet i Escrivania-Hulen var gjort, kan synes besynderligt; thi det er klart nok, at der hverken er eller nogensinde har været flere end tre Par Tænder i Underkjæben af det der opdagede Kranie. Men sandsynligvis have Tænderne til Dels endnu været skjulte af fastsintrede Lerklumper, den Gang Lund kort efter Fundet skrev sin Beretning om Udgravningerne i Escrivania-Hulerne, og det er vel kun den ældre Angivelse af Tandforholdet, som gaar igjen i denne Afhandling, uden at en ny Undersøgelse har funden Sted.

Baade Lund og Gervais hentyde til den Mulighed, at Tallet af Tænderne i de af dem opstillede Tandformler kan stige med Dyrets fremskridende Alder³⁾; men jeg tror, at der er god Gruud til at forkaste enhver saadan Formodning. Kjæbebenenes Bygning viser tydeligt, at der ikke er Plads til flere Tænder end dem, som allerede ere frembrudte. Escrivania-Kraniet er ganske vist af et ungt Individ; men Tændernes Slid viser, at Dyret i

1) Seconde Série. T. XI (1839). P. 220. — Denne Oversigt er saaledes udkommen noget tidligere (1839) end selv Særtrykkene af 3dje Afhandling (1840), men maa dog betragtes som lidt yngre end denne. Tredje Afhandling er fuldendt d. 12te Sept. 1838, hvilket Datum den bærer paa Titelbladet; det Brev, som fulgte med den franske «coup-d'oeil», da Lund sendte den til Audouin, er derimod dateret d. 5te Nov. s. A., og, hvad der er afgjørende, i dette Brev betegner Lund selv sin Oversigt som et Uddrag af de tre første Afhandlinger af «Blik paa Brasiliens Dyreverden før sidste Jordomvæltning».

2) Fortsatte Bemærkninger over Brasil. uddøde Dyrskabning. Særtr. Kbhvn. 1842. S. 7. — Kgl. D. Vid. Selsk. nat. og math. Afh. 9de Deel. Kbhvn. 1842. S. 171.

Blik paa Bras. Dyreverden &c. Fjerde Afh. Særtr. Kbhvn. 1842. S. 35; Noten. — Kgl. D. Vid. Selsk. nat. og math. Afh. 9de Deel. Kbhvn. 1842. S. 171.

Meddelelse af det Udbytte &c. Kbhvn. 1845. Særtr. S. 22. — Kgl. D. Vid. Selsk. nat. og math. Afh. 12te Deel. Kbhvn. 1846. S. 78.

3) Lund, Meddelelse af det Udbytte de i 1844 undersøgte Knoglehuler have givet &c. Særtr. Kbhvn. 1845. S. 22.

Gervais, P., Zoologie et Paléontologie générales. Paris. 1867—1869. P. 253.

alle Fald har været gammelt nok til, at hvis der nogensinde skulde være frembrudt en fjerde Tand i Underkæben, maatte denne Tand allerede ved dets Død have ligget mere eller mindre udviklet i sin Tandhule inde i Kæben; denne sidste maatte derfor bagved den tredje Tand have havt samme Tykkelse som i Alveolarstykket; endelig vilde i saa Fald ogsaa en lille Aabning eller Spalte efter al Sandsynlighed allerede udvendig have antydet Tilværelsen af en fjerde Tandhule og den i denne liggende Tand. Men paa det foreliggende Kranium er netop det Modsatte Tilfældet. Underkæben er tyk, ligesom opsvulmet, i den Strækning, som de tre Tænder indtage; men umiddelbart bag ved den tredje Tand aftager Tykkelsen pludseligt saa meget, at Benet paa dette Sted aabenbart ikke vilde kunne rumme en Tandhule inde i sig, og der er heller ikke Spor af Aabning, som kunde føre ned til en slig. Paa en i det Væsenlige lignende Maade forholder det sig med Overkæbebenet; heller ikke i dette er der Plads til nogen Tand bag ved den fjerde. Den Slutning, hvortil en nøjagtig Undersøgelse af selve *Coelodon*-Kraniet maa føre, bekræftes dernæst fuldstændigt af de Erfaringer om Tand-Frembrudet hos andre Kæmpedovendyr, som der er rig Lejlighed til at gjøre i Dr. Lunds Samling. Der findes i denne Underkæber af *Scelidotherier* og *Platyonyx* af næsten enhver Alder; den mindste blandt dem (en højre Underkæbegren) er neppe en Fjerdedel saa stor som det voksne Dyr, dens Tænder have endnu den sammentrykte Kegleform, med hvilken de bryde frem¹⁾, og vise kun et svagt Spor til Slid; der kan derfor ingen Tvivl være om, at denne Underkæbe har tilhørt et særdeles ungt Dyr, maaske en endnu diende Unge; men dog ere alle de fire Tænder, som det fuldvoksne Dyr besidder, allerede paa deres Plads. Den forreste af dem rager ubetydeligt højere op af sin Tandhule end den anden, denne end den tredje og saa fremdeles, men dels kan man se det Samme hos det fuldvoksne Dyr, og dels er Slidet fuldkommen ligesaa stort paa den fjerde som paa den forreste, og man maa derfor antage, at de alle fire ere brudte samtidigt frem. Men hvad Erfaringen saaledes utvivlsomt godtgjør med Hensyn til Tændernes Udvikling og Frembrud hos *Scelidotheriet*, tør man vistnok med Grund forudsætte at ville være Regel ogsaa hos de øvrige Kæmpedyr-Slægter; ogsaa hos disse vil det hele Tandsæt sikkerlig være brudt frem paa én Gang og i en meget tidlig Alder, og jeg skjønner derfor ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at Tandformlen $\frac{4-4}{3-3}$ jo tør betragtes som den endelige hos *Coelodon*-Slægten,

¹⁾ I *Zoologie et Paléontologie générales* (p. 139) har Professor Gervais ladet Dr. Lunds Slægt *Sphenodon* foreløbig beholde Plads blandt de andre megatherioide Slægter, men tilføjet, at der behøvedes en ny Undersøgelse af Originalstykkerne for at afgjøre, om Slægten ikke, som han havde Grund til at tro, kun var grundet paa Ungen af *Myiodon*-Slægten. Hans Formodning er, i alle Fald tilnærmelsesvis, rigtig, men det var egentlig overflødig at fremsætte den. Han maa have overset, baade at Owen allerede i 1842 (*Descr. of the Skel. of Myiodon*, p. 170) har fremhævet, at *Sphenodon* sandsynligvis ikke er Andet end unge *Scelidotherier*, og at Dr. Lund selv (uden at nævne Owens Bemærkning) i sin sidste Afhandling (1844, Særtr. S. 6. Afh. S. 62) har taget Slægten *Sphenodon* tilbage, fordi han havde overbevist sig om, at den kun var grundet paa "den een- til toaarige *Scelidotherium*" (og *Platyonyx*).

om der end paa denne Maade bliver et færre Antal Tænder hos denne Slægt end hos alle de øvrige megatherioide Dyr, hvis Tandsystem man hidtil har lært at kjende.

Ved at berøre den Mulighed, at Tændernes Tal kunde vokse med den fremskridende Alder, tilføjer Professor Gervais tillige, ligesom i Forbigaaende, en Bemærkning om et Tandskifte¹). Det er, saavidt jeg véd, første Gang Nogen har sagt at have set et Tandskifte hos et Kæmpedovendyr, og Jagttagelsen vilde, hvis den bekræftede sig, unægtelig være af stor Betydning og Rækkevidde. Jeg har derfor naturligvis ladet det være mig magtpaaliggende at se meget nøje efter, men maa bestemt forsikre, at Gervais har skuffet sig. Hans Ord ere: «on voit même, au dessous de la première dent inférieure, un germe appartenant à la seconde dentition»; den i Brug værende forreste Underkjæbetand skal altsaa i Følge ham være en Mæketand. Det er den venstre Underkjæbegren, i hvilken han har troet at se en Afløser eller Kronhætten af en slig ligge nedenunder den tjenstgjørende Tand; denne Kjæbegren er nemlig knækket tværs over ved den forreste Tand; men det afbrækkede Stykke er atter sintret fast til Resten af Kjæben næsten uden at være bragt ud af sin Stilling, kun er der udvendig fremkommet en lang Spalte, der fører ind i Tandhulen. Denne sidste viser sig at være overmaade dyb, saa at Benets Tykkelse i Bunden af den ikkun er et Par Millimetre; den nederste Del af den udfyldes fuldstændigt af den hule, meget tyndvæggede Ende af en Tand, som naar helt ned til Bunden, og ved forsigtigt at udvide Spalten og saa vidt muligt at fjerne det Støv og Ler, som gennem Sprækken er trængt ind i Tandhulen, var det ikke vanskeligt at komme til Klarhed om, at det er den fungerende forreste Underkjæbetand, som strækker sig helt ned til Tandhulens Bund, og at der ligesaa lidt er nogen Kronhætte af en Afløsertand neden under den, som Plads til en saadan. Vi have set (S. 20), at ogsaa den højre Underkjæbegren er brækket; Brudet har spaltet den bageste Tandhule paa langs, men har ikke beskadiget selve Tandens. Den Gang Professor Gervais saa Kraniet, var det afbrækkede Stykke igjen kittet fast; men jeg har senere atter opblødt og løsnet Kittet og derved faaet Lejlighed til at forvise mig om, at denne Tandhule er fuldkommen ligesaa dyb som den forreste, at Tandens hule Ende fylder den lige ned til Bunden, og at der heller ikke paa dette Sted er mindste Spor til nogen Afløser-Tand. Forholdet er altsaa hos *Coelodon* ganske som hos Kæmpedovendyrene i Almindelighed; der finder aldeles ikke noget Tandskifte Sted.

Vi skulle nu vende os til den nærmere Beskrivelse af selve Tænderne. De sidde alle i ligestor Afstand indbyrdes, og Mellemmrummene mellem dem ere temmelig store i Forhold til deres egen Størrelse, idet de ere tre til fire Millimetre fjernede fra hverandre. Fremdeles rage Tænderne usædvanligt langt frem af Tandhulerne; dissers øverste Rand er noget skjæv saaledes, at der i Overkjæben kommer et lidt længere Stykke af Tænderne

¹) I. c. — Gervais gjentager senere denne Bemærkning i Journal de Zoologie, T. 2 (1873). P. 434.

tilsyne udvendigt end indvendigt, hvorimod det forholder sig netop omvendt med Underkjæbens Tænder; man vil derfor faa et lidt forskjelligt Resultat, eftersom man maaler udvendigt eller indvendigt, men i Gjennemsnit kan man antage, at omtrent en Femtedel af hele Tandens rager frem af Tandhulen; den synlige Del af Tænderne er saaledes hos *Coelodon* forholdsvis betydelig længere end selv hos *Megatherium* og *Megalonyx*, de to Slægter, som ellers blandt Kæmpedovendyrene have de mest fremragende Tænder. Tandrækkens Længde er i Overkjæben 45, i Underkjæben 37 Millimetre. Med Undtagelse af den bageste Overkjæbetand have alle de øvrige Tænder i Hovedsagen én og samme Form, som Dr. Lund har betegnet ret passende ved at sige, at Tænderne ligne Megatheriets i det Smaa. Deres Tyggeflade er nemlig ligesom hos dette Dyr forsynet med to tilskærpede Tværkamme; men Cementlaget er rigtignok ikke meget tykkere paa Tændernes For- og Bagside end paa de tvende andre Sider, hvorimod hos Megatheriet dette Lag, som bekendt, er mange Gange tykkere paa Tændernes forreste og bageste Flade end paa den udad vendende og den indad vendende. Tænderne ere noget sammentrykte forfra bagtil; deres Tværmaal i denne Retning er omtrent 8 Millimetre, medens Tværmaalet udenfra indad er 11 Millimetre; de ere altsaa, som det kaldes, stillede paa tværs i Kjæberne, og deres Tværnsnit er en langstrakt Firkant med afstumpede Hjørner; dog gjør den forreste Tand i Overkjæben en Undtagelse i saa Henseende; denne er næsten kvadratisk i Gjennemsnit og kjendelig mindre end de øvrige. Langs Midten af Tændernes udadvendende Flade løber en temmelig dyb Længdefure, og en lignende, men meget svagere, findes paa den modsvarende, indadvendende Flade; derimod er Forsiden og Bagsiden glatte.

Den bageste Tand i Overkjæben er meget forskjellig fra alle de øvrige, og kan kortest beskrives ved at ligne den med den ene Halvdelen af en af de andre Tænder; den frembyder nemlig kun én Tværkam, som ved Brugen slides skraat ned fortil, og den mangler den Fure eller Rende, som findes paa de andre Tænders udad og indadvendende Flader.

Det har allerede været omtalt, at de Beskadigelser, som Underkjæben har lidt, have gjort det muligt at faa Syn paa den i Tandhulerne skjulte Del af to af dens Tænder, nemlig den forreste venstre og den bageste højre. Efter disse at dømme have Underkjæbens Tænder en Længde af 42 Millimetre og ere krummede i to Retninger, saaledes at deres forreste og indadvendende Side ere konvekse, den bageste og den udadvendende derimod konkave. Hvorledes Overkjæbens Tænder forholde sig i disse Henseender, kan ikke siges med Bestemthed; thi den af Tandhulerne fremragende Del af Tænderne er ikke lang nok til, at man af den kan skønne Retningen af dens svage Krumninger. For den bageste Tands Vedkommende har jeg imidlertid ved at bortmejsle en Del af Tandhulens ydre Væg overbevist mig om, at dens forreste Flade er konkav, den bageste konvex; det Samme er Tilfældet med den bageste (femte) Overkjæbetand hos Megatheriet, og tør man slutte fra dette Dyr ville de foranstaaende Tænder være krummede i modsat Retning af

den bageste, altsaa forfra bagtil, ligesom Underkjæbens Tænder. Om Længden af Overkjæbetænderne lader der sig Intet sige.

Det staar tilbage nærmere at omtale de tvende Tænder fra Maquiné-Hulen¹⁾, som have bragt mig paa den Formodning, at de der fundne *Coelodon*-Levninger rimeligvis hidrøre fra en anden Art, end den, hvis Skelet laa begravet i Escrivania-Hulen.

De ere begge i meget maadelig Stand. Den ene af dem er endog kun den ene Halvdel af en efter Længden revnet Tand²⁾; men da den er helt overtrukken med en ganske tynd, gulgraa Sinterskorpe, er det klart, at den i alle Fald er i samme Stand nu, som den Gang den fandtes. Den anden Tand³⁾ er bedre bevaret og har rimeligvis tidligere ogsaa været fuldstændig oversintret, men dens nederste Ende er nu brækket af, og Brudfladen er øjensynligt frisk. Begge Tænder stemme nøjagtigt overens i Størrelse, de tilhøre aabenbart forskellige Sider af Kraniet, og der kan neppe være Tvivl om, at de jo udgjøre et Par. Trods de mange Beskadigelser, som disse Tænder have lidt, er det dog ikke vanskeligt at erkjende, at de, ligesom den bageste Overkjæbetand i Escrivania-Kraniet, ikke have baaret mere end én Tværkam paa deres Tyggeflade; men de ere lidt mindre end den nysnævnte Tand; deres største Tværmaal er paa det Nærmeste 10 Millimetre, det mindste omtrent 6⁴⁾; Længden kan ikke angives, da ingen af dem er hel; den længste af dem, nemlig den spaltede, er i sin nuværende Tilstand kun 27 Millimetre. Ogsaa disse Tænder frembyde en dobbelt Krumning; den ene af de brede Flader beskriver nemlig en Længdebue, medens den anden omvendt er konkav; den konvekse er derhos forsynet med en iøjnefaldende og dyb, men dog ikke af skarpe Rande begrændset Længderende, som ikke løber lige i Midten af Fladen, men lidt nærmere til den ene Side, men ogsaa Tændernes smalle Flader ere svagt krummede, og Krumningens Retning er den, at den af disse Flader, som støder til den furede Flades bredeste Halvdel, er konveks, den anden derimod konkav.

Den første Gang Dr. Lund omtalte Tandforholdet hos *Coelodon*-Slægten, angav han disse Tænder at være den bageste paa hver Side i Overkjæben⁵⁾; et Aarstid derefter rettede han denne Angivelse og erklærede dem for den forreste i samme Kjæbe⁶⁾. Af det Foregaaende vil man have set, at Lund ikke i Mellemtiden havde gjort noget nyt Fund, men at det maa være det selvsamme ved Udgravningerne i Maquiné-Hulen tilvejebragte, utilstrækkelige Materiale, som ligger til Grund for begge disse modstridende Angivelser. Det synes

¹⁾ Tab. I, Fig. 4—5.

²⁾ Tab. I, Fig. 5.

³⁾ Tab. I, Fig. 4.

⁴⁾ I disse Maal, er Sinterskorpen, som overtrækker Tænderne, medregnet; Maalene ere derfor lidt for store, men de kunne ikke angives ganske nøjagtigt.

⁵⁾ Blik paa Bras. Dyreverden &c. 2den Afh. Særtryk; Kbhvn. 1839, S. 12, og K. D. Vid. Selsk. naturv. og math. Afhandl. 8de Deel. Kbhvn. 1841, S. 72.

⁶⁾ Blik paa Bras. Dyreverden &c. 3dje Afh. Særtryk; Kbhvn. 1840, S. 14, Anm., og K. D. Vid. Selsk. naturv. og math. Afhandl. 8de Deel. Kbhvn. 1841, S. 230, Anm.

derfor ogsaa klart, at ingen af dem kan støtte sig til en virkelig lagttagelse, men maa hvile paa Formodninger og Slutninger fra Forholdene hos mere eller mindre beslægtede Dyreformer, og der kan neppe være Tvivl om, at hans sidste Angivelse kun er fremkaldt ved Henblik paa Slægten *Bradypus*, med hvis Tænder han syntes, at Tandsættet hos *Coelodon* viste stor Overensstemmelse.

Nu da *Coelodon*-Slægtens Tandsæt endelig er blevet tilfulde bekjendt, er det imidlertid ikke vanskeligt at se, at det er Dr. Lunds første Angivelse, som er den rigtige. De to ovenfor beskrevne Tænder fra Maquiné-Hulen ere aabenbart den højre og venstre bageste Overkjæbetand, thi det er jo blot paa dette Sted i Munden, at der hos *Coelodon*-Slægten findes en slig smal, kun med en enkelt Tværkam forsynet Tand; den convekse af Tændernes to brede Flader vender altsaa bagtil. Men skjøndt disse to Tænder saaledes til Dels besidde de for den bageste Overkjæbetand væsentlige Særkjender, afvige de dog i en vis Henseende fra den tilsvarende Tand i det i Escrivania-Hulen fundne Kranie; thi den bageste Flade af denne sidstnævnte Tand er kun ganske svagt udhulet i sin hele Brede, men ikke forsynet med en tydelig og dyb Rende. At skyde denne Afgivelse til Side som uvæsenlig gaar, efter min Mening, i alle Fald indtil videre, ikke an, og Forskjellen mellem *Coelodon maquinensis* og *Coelodon escrivanensis* bliver altsaa den, at den bageste Overkjæbetand er forsynet med en smal og dyb Rende hos den førstnævnte, medens den er glat hos den sidste.

3. Hvirvelraden (*columna vertebralis*).

Der er desværre ikke meget at berette om denne Del af Skelettet. Hvad der er tilstede, for en stor Del endog kun i Stumper og Stykker, er blot lidt over Halvdelen af det hele Antal Hvirvler, som Hvirvelraden, efter Analogi at slutte, maa have talt. Det er end ikke muligt at komme til ganske sikker Kundskab om, hvor mange Hvirvler de foreliggende Brudstykker repræsenterer; thi i flere Tilfælde ere Hvirvelbuerne brækkede af Hvirvellegemerne; paa disse sidste have Endepladerne for en stor Del løsnet sig og ere gaaede tabt, og det lader sig neppe udfinde, hvor mange af de fundne Hvirvelbuer og Hvirvellegemer der høre sammen.

Det Afsnit af Hvirvelraden, som foreligger fuldstændigst, er Halsen; der haves nemlig fem Halshvirvler (*vertebræ cervicales*), som aabenbart have ligget begravede i Hulen sammenkittede (dog ikke i deres naturlige Rækkefølge) til en eneste Klump, der atter var sintret fast til Undersiden af Hovedskallen. Men enten under selve Udgravningen eller ved den første Rensning er (som man vil have set S. 266) den til Kraniet fastkittede Hvirvel, Taphvirvlen, knækket over, saaledes at dens Legeme er blevet siddende fast paa dette, medens den største Del af Buer er forbleven i Forbindelse med de øvrige Halshvirvler. Den sammenhængende Klump, som disse oprindelig dannede, er dernæst atter sønderbrudt

i to Stykker, af hvilke det forreste bestaar af Halvdelen af Taphvirvlen, to andre Halsvirvler og en afbrækket Hvirveltorn, som passer nøjagtigt til den ene af de to Halsvirvler, der sammensætte det bageste Stykke.

Det førstnævnte Stykke var, da Dr. Lunds Samling blev sendt hertil, endnu besat med tykke Lerklumper, som for en stor Del skjulte Hvirvlerne. Det var derfor af ham blevet betragtet som en Breccie¹⁾ og er indført i hans Fortegnelse som Nr. 1333 med følgende Bestemmelse: «Halshvirvler, som det synes af *Coelodon maquinensis*, Lapa da Escrivania 5». De tvende andre Halshvirvler vare, skjøndt ogsaa de vare sammenkittede, dog mindre inkrusterede og derfor indordnede blandt de rensede Knogler i Samlingen; de bære Nr. 12357 og ere i Katalogen bestemt angivne at være: «*vertebrae cervicales* af *Coelodon maquinensis*. Escr. 5». De to manglende Halshvirvler ere Ringvirvlen (*atlas*) og en af de bageste, rimeligvis den sjette. Det har ikke været muligt at skille de sammensintrede Hvirvler fra hverandre eller overalt at fjerne de fastsiddende Lerskorper, en Omstændighed, som maa tages i Betragtning med Hensyn til den nedenstaaende Beskrivelse.

Taphvirvlen (*axis*) er noget højere end den er lang; men Forskjellen mellem Højden og Længden er aabenbart mindre, end den plejer at være hos Kæmpedovendyrene; nøjagtigt kan Forholdet imidlertid ikke angives; thi den øverste Rand af den tynde Længdekam, som Hvirveltornen danner, er beskadiget og til Dels dækket af en Skorpe af fastsintret Ler. I sin nuværende Tilstand er Hvirvlen 57^{mm} høj og 45^{mm} lang, og det synes kun at kunne være meget Lidt, som er brækket af Hvirveltornen; hos forskellige andre Kæmpedovendyr, saasom *Megalonyx jeffersonii*, *Mylodon robustus*, *Lestodon armatus* og *Platyonyx owenii*, er Højden derimod ikke langt fra at være dobbelt saa stor som Længden. Hvirvellegemet (*corpus*) er ikke blot langstrakt, men tillige, navnlig bagtil, usædvanlig fladtrykt; dets Underflade er dækket af en meget haard Lerskorpe, som ikke lader sig borttage; det er derfor ikke godt at sige, om denne Flade, ligesom hos flere andre Kæmpedovendyr er forsynet med en Længdekam; skulde det være Tilfældet, maa Kammen under alle Omstændigheder være højst ubetydelig. Hvirveltappen (*processus odontoides*) bærer paa Underfladen en stærkt hvælvet Ledflade for Forbindelsen med Ringvirvlen, medens den mod *ligamentum transversum atlantis* vendende Flade næsten er plan; hvorimod hos visse andre Kæmpedovendyr, f. Eks. *Platyonyx owenii* og *Lestodon armatus* omvendt den for Atlas bestemte Ledflade næsten er plan, den mod Ligamentet vendende Flade hvælvet. Hvirvel-

¹⁾ Dr. Lunds palæontologiske Samling er delt i to Afdelinger; den ene, den langt større, indeholder rensede, eller dog saa vidt muligt for Sinterskorper og Jordklumper befriede Knogler; den anden bestaar af en stor Suite af Breccier og er navnlig bestemt til at oplyse de geologiske Forhold og navnlig de mange vekslende Maader, paa hvilke Knoglerne findes liggende bevarede i de forskellige Huler eller vel endog blot paa forskellige Steder i samme Hule. Over hver af disse Afdelinger have en detailleret af Dr. Lund selv udarbejdet Fortegnelse.

legemets bageste Endefflade er skraat fortil heldende, og det Samme er, ligesom hos de nulevende Dovendyr, Tilfældet med begge Endeffladerne paa alle de følgende Halshvirvler. Tværvæksten (*processus transversus*) er rettet skraat bagtil og ved sit Udspring gjennemboret af et Hul eller en Aarekanal (*foramen transversarium*), saaledes som det næsten altid er Tilfældet hos de megatherioide Dyr¹⁾; den er henved 25^{mm} lang, afsmalnes ud mod sin fri Ende og synes at være lidt sammentrykt udenfra indad; den er imidlertid overtrukket med en tyk Lerskorpe, som til Dels skjuler dens Form. Rygmarvskanalen (*foramen spinale*) er lidt højere end bred og bliver lidt snevrere opad til.

Den tredje Halshvirvel er meget kortere end Taphvirvlen; Hvirvellegemets bageste Epifyse mangler, men dens Tykkelse kan let nogenlunde rigtigt skjønnes, og denne Endeflade iberegnet, er Hvirvellegemets Længde kun henved 30^{mm}, og Hvirvlen altsaa kun to Tredjedele saa lang som Taphvirvlen. Tværvæksten er temmelig beskadiget paa begge Sider af Hvirvlen; dens Form og Størrelse kan derfor ikke angives nøjagtigt; den er selvfølgelig ved sit Udspring gjennemboret af en Aarekanal og udenfor denne vingeformigt udvidet, men den udsender ikke nogen særlig pladeformig Udvækst, *lamella inferior* («Pleurapophysis», i Følge Owens Terminologi). Hvirveltornen er lav, men tilspidset. Paa de tvende følgende Halshvirvler ere Tornene lidt højere, og Tværvæksterne ere forsynede med en særlig *lamella inferior* af anselig Størrelse. Den bageste af de fem tilstedeværende Hvirvler anser jeg ubetinget for den Syvende. Dens Tværvækster ere gjennemborede af en Aarekanal og nedentil forsynede med en *lamella inferior*; men der findes ikke nogen Ledflade for et Ribben paa Hvirvellegemet. Disse Omstændigheder vise i Forening, at denne Hvirvel i ethvert Tilfælde maa tilhøre Halsregionen, og der kan i det Højeste blive Spørgsmaal, om det virkelig er den syvende Halshvirvel, eller om det muligvis kunde være den sjette. Den syvende Halshvirvel er temmelig forskjelligt bygget hos de forskjellige Kæmpedovendyr, hos hvilke man hidtil har lært den at kjende; hos *Megatherium americanum*²⁾ og hos den af Dr. Lund opdagede *Platyonyx owenii*³⁾ er denne Hvirvels Tværvækst ikke gjennemboret af nogen Aarekanal, derimod findes en saadan hos *Scelidotherium*

¹⁾ I alle Fald kjender jeg kun et eneste Eksempel paa det Modsatte. I den værdifulde Samling af fossile Knogler, som den senere afdøde P. Angelis, den bekjendte Diktator Rosas' Fortrolige og Presseagent, i 1847 medgav Galathea-Expeditionen ved dens Afrejse fra Buenos Aires som Gave til Kong Chr. VIII (se: Steen Bille, Corv. Galatheas Rejse &c. III, 442), og som nu tilhøre Universitetets zoologiske Museum, er der nemlig en meget vel bevaret Taphvirvel af et Kæmpedovendyr, hvis forholdsvis smaa Tværvækster mangle den omtalte Kanal. Den er ikke meget mindre end Megatheriets Taphvirvel og maa derfor, forudsat at den hidrører fra et af de hidtil beskrevne Kæmpedovendyr, antages at være af *Lestodon armatus*; det er til den, at der ovenfor et Par Gange er sigtet i det Foregaaende.

²⁾ Owen, R. Mem. on the *Megatherium* &c. P. 19, pl. IV, fig. 6.

³⁾ N°. 431 i Dr. Lunds Samling, «5—7de Halshvirvel fra Lapa dos Indios n°. 4» (ogsaa kaldet Lapa da quebra chavelha) i Omegnen af Landejendommen Mocambo.

*leptocephalum*¹⁾, *Myiodon robustus*²⁾ og *Megalonyx jeffersonii*³⁾. Tilstedeværelsen af denne Kanal afgjør altsaa Intet med Hensyn til den omtalte Halshvirvels Plads i Rækkefølgen. Mangelen af en Ledflade for Hovedet af det første Ribben kunde ved første Betragtning friste til at antage Hvirvelen for den sjette Halshvirvel; thi den syvende Halshvirvel er ganske almindelig hos Kæmpedovendyrene forsynet med en slig Ledflade; den forekommer, i Følge de foreliggende Erfaringer hos Slægterne *Megatherium*, *Myiodon*, *Scelidotherium* og *Platyonyx*. Imidlertid synes den dog, foruden hos *Coelodon*, ogsaa at mangle hos *Megalonyx*, i alle Fald omtaler Leidy den ikke i sin Beskrivelse af Halshvirvelerne af denne Slægt, og dette vilde han vel neppe have undladt, dersom den virkelig havde været tilstede; det bør fremdeles komme i Betragtning, at hos en anden Gumler, hvis Benbygning i visse Henseender nærmer sig Kæmpedovendyrenes, nemlig *Myrmecophaga jubata*, fæster Hovedet af det første Ribben sig heller ikke til den syvende Halshvirvels Legeme. Mangelen af den omtalte Ledflade er derfor ikke noget afgjørende Bevis for, at den Halshvirvel, med hvilken vi beskæftige os, nødvendigvis maa være den sjette, og derimod besidder den to andre Særkjender, som tydeligt betegne den som den syvende. Det første ligger i Stillingen af *lamina inferior*; denne Udvækst (som iøvrigt paa begge Sider er afbrudt tæt ved Roden, saa at Alt, hvad der kan siges om dens Form og Størrelse, er, at den aabenbart har været mindre end paa de nærmest forangaaende Halshvirveler) udspringer nemlig indenfor Aarehullet, altsaa umiddelbart fra selve Hvirvellegemet, og synes at have været rettet omtrent lige nedad. Saaledes er *lamina inferior* ikke stillet paa den sjette Halshvirvel hos noget-somhelst Kæmpedovendyr; og for den Sags Skyld neppe heller paa den syvende, naar denne overhovedet bærer en slig Udvækst; men hos den nulevende *Bradypus tridactylus* finder jeg, om ikke den syvende Halshvirvel (thi denne mangler hvert Spor af denne Udvækst), saa dog den ottende forsynet med en *lamina inferior*, der indtager en lignende Plads, som paa den her beskrevne Hvirvel, kun ikke fuldt saa nær ved Hvirvellegemet. Heri synes der mig at ligge et stærkt Bevis for, at den omtalte Halshvirvel ikke kan være den sjette, og saasom ingen andre Kæmpedovendyr, saavidt man véd, have flere end det normale Antal af syv Halshvirveler, er det ikke rimeligt, at *Coelodon* skulde gjøre en Undtagelse fra Reglen. Allerede af disse Grunde tør den omtalte Halshvirvel antages for den syvende, og et sidste Bevis for, at den ikke kan være den sjette, kan endelig hentes fra Hvirveltornen. Denne er nemlig særdeles høj; den maaler fra Rygmærskanalen af 50^{mm}, medens hele Hvirvlens Højde kun er 30^{mm}; den tiltager i Tykkelse opad, og dens Top frembyder en aflang plan Flade, saa at den i det Smaa minder om Hvirveltornen paa *Megatheriets* syvende Halshvirvel. Endelig kan endnu anføres, at Forskjellen i Aarekanalernes Vidde paa denne

1) Owen, R. Zoology of the Voyage of H. M. S. Beagle. Fossil Mammalia. P. 84, pl. XX og XXIV.

2) — — Description of the Skeleton of *Myiodon robustus*. P. 50.

3) Leidy, J. Mem. on the Extinct Sloth Tribe of N. America. P. 22.

Hvirvel og paa den, som jeg antager for den femte Halshvirvel, gjør det sandsynligt, at disse to Hvirvler ikke kunne støde umiddelbart til hinanden. Om begge de to sidst omtalte Halshvirvler gjælder det, at Legemerne ere fladtrykte, saa at Endefladerne ere dobbelt saa brede som høje, samt at der paa Undersiden af dem findes en svag Længdekam, hvoraf man maaske tør slutte, at en lignende Kam ogsaa er tilstede paa de andre Halshvirvler, paa hvilke Hvirvellegemerne dels ere dækkede af en Lerskorpe dels skjulte paa Grund af den Stilling, i hvilken disse Hvirvler ere loddede fast til hinanden. Rygmarvskanalen er i den syvende Halshvirvel endnu stedse vel saa høj som bred, men Forskjellen mellem begge Dimensioner er kun højst ubetydelig.

Af Brysthvirvler (*vertebræ thoracicæ*) foreligger der kun tre, som endnu ere forsynede med Buer (*arcus*), og selv disse have dog lidt forskjellige Beskadigelser; de have alle tre mistet deres Epifyser, og paa den ene af dem er et Stykke af Hvirveltornen afbrækket; foruden disse tre Hvirvler er der fundet Stumper af ni andre, nemlig dels stærkt beskadigede Buer, dels enkelte afbrækkede Hvirveltorne eller Tværvækster; endelig haves ogsaa seks Hvirvellegemer. Da Benvævet paa Grund af Dyrrets Alder ikke har havt synderlig stor Fasthed ved dets Død, ere disse Hvirvellegemer uden Undtagelse i maadelig Stand; et enkelt af dem er endnu forsynet med begge sine Endeplader, men paa de øvrige ere enten begge disse Epifyser eller dog den ene af dem faldne af. Der er Grund til at antage, at et af dem tilhører en bestemt Hvirvel, af hvilken der ikke foreligger andre Brudstykker; de fem andre høre aabenbart til nogle af de foreliggende Stumper af Hvirvelbuer; men hverken disse sidste eller Hvirvellegemerne danne en uafbrudt Rækkefølge, og det lader sig derfor neppe afgjøre, hvorledes de passe til hinanden; kun saa Meget kan siges med Bestemthed, at de seks Hvirvellegemer alle uden Undtagelse have havt deres Plads mellem den forreste og den bageste af de øvrige tilstedeværende Brysthvirvler eller Brysthvirvelstumper.

Af de ovenomtalte tre, nogenlunde fuldstændige Brysthvirvler kan den forreste, i Følge Legemets Form, ikke have fulgt umiddelbart efter den syvende Halshvirvel, men er dog sikkert en af de allerforreste Brysthvirvler, rimeligvis den tredje. Et af de løse Hvirvellegemer turde have tilhørt en Nabohvirvel til forrige, rimeligvis den anden; den første Brysthvirvel synes at være repræsenteret i en løs Hvirveltorn. Rigtignok er denne en Del lavere end Tornen paa den syvende Halshvirvel, medens den forreste Brysthvirvels Torn hos *Myiodon robustus* er betydelig højere¹⁾ og hos *Scelidotherium leptocephalum* endog dobbelt saa høj²⁾; men der hersker overhovedet ikke i denne Henseende nogen fast Regel hos Kæmpedovendyrene; thi hos *Megatherium*³⁾ er Tornen paa den syvende Halshvirvel

¹⁾ Owen, descript. of the Skelet. of *Myiodon robustus*. Tab. I, fig. 1. (I Teksten finder jeg ikke Forholdet omtalt).

²⁾ Owen, Zool. Voy. Beagle. Fossil Mammalia. S. 84.

³⁾ — , Memoir on the *Megatherium*. P. 19, pl. I.

tværtimod lidt højere end den første Brysthvirveltorn, og den omtalte afbrækkede Hvirveltorn frembyder derhos en Karakter, som synes at forbyde at søge dens Plads andetsteds end netop allerforrest i Brystregionen. Dens Top udvider sig nemlig til en bred Flade i Lighed med hvad der er Tilfældet hos den sidstnævnte Slægt. Der er en kjendelig Forskjel paa Rygmarvskanalens Vidde i de tvende forreste af disse tilnærmelsesvis fuldstændige Brysthvirvler; det er derfor ikke rimeligt, at de kunne være Nabohvirvler, men de ligne iøvrigt hinanden saa meget, at der maaske ikke har været flere end én Hvirvel mellem dem. Den sidste af disse tre Brysthvirvler¹⁾ er meget større end de tvende andre og aabenbart en af de allerbageste i denne Region af Rygraden; dens Rygmarvskanal er 21^{mm} høj og 25^{mm} bred, dens sine Endeplader berøvede Legeme er 26^{mm} højt og fortil 39^{mm} bredt; medens de tilsvarende Maal kun ere 14 og 17^{mm}, samt 17 og 27^{mm} paa den Brysthvirvel, som jeg anser for den tredje forreste. Hvirvellegemerne tiltage altsaa bagtil i Brystregionen meget betydeligt i Højde og Brede, saa at de bageste have henimod det dobbelte Omfang af de forreste; derimod vokse de kun ubetydeligt i Længde; paa den bageste af de omtalte tre Hvirvler er Legemet 28^{mm} langt, paa den tredje forreste 22^{mm}, i begge Tilfælde uden Endepladerne, der, som det vil erindres, ere gaaede tabt. Af de ovenfor anførte Maal vil det allerede skjønnes, at Hvirvellegemerne gennem hele Brystregionen ere betydelig bredere end høje, og selv de allerbageste beholde endnu stedse en halvcylindrisk Form i Stedet for at blive kileformigt sammentrykte nedad, som Tilfældet er hos Megatheriet. Hvirveltornene ere forholdsvis lavere end hos de øvrige Kæmpedovendyr, men frembyde for Resten ikke noget særligt mærkeligt; som sædvanlig helde de alle bagtil; Antiklini finder ikke Sted. Alle de foreliggende Brysthvirvler bære seks Ribbe-Ledflader, tre paa hver Side²⁾, nemlig en lille paa Hvirvellegemets bageste Hjørne, bestemt for den forreste af Ribbehovedets to Ledflader, en større concav, som sidder fortil oppe paa selve Hvirvelbuen og passer til den anden af Ribbehovedets to Ledflader, og endelig paa Tværudvæksten en tredje, for Ribbeknobben bestemt Ledflade, som er udhulet i den forreste Del af Brystregionen, hvælvet længere bagtil. Hvirvelbuerne rage fortil betydeligt ud over Hvirvellegemerne, og de store aflange Ledflader paa de forreste Zygapofyser ligge næsten horizontalt, saa at Hvirvelbuerne til Dels dække hinanden. Den særlige midtstillede Ledflade, som findes hos flere Kæmpedovendyr mellem de forreste Zygapofyser og svarer til en lignende paa Bagkanten af Hvirveltornen, mangler ganske hos *Coelodon* ligesom hos *Myiodon robustus*. Der er hverken fortil eller bagtil udviklet Bi-Zygapofyser paa den bageste af de foreliggende Brysthvirvler.

Af det Foregaaende vil det være fremgaaet, at de foreliggende Levninger af Hvirvelradens Brystregion tilsammen repræsenterer rimeligvis 13 og i det Mindste 12 Brysthvirvler.

¹⁾ Tab. II, Fig. 2—3.

²⁾ Tab. II, Fig. 1 og 3.

Hvis det gik an uden videre at slutte fra Forholdene hos *Megatherium* og *Myloodon*, som begge besidde 16 Brysthvirvler, vilde der altsaa kun mangle tre eller højst fire, og da selv den største og bageste af de forhaandenværende Brysthvirvler bærer endnu seks Ribbe-Ledflader og derfor ikke kan være den allerbageste, maatte denne sidstnævnte Hvirvel altsaa være en af de manglende. De fra de andre Kæmpedovendyr hentede Erfaringer ere imidlertid endnu altfor faa til at kunne veje meget, og hos de nulevende Dovendyr gjælder der, som bekjendt, ikke nogen fast Regel med Hensyn til Brysthvirvlernes Antal; der findes jo ikke blot betydelig flere hos *Choloepus*- end hos *Bradypus*-Slægten, men deres Tal veksler jo endog hos de forskellige Arter af den sidstnævnte Slægt, medens rigtignok Summen af Bryst- og Lændehvirvlerne tilsammen synes at være en og samme hos dem alle, nemlig 20, idet en Forøgelse af den ene Slags stedse opvejes af en Formindskelse af den anden. Det er derfor langt fra usandsynligt, at en lignende Ubestemthed i disse Hvirvlers Tal kan have hersket ogsaa hos Kæmpedovendyrene.

Der synes ikke at være fundet nogen af Lænderegionens Hvirvler; rigtignok foreligger der en Hvirvel (n° 8958), som i Dr. Lunds Katalog er betegnet som «*vertebra lumbalis*», men jeg anser denne Bestemmelse for mindre rigtig. Hvirvlen er meget ufuldstændig; den bageste Epifyse mangler, og Hvirvelbuen tillige med begge Tværvæksterne ere afbrækkede nær ved Roden. Disse Mangler vanskeliggjøre ganske vist Bestemmelsen, men det forekommer mig, at allerede Hvirvellegemets Form taler imod at antage Hvirvlen for en Lænde hvirvel. Legemet er nemlig meget fladtrykt; den forreste Endeflade er mere end dobbelt saa bred som den er høj, 39^{mm} bred, men kun 17^{mm} høj; hertil kommer, at denne Endeflade er lidt smallere end den bageste Endeflade paa den bageste af de foreliggende Brysthvirvler, og det uagtet dennes Epifyse er gaaet tabt, og dens Omfang derfor er mindre, end det uden denne Mangel vilde været; endelig synes Tværvæksterne (efter de Stumper, som ere levnede, at slutte) at have været meget tykkere og plumpere, end det ret vel kunde være Tilfældet paa en Lændehvirvel, og paa højre Side synes der endog at være Spor af en Berøringsflade med et andet Ben (Sædebenet?) tilbage. Der er, kort sagt, saa stor Forskjel mellem denne Hvirvelstump og den bageste af de foreliggende Brysthvirvler, at det forekommer mig mindre rimeligt, at der kun skulde have været nogle faa Hvirvler mellem dem. Af disse Grunde antager jeg den omtalte Hvirvel for snarere at være den bageste Krydshvirvel, som paa Grund af Dyrets Alder endnu ikke har været voxet sammen med de øvrige til et uadskilleligt Hele, og den er, hvis denne Tydning er rigtig, Alt, hvad der er tilstede af Krydsbenet¹⁾.

¹⁾ Blandt de i Lapa de Escrivania n° 5 udgravede Knogler er der rigtignok et Brudstykke af et Krydsben, som er mærket 8865, og som Dr. Lund ved det foreløbige Gjenneomsyn af Udgravningens Udbytte har indført i sin Katalog som «*vertebra sacrales*» af «*Coelodon maguinensis*»; men en nøjere Betragtning viser, at det tilhører et andet Dyr. Brudstykket bestaar kun af de to forreste Krydshvirvler, og selv disse ere meget beskadigede; Hvirveltornene ere afbrækkede lige ved deres Udspring, paa højre Side er den forreste Tværvækst ganske borte og selv paa venstre har den lidt

Det er rigtignok kun lykkedes ved Udgravningerne i Escrivania-Hulen at finde i Alt 9 af Halens utvivlsomt meget talrigere Hvirvler (*vertebra caudales*), men de fleste af dem ere i ret god Stand, og de synes tilstrækkelige til at give en nogenlunde rigtig Forestilling om denne Del af Hvirvelraden. Selv den Hvirvel, som aabenbart er den forreste af de fundne, bærer paa Undersiden fire Hypapofyser til Befæstelse af Hæmapofyser og kan derfor ikke være den første Halehvirvel; da imidlertid begge dens Endeplader have en meget udpræget tværelliptisk Form, og da fremdeles dens Tværvækster tage deres Udspring dels fra Hvirvelbuen og dels fra Hvirvellegemet, maa den dog vistnok være en af de forreste, og der kan vel endog neppe have været flere end nogle ganske enkelte, maaske endog kun en eneste foran for den. Denne Hvirvel og de to, som følge efter den i Størrelse, synes dernæst at danne en uafbrudt sammenhængende Række. Mellem den bageste af disse tre Halehvirvler og den forreste af de øvrige er der derimod aabenbart en Afbrydelse i Rækkefølgen; men der synes dog ogsaa paa dette Sted kun at mangle nogle faa, maaske to eller tre Hvirvler; endelig synes atter de sidste seks af de foreliggende Halehvirvler, af hvilke de to bageste ere sintrede fast til hinanden med deres Endeflader, at følge umiddelbart paa hinanden, og da Hvirvelbuen paa den bageste af dem ikke er fuldstændig, men Rygmarvskanalen allerede er forvandlet til en oventil aaben Rende, kan der, efter Forholdet hos *Megatherium* og *Mylodon* at slutte, neppe have fulgt flere end nogle faa Hvirvler efter denne. Man kan derfor vistnok med nogen Rimelighed antage, at *Coelodon* har havt henimod en Snes Halehvirvler, altsaa omtrent det samme Tal som *Megatherium* (18) og *Mylodon* (21—22), og Halens Længde synes at kunne have været omtrent 45 til 50 Centimetre.

Hvad deres Form angaar, stemme Halehvirvlerne¹⁾ i det Væsenlige med dem hos de andre megatherioide Dyr. Medens Halen hos andre Gumlere saasom Bæltedyrene og Myreslugerne, aftyndes meget stærkt bagtil, og Hvirvlernes Omfang derved kommer til at staa i et stedse voksende Misforhold til deres Længde, forandrer hos *Coelodon* Forholdet

en, rigtignok mindre betydelig, Beskadigelse. Dette Krydsben har tilhørt et meget gammelt Dyr; thi ikke blot er den forreste Epifyse vokset fuldstændig fast, men der er ikke det mindste Spor tilbage af den oprindelige Grændse mellem de to Hvirvler, af hvilke Brudstykket bestaar. Allerede heraf fremgaar det, at dette Fragment umuligt kan være af det unge Individ, fra hvilket næsten alle de øvrige, i den nævnte Hule fundne *Coelodon*-Rester hidrøre; da der imidlertid fra samme Hule haves en Tand, som nødvendigvis maa have tilhørt et andet Individ, kunde det jo tænkes, at ogsaa Krydsbens-Stykket tilhørte dette andet Individ. Brudstykkets Form og den afgjørende Omstændighed, at det, skjøndt det aabenbart hidrører fra et meget gammelt Individ, dog ikke har været vokset sammen med Hoftebenet, maa imidlertid straks fjerne en slig Tanke, og en nærmere Undersøgelse viser, at det er Krydsbenet af en temmelig lille Hest. Blandt de i Lapa de Escrivania n° 5 fundne Dyrearter er ogsaa et enkelt Individ af en Hest, som af Dr. Lund er betegnet som «*Equus affinis caballo*» (Meddel. af det Udbytte &c. S. 33); Krydsbens-Fragmentet stemmer i Udseende ganske med de andre i denne Hule fundne Hesteknogler, og der kan neppe være Tvivl om, at det jo tilhører samme Individ som disse.

¹⁾ Tab. II. Fig. 4—6.

mellem Hvirvellegemernes Omfang og Længde sig kun lidt bagtil i Halen. Hvirvlerne ordne sig naturligt saaledes til hinanden, at Halen danner en svag Concaviteten bagtil og opad vendende Bue og med Lethed kan bøjes i denne Retning, hvorimod baade Hvirvellegemernes Form og Hæmapofysernes Størrelse har vanskeliggjort Bøjningen i modsat Retning; den har derfor aabenbart været en meget muskuløs og kraftig Støttehale.

Skjøndt Rygmarvskanalen i sig selv er ret rummelig gennem den allerstørste Del af Halens Længde, ere Hvirvelbuerne dog allerede i de forreste af de foreliggende Halehvirvler lavere end Hvirvellegemerne, og Rygmarvskanalen bredere, end den er høj. Medens hos Megatheriet Hvirveltornen i Følge Owen endnu paa den ellefte Halehvirvel rager op over Metapofyserne, har Halehvirvlernes Torne hos *Coelodon* Form af Længdekamme, som end ikke i Halens forreste Halvdel naar op i Højde med de nævnte Udvækster, og hurtigt aftage, indtil Tornen endelig er ganske forsvunden paa den sidste af de Hvirvler, paa hvilke Hvirvelbuen endnu er lukket oventil. Selv paa den bageste af de tilstedeværende Hvirvler ere de forreste Zygapofyser endnu vel uddannede, medens de bageste derimod ere forsvundne. Af de til Befæstelsen af Hæmapofyserne bestemte Hypapofyser paa Undersiden af Hvirvellegemerne ere de tvende bageste kjendelig større end det forreste Par; men Hvirvel-Epifyserne bidrage til at danne Ledfladerne paa begge Par, om end mest paa det bageste. Disse Udvækster ere endnu forholdsvis store og veludviklede selv paa den bageste af de foreliggende Halehvirvler, paa hvilken Hvirvelbuen allerede er ufuldstændig. Tværudvæksterne (*processus transversi*) ere kraftige og store, dog maaske forholdsvis noget kortere end hos Familiens større Former; de ere rettede lidt skraat bagtil og nedad, og endnu af ret anselig Størrelse paa den bageste af de foreliggende Halehvirvler; de ere fladtrykte; deres forreste Rand er skarpkantet, den bageste tyk og afrundet.

Der foreligger fire af Halens Hæmapofyser; de tre af disse ere løse og have aabenbart havt deres Plads i den forreste Halvdel af Halen; den fjerde er i en noget forrykket Stilling sintret fast til de tvende bageste af de foreliggende Hvirvler og har vistnok ogsaa oprindeligt været fæstet til disse. Alle fire ere forholdsvis store; den største af dem har en Højde af 38^{mm}; paa dem alle ere de to Ledflader paa hver Side for Forbindelsen med Hypapofyserne adskilte indbyrdes ved et lille Indsnit, og den forreste mere end dobbelt saa stor som den bageste. Deres nederste Ende er meget tyk og opsvulmet, og i alle Fald paa de forreste Hæmapofyser tydelig spaltet ved et Indsnit i to korte, ikke ganske symmetriske Grene, ligesom det er Tilfældet hos forskellige Bæltedyr og navnlig i høj Grad hos *Priodontes gigas*.

4. Ribberne (*costæ*).

Det forholder sig med disse Knogler omtrent som med Hvirvlerne. Med en enkelt Undtagelse er det kun Brudstykker, ofte endog kun Smaastumper, som foreligge; det er

dernæst langt fra det hele Antal, som det er lykkedes at finde, og flere af disse Ribbestumper ere desuden mere eller mindre overtrukne med haarde Jordskorper, som ikke lade sig løsne, og som, skjøndt tynde, dog undertiden til Dels skjuler Knoglens Form. Det er derfor kun en mindre fyldestgørende Oplysning, der kan gives om denne Del af Skelettet; imidlertid er det dog heldigvis i alle Tilfælde Ribbernes nederste Ende, som mangler, hvorimod den øverste Ende med Ribbehovedet er tilstede, og det lader sig altsaa med Sikkerhed afgjøre, at de fundne Brudstykker repræsentere i Alt 22 Ribber. Tolv af disse synes at høre parvis sammen; men disse Par følge ikke i uafbrudt Rækkefølge paa hinanden; af de øvrige ti ere de seks fra venstre Side, og af disse sidste ere to atter i deres hele Længde loddede fast sammen; tre af de ti ere højre Ribber, som ikke passe til nogen af de seks venstre Ribber; de hidtil omtalte 21 Ribber repræsentere altsaa 15 Ribbeapar. Den to og tyvende Ribbe er sintret fast langs det højre Skulderblads bageste Kamfordybning (*fossa infraspinata*) og er derhos saa beskadiget, at der neppe med Sikkerhed lader sig sige mere om den, end at det er en Ribbe fra højre Side.

Allerede af Beskrivelsen af Brysthvirvlerne (S. 293) vil man have kunnet se, at Ribberne hos *Coelodon* maa frembyde samme Særkjenner, som udmærker disse Knogler hos de øvrige megatherioide Dyr; det vil sige: Ribbehovedet (*capitulum costæ*) bærer to tæt til hinanden naaende, men dog særskilte Ledflader, af hvilke den forreste passer til en tilsvarende Ledflade paa den forangaende Hvirvels Legeme, den anden til en lignende Flade paa Buen af den samme Hvirvel, med hvis Tværvækst den tredje Ledflade, den paa Ribbeknuden (*tuberculum costæ*), er ledføjet. I Størrelse kunne Ribberne nogenlunde sammenlignes med Manke-Myreslugerens (*Myrmecophaga jubata*); de ere (efter den første at slutte) rimeligvis lidt længere end disse, men neppe nok saa brede. Hvad deres Form angaar synes de, saavidt deres beskadigede Tilstand tillader at skjønne, med Undtagelse af den første, at beholde omtrent den samme Brede gjennem hele Længden, og ere ikke saa fladtrykte som den nysnævnte Myreslugers, endelig er Ribbehalsen (*collum costæ*) kjendelig længere, men rigtignok, ligesom hos denne, paa sin øverste Flade forsynet med en langstrakt, temmelig dyb Grube, som jeg savner hos de andre megatherioide Dyr, hvis Ribber jeg kjender.

Den første Ribbe¹⁾ er den eneste fuldstændige af alle dem, der ere fundne; den ligner samme Ribbe hos *Scelidotherium* og *Platyonyx*; den er, navnlig nedentil, stærkt sammentrykt forfra bagtil, og Ribbehovedet er rettet indad under en ret Vinkel med Ribbelegemet; den tiltager forholdsvis endnu mere end hos de nysnævnte Slægter i Brede mod den distale Ende, og dens Tværmaal nedenunder Ribbeknuden udgjør end ikke en Tredjedel af Bredden nedentil. Maalt i lige Linje uden Hensyn til Krumningen den er 0^m,080 lang,

¹⁾ Tab. IV. Fig. 1.

og dens Brede ved den distale Ende er $0^m,031$; hos *Myrmecophaga jubata* er den første Ribbe $0^m,071$.

Af Sternalribberne haves ikke en eneste. Hos de megatherioide Dyr vokser, som bekjendt, med Alderen den første Sternalribbe fuldstændigt sammen med sin Ribbe og udgjør en uadskillelig Del af denne; men ikke en Gang denne er tilstede; paa det i Escrivania-Hulen fundne Skelet havde Sammenvoksningen endnu ikke fundet Sted ved Døden paa Grund af Dyrets Ungdom; Sternalribben har derfor løsnet sig og er gaaet tabt. Heller ikke af Brystbenet er der fundet Noget.

5. Forlemmernes Knogler (*ossa extremitatum anteriorum*).

Desværre ere flere af de vigtigste af disse temmelig ilde medtagne. Begge Skulderbladene (*scapulae*) ere saaledes rigtignok fundne, men i saa maadelig Stand, at de ikke kunne give synderlig Oplysning, og det er klart, at selv om nogle af Beskadigelserne vistnok hidrøre fra Udgravningen, havde begge Knoglerne aabenbart allerede længe forinden ligget sønderbrudte i Jorden, fulde af Bræk og Revner.

Om Skulderbladets Omrids og Størrelse lader der sig Intet sige; man kan kun skjønne, at Benet har frembudt de Særkjender, som stedse udmærke det hos de megatherioide Dyr. Skulderkammen (*spina scapulae*) løber nogenlunde i Midten, saa at den bageste Kamfordybning (*fossa infraspinata*) synes kun at have været lidt mindre end den forreste (*fossa supraspinata*); af *foramen coracoscapulare* mangler over Halvdelen, men af den tilbageblevne Del kan man se, at det ovenfra nedad har været 12^{mm} i Gjennemsnit; Skulder- eller Kamspidsen (*acromion*) bliver fri omtrent 15^{mm} ovenfor Ledskaalen (*cavitas glenoidalis*), som har et Gjennemsnit af 40^{mm} i den ene og 25^{mm} i den anden Retning¹).

Nøglebenene (*claviculae*) ere ikke blandt de fundne Knogler.

Overarmbenet (*humerus*)². Af det venstre Overarmben haves den øverste Ende med Ledhovedet (*caput*), begge Muskelknuderne (*tuberositas major* og *minor*) og den allerøverste Del af Diafysen; men det midterste Stykke af denne mangler; fremdeles er Knoglens distale, ved Dyrets Død endnu ikke fastvoksede Epifyse falden af og gaaet tabt, og selve Diafysens nederste Rand temmelig afstødt. Af den højre Overarmsknogle foreligger kun den distale, ligeledes sin Epifyse berøvede Halvdel af Diafysen.

Saavidt det kan skjønnes af disse Brudstykker, synes Overarmbenet at have omtrent samme Længde som Laarbenet, men dog snarere at have været ubetydeligt længere end kortere end dette. Knoglen er forholdsvis mindre plump end den tilsvarende ikke blot hos *Myiodon*, men ogsaa hos *Scelidothorium*. For en stor Del ligger det i en ringere Udvikling

¹) Tab. IV. Fig. 2.

²) Tab. III. Fig. 1.

af Kammen for Delta-Muskelen; skjøndt det største Stykke af den Del af Diafysen, som bærer den, mangler, kan det dog skjønnes, at den maa have været meget mindre end selv hos den af de to ovennævnte Slægter, hos hvilken den er mindst udviklet, og baade i denne Henseende og i sine Omrids i det Hele taget ligner Knoglen den tilsvarende hos *Megalonyx* mere end noget andet megatherioid Overarmben. Dens Skaft synes at være temmelig lige og udvider sig i sin distale Tredjedel til en bred, forfra bagtil fladtrykt, trekantet Plade, hvis Tværmaal udenfra indad er mere end en halv Gang saa stort som Benets Gjennemsnit tværs over Muskelknuderne i den proximale Ende.

Ledhovedet hæver sig højt i Vejret og danner et usædvanligt stort Afsnit af en Kugle; dets Gjennemsnit udenfra indad og forfra bagtil ere ligestore, og kun den Omstændighed, at Ledfladen fortsætter sig lidt ud paa den ydre Muskelknude, frembringer i et lille Stykke en ringe Afbrydelse i det iøvrigt regelmæssigt kredsrunde Omrids. Den ydre Muskelknude (*tuberositas major*) er højere end den indre (*t. minor*), men for Resten mindre end denne¹⁾, som ved en svag, skræa Fure er delt i to Halvdele. I den Rende, som rundt om begrænder Ledhovedet findes flere temmelig store *foramina nutritia*.

Den udad vendende eller radiale Rand af Diafysens brede distale Ende er næsten skarp, hvorimod den indre, ulnare er tyk, afrundet og, ligesom hos *Megalonyx* og *Scelidothorium*, nede ved Armknoen gjennemboret af et aflangt Hul (*foramen supracondyloideum*) af en meget betydelig Størrelse, forholdsvis større end hos begge disse Slægter. Albuehulen (*fovea olecrani*) er ubetydelig og meget utydeligt begrændset. Da Epifysen ganske mangler, og da derhos Diafysens nedre Rand er temmelig beskadiget, lader der sig ikke med Sikkerhed sige Noget om den distale Ledrulle; det synes imidlertid, at den har været kort i Retningen udenfra indad, saaledes som det ogsaa er Tilfældet hos *Megalonyx*.

Saavidt man kan se af de foreliggende Brudstykker, mangler Overarmbenet, ligesom i Almindelighed hos de megatherioide Dyr, ogsaa hos *Coelodon* ganske Marvhule og er indvendig helt udfyldt af svampet Bensubstans:

Overarmbenets Brede tværs over Muskelknuderne	0,062.
— — ved sin distale Ende (tilnærmelsesvis)	0,100.

Hvad det er lykkedes at finde af Underarmens Knogler, er desværre ikke tilstrækkeligt til at give en fyldestgjørende Forestilling om dem. Af det venstre Albueben (*ulna*) fore-

¹⁾ Hvorvidt der i denne Henseende er en Lighed med *Megalonyx* tilstede, maa lades uafgjort. I Følge Owen skal nemlig rigtignok det Samme være Tilfældet hos dette Kæmpedovendyr (Descr. of the Skelet. of *Mylodon robustus*, p. 82); men efter Leidy skal den indre Muskelknude vel være lavere, men tillige lidt mindre end den ydre (Mem. on the Ext. Sloth Tribe of N. America, pag. 26, tab. IX, fig. 1—3).

ligger kun det temmelig beskadigede Albuehoved, samt et omtrent tre Tommer langt Stykke af Diafysens distale Halvdel med den fastsiddende Epifyse; fremdeles haves der et højre Albueben, som iøvrigt er vel bevaret, men er brækket over lidt neden for Midten, og som saaledes mangler omtrent den nederste Tredjedel¹⁾. Dette sidste Albueben er et af de Stykker, som der i det Foregaaende (S. 10) er sigtet til, og med Hensyn til hvilket det kan synes tvivlsomt, om det er af det samme Individ som det venstre. Sammenligner man nemlig begge Albuehovederne med hinanden, synes det, som om den Ophøjning, som deler den halvmaanedannede Ledgrube paa langs i en indre og en ydre Afdeling, har en lidt stumpere og mere afrundet Kant paa det venstre Albuehoved end paa det højre, og som om den indre Afdeling paa hint er lidt bredere end paa dette. Forskjellen er imidlertid saa ubetydelig, at jeg tror, at den nok kan være tilstede paa den samme Knogle fra de forskjellige Sider af samme Skelet, og skjøndt jeg ikke har turdet ganske forbigaa den, er jeg dog mest tilbøjelig til at antage, at de omtalte Brudstykker alligevel hidrøre fra et og samme Dyr.

Albuebenet er ligesom Overarmbenet forholdsvis spinkelt og langstrakt; gaar man ud fra, at alle de tre foreliggende Brudstykker tilhøre et og samme Individ, er Benet baade spinklere og længere, end det er hos *Megalonyx*, og vistnok længere end Overarmbenet, ligesom det er Tilfældet hos *Myrmecophaga jubata* blandt Nutidens Edentater²⁾. Det afbrudte Stykke, som haves af det venstre Albuebens distale Halvdel, har nemlig lige ved Brudet et kjendeligt mindre Omfang, end det højre Albueben viser der, hvor det er knækket over; det svarer altsaa ikke til det hele, men kun til den større Del af det Stykke, som mangler af dette sidste, og af Forskjellen i Omfanget synes man at kunne slutte, at det maatte tænkes forlænget omtrent en Tomme for i Omfang at kunne passe til det Sted, hvor det højre er brækket. Hvis denne Beregning er rigtig, maa Albuebenet have haft en Længde af 270 til 280 Millimetre.

Det hele Ben ligner meget det tilsvarende hos *Megalonyx*; det er svagt buet efter Længden i to Retninger, dels udenfra indad, dels bagfra fortil saaledes, at Buernes Conveksitet vender udad og bagtil. Albuehovedet (*olecranon*) rager med sin øverste Ende kun lidt op over den store Ledgrube for Overarmbenets Ledrulle (*incisura sigmoidea*), ikke saa

¹⁾ Tab. III. Fig. 2. — Dette Brudstykke bærer Nr. 5598. I Dr. Lunds Katalog er den saaledes mærkede Knogle angivet at være «*radius dexter*» af «*Coelodon maquinense*» fra «L. de Escrivania n° 5», men da der ikke i Samlingen findes nogen anden Knogle, som ligeledes bærer det samme Nummer, og da Brudstykket aldeles utvivlsomt er af *Coelodon*, kan der ikke være Tvivl om, at Nummeret er rigtigt, og at der kun ved Fejlskrift i Katalogen er kommet til at staa «*radius dexter*» i Stedet for «*ulna dextra*».

²⁾ Hos Bæltedyrene er Albuebenet rigtignok ogsaa længere end Overarmbenet, men dette skyldes kun et ganske særegent Forhold nemlig den usædvanlige Forlængelse af *olecranon* højt op over den øverste Rand af *incisura sigmoidea*, hvorved denne Ledgrube kommer til at sidde næsten i Midten af Benet omtrent lige langt fra begge Ender.

meget som hos *Megalonyx* og er heller ikke rettet saa skraat indad som hos denne. Af Ledgrubens to Afdelinger er den ydre neppe halv saa bred som den indre, og da den derhos næsten danner en ret Vinkel med denne, er den hele Ledgrube temmelig smal. Det ydre Afsnit fortsætter sig uden Afbrydelse af Ledfladen og med en kun ringe Forandring i Retning over i den Ledflade, paa hvilken Spolebenets Hoved roterer, og Grændsen mellem begge er kun lidt iøjnefaldende. Den distale Epifyse ender med en svagt fordybet, næsten kredsformig Ledflade, ved Hjælp af hvilken Albuebenet er ledføjet med Haandrodens Trekantben (*os triquetrum*). Marvhule mangler ganske.

Af Spolebenet (*radius*) Hayes kun meget lidt, nemlig den øverste Ende, dog uden Epifysen, som har løsnet sig og er gaaet tabt, og fremdeles den distale Epifyse af det højre Spoleben. Disse Brudstykker vise, at Knoglen ikke har tiltaget meget i Brede ned ad til; Diafysens øverste Ende er i den ene Ende 27, i den anden 20^{mm} i Gjennemsnit, og den distale Epifyse maaler udenfra indad 34, og forfra bagtil 27^{mm} i Gjennemsnit. Epifysens Ledflade har saaledes en forholdsvis større Udstrækning forfra bagtil end hos *Megalonyx*, men Spolebenet har dog vistnok iøvrigt mest lignet det hos denne Slægt.

Forfoden (*manus*). Blandt de i Escrivania-Hulen fundne *Coelodon*-Levninger findes der 55 af Forføddernes og Bagføddernes Knogler¹⁾ foruden et Par af Fortæernes smaa Seneben, som fandtes sintrede fast til de Fingerled, til hvilke de høre, men senere ere blevne løsnede. Der er ingen Doubletter mellem dem, og der er neppe Fare for, at de skulde hidrøre fra mere end et Individ, og deres rigtige Tydning derved vanskelig-gjøres²⁾. De ere i det Hele taget meget vel bevarede, og skjøndt der jo ganske vist mangler mange i det fulde Tal, ere de dog tilstrækkelige til at give en, som jeg tror, i Hovedsagen paalidelig og nogenlunde tilfredsstillende Oplysning om Føddernes Bygning. Af disse 55 Knogler tilhøre 33 Forfødderne eller Hænderne; de vise, at *Coelodon* ikke har havt saadanne forholdsvis korte og brede Forfødder som *Myiodon*-Slægten, men at dens Forfødder i deres Proportioner og for en Del ogsaa i Enkelthederne af deres Bygning mere ligne Megatheriets i det Smaa³⁾. Forfoden er som hos denne smal og langstrakt, idet

1) Nogle faa af dem have ikke noget Nummer paaskrevet, men ere dog optagne i Lunds Katalog; to bære det samme Nummer; det er af den Slags smaa Uagtsomhedsfejl, som ikke ganske kunne undgaaes, naar Tusinder og atter Tusinder af Gjenstande blive numererede. Da de imidlertid slet ikke give Anledning til Tvivl eller Vanskeligheder, er det ikke nødvendigt at gaa nærmere ind paa dem her. Et Par af Knoglerne har Dr. Lund tydet anderledes end jeg.

2) I alle Fald kan der, som man vil faa at se i det Følgende, i det Højeste være Tale om Tvivl med Hensyn til to af dem, og selv om disse virkelig skulde hidrøre fra et andet Individ end de øvrige, kan der netop hvad dem angaar, paa Grund af deres Form og Størrelse ikke være mindste Fare for at tage fejl.

3) Rimeligvis vil det med Tiden vise sig, at der er en ikke mindre, snarere større Lighed med *Megalonyx*-Forfoden tilstede; men vort Kjendskab til denne Slægts Fodform er endnu kun temmelig mangelfuldt, og enkelte af de om den fremsatte Angivelser turde bero paa en mindre rigtig Restauration og Tydning.

Breden ved Mellemlhaandsbenenes Rod kun udgjør Halvdelen af den længste Fortaas Længde; den har 5 Fortæer eller Fingre, af hvilke dog den inderste eller første er rudimentær, og den anden, tredje og fjerde bære Kløer; dens hele Længde er omtrent 170^{mm}, dens Brede 70.

Af Haandroden (*carpus*)¹⁾ foreligge alle Knoglerne med Undtagelse af begge Hovedbenene (*os capitatum*) og det ene Ærteben (*os pisiforme*). Den sammensættes som i Reglen hos de megatherioide Dyr (hos *Megalonyx*, *Megatherium*, *Myiodon* og *Valgipes*) af 6 Knogler foruden Ærtebenet, som jo nu vistnok med Rette almindelig betragtes, ikke som et af Haandrodens virkelige Elementer, men som et Seneben²⁾. Noget særligt mærkeligt frembyde Haandrodsbenene ikke. Af den proximale Rækkes tre Ben er Maanebenet (*os lunatum*) det mindste, dernæst følger Trekantbenet, (*os triquetrum*); Baadbenet (*os naviculare*) er det største, dobbelt saa stort som Maanebenet; det har ganske den samme Form som hos de andre megatherioide Dyr, og har ligesom hos disse paa Indsiden en nedadbøjet, krogformig Udvækst, med hvilken den første Finger er ledføjet. Som bekjendt blev denne ogsaa hos Nutids-Dovendyrene forekommende Udvækst af Cuvier tydet som det her undtagelsesvis med Baadbenet sammensmeltede første Mangelkantben (*os trapezium*), og hele Knoglen derfor betegnet som «scaphoïdo-trapèze»³⁾, en Tydning, som derefter blandt andre ogsaa Owen hyldede og overførte paa det tilsvarende Ben hos Kæmpedovendyrene⁴⁾. For nogle Aar siden er der imidlertid fremkommet Indvendinger mod denne Tydning; Prof. Humphry har i en Afhandling om Lemmernes Muskler hos Unau og Ai i Forbigaaende bemærket, at *trapezium* rigtignok hos det førstnævnte Dyr vokser sammen med et andet Ben, dog ikke med Baadbenet, men derimod med det første Mellemlhaandben⁵⁾; omtrent samtidigt angav Prof. Flower det Samme om *Bradypus*⁶⁾, og noget senere paaviste han, at

¹⁾ Tab. III. Fig. 3.

²⁾ I Følge Dr. Lund (Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 4. Afh. Særtr. Kbhvn. 1842. S. 32) skal Haandroden hos nogle af hans den Gang antagne *Platyonyx*-Arter, f. Eks. *P. owenii*, tælle (Ærtebenet fraregnet) 6 Knogler; hos andre f. Eks. *P. brongniartii* kun 5, og hans Afbildning af Sidstnævntes Haand (Tab. XXIX, Fig. 1) viser ogsaa virkelig, ligesom den berigtigede Konturtegning, som han giver af den paa Tab. XXXIX, kun 5 Haandrodsknogler. Siden den Tid har man jo lært Haandroden at kjende hos flere megatherioide Dyr, og den sammensættes hos dem alle af 6 Knogler (foruden Ærtebenet); fremdeles har Dr. Lund jo senere selv erklæret sin *Platyonyx brongniartii* for samme Art som *Platyonyx owenii*. Om der nu virkelig hos nogle Individuer af denne Art finder en Sammenvoksning Sted mellem det andet Mangelkantben (*trapezoides*) og Hovedbenet (*capitatum*), eller hvorledes de tilsyneladende modstridende Angivelser ellers skulde forklares, er jeg for Tiden ikke i Stand til at oplyse; men jeg har trot dog at burde berøre Sagen her.

³⁾ Annales du Muséum. F. V. An. XIII (1804). P. 197.
Recherches s. l. oss. foss. 4me Ed. T. 8. P. 149—50.

⁴⁾ Description of the Skeleton of *Myiodon robustus*, S. 87.
Memoir on the *Megatherium*. S. 53.

On the Anatomy of Vertebrates. Vol. II. London. 1866. S. 412.

⁵⁾ Journal of Anat. & Physiol. cond. by Humphry & Turner Vol. IV, 1870. Part I (1869). S. 18.

⁶⁾ An Introduction to the Osteology of the Mammalia. London, 1870. S. 273.

det hos den gamle Unau enkelte, saakaldte første Mellembaandsben oprindeligt er skilt i tre Stykker, af hvilke det proximale er Mangelkantbenet, det andet Mellembaandbenets Epifyse, det tredje sammes Diafyse¹⁾. Disse Berigtigelser af den ældre Tydning ere vistnok begrundede, men det bør allermindst her i et Arbejde, som saa ganske har sin Rod i Dr. Lunds Forskninger, forsømmes at fremhæves, at de ikke ere nye. Allerede Meckel²⁾ erklærede sig mod Cuviers Tydning, fordi han kun fandt en eneste Forbeningskjerne i det saakaldte «scaphoido-trapèze», men da han søgte Grunden til Manglen af det første Mangelkantben i dets Sammensmeltning med det andet og med Hovedbenet, fandt heller ikke han den rigtige Forklaring; det har derimod Dr. Lund allerede for mange Aar siden gjort og længe før nogen Anden paavist den mærkelige, for Dovendyr-Gruppen særegne Sammensmeltning af det første Mangelkantben og Indertaaens Mellembaandben. Vil man kræve endnu flere Iagttagelser til Støtte for hans Tydnings Berettigelse, kan en saadan hentes fra det i Escrivania-Hulen fundne *Coelodon*-Skelet; thi dets første Mellembaandben viser sig kjendeligt at have været oprindeligt delt i to Stykker; paa Knoglens øverste Flade er der rigtignok intet Spor til den oprindelige Adskillelse at se, men paa Underfladen er Sammen voksningen endnu ikke fuldendt, og en dyb Rende betegner ganske tydeligt Grænsen mellem Mangelkantbenet og det egenlige Mellembaandben. For ganske nyligt er det forsøgt at forklare de hos Unau fundne Forhold uden at behøve at opgive den gamle Antagelse, at Baadbenet virkelig har optaget det første Mangelkantben i sig. Prof. Gervais har nemlig i en Afhandling om Fodbygningen hos Edentaterne³⁾ foreslaaet at tyde de tre af Flower hos *Choloepus* paaviste Stykker som den ganske fuldstændige første Finger eller Indertaa, nemlig det proximale Stykke, ikke som Mangelkantben, men som Mellembaandben, det lille midterste som Taaens første og det distale som dens andet Led. Men under denne Forudsætning synes den Vanskelighed, at det som *scaphotrapezium* tydede Ben ikke er paavist at være opstaaet ved Sammensmeltning af to særlige Benkjerter, dog at blive tilbage, og den af Lund, Humphry og Flower givne Forklaring forekommer mig at maatte foretrækkes. Af de øvrige Ben i Haandrodens distale Række er det andet Mangelkantben (*os trapezoides*) det mindste; Krogbenet (*os hamatum*) er det største, men synes dog ikke at have været meget større end Hovedbenet (*os capitatum*), der, som vi have set, ikke er fundet ved Udgravningen.

Fortæerne eller Fingrene (*digiti manus*) ere fremstillede i omstaaende Træsnit i to Tredjedele af deres virkelige Størrelse⁴⁾. Haanden er naturligvis ligesom hos de øvrige

¹⁾ Journ. of Anat. & Physiol. Vol. VII, 1873. S. 273.

²⁾ System der vergleichenden Anatomie. 2ter Th. 2. Halle. 1825. S. 387.

³⁾ Journal de Zoologie par M. P. Gervais. Tome VI. Numéro 3. Paris. 1877. S. 201.

⁴⁾ Kløerne ere tegnede i deres naturlige krummede Stilling og ses altsaa i Forkortning. Mellembaandens Kloled er højet lidt mere end de tvende andre og viser sig derfor paa Figuren stærkere forkortet end disse.

Kæmpedovendyr en Hagehaand; Ledføjningen mellem de vel udviklede Fortærs Mellemhaandben og første Fingerled har ganske den samme særlige Beskaffenhed og Form som hos disse Dyr, og Bevægeligheden mellem disse Knogler er derfor meget ringe eller ingen. Paa lignende Maade forholder det sig paa Grund af de vedkommende Ledfladers store Højde og ringe Runding med Bevægeligheden mellem det første og andet Fingerled (*phalana* 1 & 2); Fortæerne eller Fingrene have saaledes næsten kun kunnet bøjes i Ledføjningen mellem Kloledet og andet Fingerled, og selv der har Bevægeligheden været noget indskrænket,

Højre Forfod.

idet Kloledet ikke har kunnet blive strakt ud i lige Linje med det andet Fingerled. I Forbindelse med denne Overensstemmelse med Kæmpedovendyrenes Haandbygning i det Væsenlige frembyder de enkelte Fingres Forhold og Udvikling Adskilligt, som fortjener at fremhæves nærmere.

Mellemhaanden (*metacarpus*) tæller fem Mellemhaandben. Der foreligger af disse fire fra højre Side, nemlig det første, andet, tredje og fjerde, og to venstre, det andet og det tredje; det femte Mellemhaandben er ikke fundet, men det foreliggende fjerde bærer paa sin udvendige Side ved den proximale Ende en anselig, fordybet Ledflade, som ikke blot viser, at

der har været et femte Mellemlaanben, men tillige, at det neppe kan have været meget mindre end det fjerde. Det første eller inderste er, uagtet det er sammenvokset med det første Mangelkanben, det mindste og viser, at den første Finger kun har været svagt udviklet; saa rudimentær som hos *Megatherium*, eller med andre Ord repræsenteret alene af Mellemlaanbenet, har den dog ikke været; thi dette Bens distale Ende bærer en Ledflade; der har altsaa i det Mindste været ogsaa det ene af denne Fingers to Led tilstede hos *Coelodon*; men Ledfladen er saa lille og saa svagt udviklet, at det er klart, at det Led, som har været ledføjet paa den, kun kan have været rudimentært, og at Fingeren under alle Omstændigheder ikke kan have baaret nogen Klo, selv om foruden det første ogsaa et Rudiment af det andet Led skulde have været tilstede¹⁾. Det andet Mellemlaanben er kortere end tredje; dette er atter kortere end fjerde, men paa den anden Side det tykkeste af alle, ligesom den tredje Finger i det Hele er den kraftigste. Forskjellen mellem det tredje og fjerde Mellemlaanbens Længde er dog langt fra saa stor hos *Coelodon* som hos *Megatherium*, hos hvilket Kæmpedovendyr det fjerde Mellemlaanben ikke er langt fra at være dobbelt saa langt som det tredje. Anden, tredje og fjerde Fortaa tælle hver tre særskilte Fingerled (*phalanges*), og i den Henseende viser der sig altsaa en væsenlig Forskjel fra Forholdet hos *Megatherium*, hos hvilket, som bekjendt, den tredje Fortaas eller Mellemlaanfingers første og andet Led ere sammensmeltede til en enkelt Knogle, som imidlertid ved Formen af sin proximale og distale Ledflade antyder sin Oprindelse. Det første Led er omtrent lige langt paa alle disse tre Fortæer og meget kort; det andet Led er længst paa anden Fortaa eller paa Pegefingeren, kortest paa fjerde. Det aftager altsaa i Længde mod Fødens ydre Side, og der gjælder saaledes for dets Vedkommende netop det Modsatte af hvad der var Tilfældet med Mellemlaanbenene, som tiltog i Længde indenfra udad; den anden Fortaa er derfor ogsaa den længste, dog er Forskjellen mellem dens og Mellemlaanens Længde kun meget ubetydelig.

Der er i *Escrivania-Hulen* fundet i Alt ni *Coelodon*-Kloled, som tilsammen vistnok udgjøre fem Par. Seks af dem kunne aldeles sikkert parres sammen; af de øvrige er det ene rigtignok meget beskadiget; men jeg tror dog uden nogen synderlig Fare for at fejle at kunne parre det med et andet af disse tre Led; det sidste er uparret, men afviger ved sin Størrelse i den Grad fra alle de øvrige, at en Fejltagelse med Hensyn til dets Plads og Tydning er umulig. Flere end fem Par Kløer paa begge Par Fødder tilsammen har Dyret aabenbart ikke havt, og af disse tilhøre de tre Par Forfødderne og særlig disses anden, tredje og fjerde Finger.

¹⁾ Det behøver neppe nærmere at udvikles, at ogsaa Tommelfingers Bygning hos *Coelodon* synes at tale mod Gervais' i det Foregaaende berørte Tydning af Tommelfinger-Rudimentet hos *Unau*. Vilde man nemlig med ham anse det her som Mangelkanben tydede Stykke for det første Mellemlaanben, saa vilde Fingers første Led, i Modsætning til den almindelige Regel være meget længere end dette og tillige efter al Sandsynlighed ogsaa meget længere end det andet.

Alle Kloledene have selvfølgelig den for Kæmpedovendyrene karakteristiske Form; den med Hornskeden beklædte Del af dem er ved Roden omgivet af en stor Benskede, som har omsluttet Hornskedens bageste og tyndeste Del; fremdeles er den øverste Ende af Ledenes proximale Ledflade krogformigt nedadbøjet og naar længere bagtil end den nederste, hvorved Kloledets Udstrækning i lige Linje med det bagved liggende Led forhindres.

Det største af Forfodens Kloled er den tredje Fingers¹⁾; det er i sin proximale Ende dobbelt saa højt, som det er bredt, krumt og stærkt sammentrykt, med en skarp Ryg i den af Benskeden fremragende Del, dets Underside er flad og ved skarpe Kanter skilt fra Sidefladerne. Det er ubetydeligt skjævt efter Længden, lidt indad buet. Dets alleryderste Spids er afbrækket; naar man tænker sig det lille manglende Stykke tilføjet, maaler Kloledet efter Længden i lige Linje omtrent 70^{mm}; det er paa det højeste Sted 30^{mm} højt, og dets Tykkelse ved Benskedens Udspring er 17^{mm}. Den fjerde Fingers Kloled er betydelig mindre, baade lavere og kortere end det tredje, men ligner det forøvrigt ganske i sine Omrids; Kloledet paa den anden Finger har derimod en noget anden Form; det er næsten ligesaa langt som det tredje, men meget lavere, ved Roden neppe højere end det er bredt og svagere krummet; det er dernæst ikke skarprygget, men bredt afrundet paa tværs, og dets Gjennemsnit oventil er ligesaa stort som Undersidens Brede²⁾; ligesom de to andre Kloled er det svagt buet efter Længden, men i modsat Retning, nemlig udad. Dets Længde er, maalt i lige Linje, 70^{mm}; dets Højde er 18, og dets Brede eller Tykkelse ved den proximale Ende 17^{mm}.

Af den femte Finger havest slet Intet, men efter al Analogi at slutte tør man antage, at den neppe har talt flere end højst to Fingerled og manglet Klo.

6. Baglemmernes Knogler (*ossa extremitatum posteriorum*).

Bækkenets Sideben (*ossa innominata*); om disse lader der sig desværre kun sige meget lidt. Paa Grund af Dyrets unge Alder havde disse Ben ved Døden endnu ikke været groede fast til Krydsbenet, og lige saa lidt havde de tre oprindelig særskilte Elementer, hvoraf hvert af dem dannes, allerede været voksede sammen i Hofteskaalen. I Tidens Løb have disse forskellige Stykker løsnet sig fra hinanden og fra Krydsbenet, og ved Udgravningen er det ikke lykkedes af hele Bækkenet at finde mere end de tvende Sædeben (*ossa ischi*), tilmed i temmelig beskadiget Tilstand.

Disse to Knogler frembyde ikke noget særlig mærkeligt; de ere som sædvanlig hos de megatherioide Dyr plumpe og tykke og maaske lidt kortere end i Reglen. Afstanden fra Knoglens Forende i Hofteskaalen til den bageste Ende af Sædebensammen (*spina ischi*)

¹⁾ Tab. III. Fig. 4.

²⁾ Tab. IV. Fig. 8—9.

er ikke længere end Knoglens Højde, maalt fra denne Kams mest fremspringende Punkt til den nederste Ende af Sædebensknuden (*tuber ischii*), og da tillige det store Bækkenindsnit (*incisura ischiatica major*) er forholdsvis langstrakt, kommer Sædebensskammen til at ligge næsten lodret over Sædebensknuden. Begge sidstnævnte Udvækster have oprindeligt baaret Epifyser, som imidlertid ere faldne af og gaaede tabt. Hofteskaalsindsnittet (*incisura acetabuli*) er meget stort og skjærer sig særdeles dybt ind i Ledgruben.

Laarbenet (*os femoris*) frembyder flere Ejendommeligheder hos *Coelodon*-Slægten. Skjøndt denne Knogle har et fælles Præg hos alle megatherioide Dyr, viser den dog tillige ret iøjnefaldende Forskjelligheder hos de forskellige Slægter. Mest fladtrykt forfra bagtil og bredest i Forhold til sin Længde er den hos *Scelidotherium* og *Platyonyx*¹⁾, hos hvilke Slægter den end ikke er fuldkommen dobbelt saa lang, som den er bred paa det bredeste Sted, nemlig nær dens distale Ende tværs over de tvende Ledbaandsknuder (*tuberositas condyli externi & t. cond. interni*). Hos Megatheriet²⁾ falder Knoglens største Brede paa samme Sted som hos de to førstnævnte Slægter og staar i samme Forhold til Længden som hos dem; men Knoglen er lidt smallere paa Midten af Skaftet og faar derved Udseende af at være ikke fuldt saa kort i Forhold til Bredden som hos disse; dertil kommer, at den er meget mindre fladtrykt og overhovedet tykkere og plumpere end hos en hvilken som helst af de andre Slægter. Hos Slægterne *Mylodon*³⁾ og *Lestodon*⁴⁾ vise Laarbenene stor Overensstemmelse. Rigtignok er Knoglen betydelig længere i Forhold til Bredden hos *Lestodon* og aabenbart forholdsvis mere langstrakt hos dette Kæmpedoven-dyr end hos noget andet, hos hvilket man kjender den; men begge de nysnævnte Slægters Laarben have en Særegenhed fælles, som skiller dem skarpt fra den samme Knogle hos de øvrige megatherioide Dyr. Benets største Brede falder nemlig tværs over den store Omdrejerudvækst, og det bliver betydelig smallere nedad mod den distale Ende. Alle de foran nævnte Slægters Laarben har jeg kunnet undersøge og sammenligne i Universitetsmuseets palæontologiske Samling; *Megalonyx*-Slægtens Laarben kjender jeg kun fra Beskrivelser og Figurer, men disse vise, at Knoglen ogsaa hos denne Slægt frembyder Ejendommeligheder, som gjøre den let kjendelig. Den er nemlig omtrent lige bred ved sin proximale og distale Ende, og hertil kommer den Særegenhed, at dens ydre Rand omtrent i Midten er forsynet med en fremspringende kamformig Knude, som aabenbart er en Antydning til en Laarhage (*trochanter tertius*). Foruden disse Forskjelligheder i Omrids og Proportioner frembyde Kæmpedoven-

1) Zool. Voy. Beagle. Foss. Mamm. by R. Owen. Pl. XXV. Fig. 5 (*Scelidotherium leptocephalum*).
Lund, Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 2. Afh. Tab. IV. Fig. 1 (**Megalonyx Cuvieri*»: de senere Afhandlingers *Platyonyx owenii*).

2) Owen, R., Memoir on the *Megatherium*. Pl. XXIII. Fig. 1.

3) " " Descript. of the Skelet. of *Mylodon robustus*. Pl. XVII & XVIII. Fig. 1.

4) Blainville, Ostéographie. Atlas. G. *Megatherium*. Pl. IV. Fig. 12.

Gervais, P. Mém. d. l. Soc. géol. de France. 2me Sér. T. 9, v. Paris, 1873. Pl. XXVI. Fig. 1—1a.

dyrenes Laarben ogsaa indbyrdes Aftigelser i andre Henseender, og navnlig viser der sig saadanne i Knæledets Forhold. Hos *Scelidothorium*, *Platyonyx*, *Myiodon* og *Lestodon* flyde Ledfladerne paa selve Led- eller Laarbensknoerne (*condyli*) sammen med Knærullen (*fossa patellæ*), og Knæledet frembyder saaledes en eneste sammenhængende stor Ledflade. Hos *Megatherium* derimod gaar Knærullen vel uden Afbrydelse over i Ledfladen paa den indre Ledkno, men den udvendige Ledknoes Ledflade er skarpt afgrændset og ganske afsondret fra Knærullen. En tredje Modification i Bygningen af dette Led skulde efter Owens Sigende forekomme hos *Megalonyx jeffersonii*; han har nemlig trot af en Afstøbning af en distal Laarbens-Epifyse at kunne slutte, at Knærullen hos dette Kæmpedovendyr maa have været skilt fra begge Laarbensknoernes Ledflader¹⁾, og saaledes synes virkelig ogsaa Leidys smukke Afbildninger²⁾ snarest at vise Forholdet. Det er imidlertid i det Mindste tvivlsomt, om det virkelig er Tilfældet; thi i sin Tekst siger den sidstnævnte Palæontolog gjentagne Gange udtrykkelig, at rigtignok den ydre Laarbensknoes Ledflade er skilt fra Knærullen, men at derimod den indres ved Hjælp af en smal «isthmus-agtig» Forlængelse uden Afbrydelse gaar over i den for Knæskallen bestemte Ledrulle³⁾. Da man nu dog vel ikke tør lægge større Vægt paa hans Figurer end paa hans fuldkommen klare og bestemte Beskrivelse, og da der vel neppe i et Tilfælde som dette kan dømmes med fuld Sikkerhed fra en Afstøbning alene, synes det mig at ligge nærmest indtil videre at antage, at Knæledets Bygning hos *Megalonyx jeffersonii* har været den samme som hos *Megatherium* med den temmelig uvæsentlige Forskjel, at Forbindelsen mellem Knærullen og den indre Laarbensknoes Ledflade har været indskrænket til en smal Isthmus hos det førstnævnte af disse to Kæmpedovendyr. Men selv om Knæledet ikke skulde frembyde tre særskilte Ledflader hos *Megalonyx jeffersonii*, optræder i Følge Owens Angivelse denne Modification i den nysnævnte Ledføjnings Bygning i alle Fald hos et Kæmpedovendyr af Størrelse som *Myiodon* eller *Megalonyx*, af hvilket der hidtil ikke vides at foreligge mere end et ufuldstændigt, fra de postpliocene Lag ved Buenos Aires hidrørende Laarben, som opbevares i det Hunterske Museum i London⁴⁾.

Hos *Coelodon* har Laarbenet⁵⁾ aabenbart størst Lighed med *Megalonyx*-Slægtens. Det er ligesom dette stærkt fladtrykt og omtrent lige bredt ved den proximale og distale Ende; men det er mere langstrakt og forholdsvis noget spinklere; dets Brede tværs over

¹⁾ Descriptive and illustrated catalogue of the Fossil Organic Remains of Mammalia a. Aves cont. in the Mus. of the R. Coll. of Surg. of Engl. London, 1875. S. 61, n° 368.

Owen, R. Mem. on the *Megatherium*. S. 66.

²⁾ Leidy, J. Mem. on the Extinct Sloth Tribe of N. America. Washington, 1855. Pl. XI. Fig. 1 & 3.

³⁾ I. c. S. 38.

⁴⁾ Owen, R. Descri. of the Skeleton of an Extinct Gigantic Sloth, *Myiodon robustus*. S. 128. Descriptive and illustr. catalogue of Foss. Org. Remains &c. S. 106. Nr. 513.

⁵⁾ Tab. IV. Fig. 3-4.

den store Omdrejerudvækst og tværs over Ledbaandsknuderne indeholdes omtrent halvtredje Gang i dets Længde, og paa Knoglens smalleste Sted, lidt nedenfor den lille Omdrejerudvækst (*trochanter minor*), forholder Bredden sig til Længden omtrent som 1 til 4. Skaffets indre Rand er tyk og afrundet, den ydre tynd og tilskærpet; denne sidste er dernæst nogenlunde lige efter Længden, den indre derimod i samme Retning udhulet. Marvhule mangler ganske, ligesom hos det store Flertal af de megatherioide Dyr. Laarbenshalsen (*collum femoris*) er meget kort, men dog kjendelig, ligesom hos *Megalonyx*-Slægten; Laarbenshovedet (*caput femoris*) rager højere op end den store Omdrejerudvækst, som vel er kraftig og stor, men dog forholdsvis langtfra saa plump som hos *Megatherium* og *Mylodon*, hvor dens Gjennemsnit forfra bagtil er større endog end Laarbenshovedets, hvorimod Ud-væksten hos *Coelodon* er meget mindre og tyndere end dette. Paa Bagsiden er Omdrejerudvæksten forsynet med en meget dyb Grube (*fossa trochanterica*), som dog ikke dannes af Omdrejer-Epifysen alene, men i sin nederste Del ogsaa af selve Laarbensskaffet. Laarbenshovedet er en næsten regelmæssig Halkugle, idet begge dets Diametre, forfra bagtil og udenfra indad, ere nøjagtigt lige store. Grænsen mellem Laarbenshovedets Ledflade og Laarbenshalsen er hel, det vil sige, den er ikke som hos forskellige andre megatherioide Dyr bagtil afbrudt ved et Indsnit, der skjærer sig ind i den glatte, med Ledbrusk beklædte Overflade, og som vistnok med Rette er blevet tydet som et Mærke efter en seneagtig Fortykkelse af Ledkapselen eller af et med denne sammengroet Senebaand, som har gjort Tjeneste som et rundt Ledbaand (*ligamentum teres*). I Stedet for et sligt Indsnit findes der derimod en dyb og skarpt begrændset, regelret Ledbaandsgrube (*fovea capitis femoris*), som har sin Plads paa Laarbenshovedets bageste Halvdel, men dog i betydelig Afstand fra Periferien. Om Laarbenet ogsaa i dette Forhold stemmer overens med *Megalonyx*-Slægtens maa jeg lade staa hen, men jeg er rigtignok tilbøjelig til at betvivle det; Leidys Afbildning af Laarbenet af *Megalonyx jeffersonii*¹⁾ viser nemlig hverken en særlig Ledbaandsgrube eller nogen Indbugtning af Ledfladens Rand saaledes som hos *Megatherium* og *Mylodon*, og de faa Ord, han i sin Tekst har offret paa Laarbenshovedets Beskrivelse, omtaler ikke dette Punkt²⁾. Den lille Omdrejerudvækst (*trochanter minor*) sidder i en forholdsvis stor Afstand

¹⁾ A Memoir on the Extinct Sloth Tribe of N. America. Pl. XI. Fig. 1.

²⁾ l. c. S. 37.

Det lader i det Hele til, at der hos Kæmpedovendyrene viser sig en større Afveksling, end man hidtil har bemærket, i Mærkerne, som de Laarbenshovedet og Hofteskaalen forbindende Senebaand have efterladt sig. Paa tvende Laarben i Dr. Lunds Samling (n° 2564 og n° 3351), hvilke han har henført til det Kæmpedovendyr, som han har givet Navn af *Scelidotherium bucklandii*, findes der saaledes en stor og dyb Ledbaandsgrube paa det sædvanlige Sted, men fra den udgaar en smal og flad, men dog skarpt begrændset Rende, som fortsætter sig helt ud til den synoviale Flades Yderrand. Paa et afbrækket Laarbenshoved i samme Samling (n° 127) fra «lapa de vargem formosa» (en Hule, hvis Beliggenhed er mig ubekjendt, og fra hvilken der ingen andre Knogler findes i Samlingen) viser der sig atter et andet Forhold. Paa dette Laarbenshoved, som Dr. Lund har henført til *Platyonyx*

nedenfor Laarbenshovedet ligesom hos *Megalonyx jeffersonii*, men springer stærkere frem end hos dette Dyr. Den er beskadiget og til Dels afbrækket paa det venstre Laarben, og paa det højre delvis beklædt med en tynd Sinterskorpe; men jeg tror dog at kunne se, at skjøndt Udvæksten for allerstørste Delen er exogen, findes der mod Spidsen paa Bagsiden af den en lille og tynd, epifyseagtig Benskive, der ligesom hos de nulevende Doven-dyr er dannet autogent og endnu ikke er vokset fast til Udvækstens exogene Del.

Hvad der imidlertid især udmærker Laarbenet hos *Coelodon* er, at det besidder en vel udviklet Laarhage (*trochanter tertius*), som har sin Plads paa Yderranden af Knoglen ved Begyndelsen af dennes distale Halvdel; den strækker sig ovenfra nedad i en Længde af 36 til 37 Millimetre og springer frem som en langt mere skarpt begrændset, sammen-trykt Udvækst end den kamformige Knude, som repræsenterer en tredje Trochanter hos *Megalonyx jeffersonii*. Denne Laarhage er dernæst kun for en ringe Del dannet exogent, men er, ligesom Bæltedyrenes tredje Trochanter, væsenlig en selvstændig Epifyse ganske paa samme Maade som Knoglens proximale og distale Endestykker og ligesom disse endnu ikke vokset fast til Laarbenets Skaft hos det foreliggende unge Individ, hvorfor den ogsaa har løsnet sig paa det venstre Laarben og er gaaet tabt.

Knærullen er fuldstændig adskilt fra begge Ledknoernes synoviale Flader, og Knæledet frembyder derfor hos *Coelodon* tre særskilte Ledflader¹⁾. Knærullen skilles fra den ydre Ledkno ved en af begge de tilgrændsende Ledfladers skarpe Rande indfattet, temmelig dyb Rende af omtrent syv Millimetres Brede; Mellemrummet mellem Knærullen og den indre Ledkno er ikke smallere end denne Rende, men mindre udhulet og mindre tydeligt begrændset, fordi de tilstødende Ledfladers Rande, og navnlig Ledknoens, ere afrundede og stumpede. Knærullen er temmelig stor og betydelig bredere end den er høj; den er temmelig udhulet i Tværretningen, svagt hvælvet ovenfra nedad. Af Ledknoerne er den indre meget større og navnlig bredere end den ydre og derhos hvælvet saavel forfra bagtil som udenfra indad; den ydre er naturligvis ogsaa hvælvet i den førstnævnte Retning, men i Tværretningen er den blot lidt conveks langs Yderranden, men for Resten svagt

owenii, men som maaske kan have tilhørt et andet, ligesaa stort Kæmpedovendyr, findes der en velbegrændset, særlig Ledbaandsgrube paa sin rette Plads, men desuden, aldeles skilt fra denne, en just ikke stor, men fuldkommen tydelig Indbugtning i Ledfladens Rand. Paa nogle andre Laarben, som utvivlsomt tilhøre *Platyonyx owenii*, mangler derimod en sliq Ledbaandsgrube ganske og erstattes af en trekantet Indbugtning af den synoviale Flades Rand ligesom hos Megatheriet, kun forholdsvis større og dybere. Det bliver at undersøge, hvorvidt disse her paapegede Forskjelligheder ere nogenlunde bestandige indenfor de forskjellige Arter. I saa Fald ville de i mange tvivlsomme Tilfælde kunne yde god Hjælp til en rigtig Tydning af de i de brasilianske Huler fundne Levninger af megatherioide Dyr, en Opgave, som neppe tør betragtes som fuldstændig løst, og som er forbunden med store Vanskeligheder, hvad man vil kunne skjønne allerede deraf, at Dr. Lund længe mente at kunne skjelne seks forskellige Arter alene af Slægten *Platyonyx* (og *Scelidotherium*), men i sin sidste Afhandling indskrænkede Tallet, saa at der kun blev «to sikre Arter tilbage».

¹⁾ Tab. IV. Fig. 4.

udhulet. Begge Ledknoerne ere bredere forfra bagtil end udenfra indad. Knogruben (*fossa poplitea*) er meget dyb og bred, ikke meget smallere end den ydre Ledkno.

Det højre Laarben er ubeskadiget, det venstre brækket tværs over lidt nedenfor Laarhagen, og det afbrækkede, distale Stykke mangler paa en lille Stump af Epifysen nær.

Laarbenets største Længde fra den øverste Ende af Laarbenshovedet til den nederste

Overflade af den indre Ledkno	0,246
Fra det højeste Punkt af den store Omdrejerudvækst til den nederste Overflade af	
den ydre Ledkno	0,238
Brede tværs over den store Omdrejerudvækst	0,094
Laarbenets mindste Brede, lidt ovenfor Laarhagen	0,055
Brede tværs over Ledbaandsknuderne	0,095
Brede tværs over Ledknoernes Ledflader	0,084
Knogrubens Brede	0,023

Begge Knæskallerne (*patellæ*) ere tilstede og i enhver Henseende aldeles ubeskadigede. Denne Knogle¹⁾ ligner i Hovedsagen de øvrige Kæmpedovendyrns Knæskal; den er forholdsvis stor, tyk og knudret i den proximale Ende, men bliver tyndere og tillige smallere mod den distale Ende, som forlænger sig langt nedenfor Ledfladen for Knærullen og ender med en tvært afskaaren Rand. Men den er tillige usædvanlig langstrakt og forholdsvis smal selv ved sin proximale Ende; dens største Længde, langs den indre Rand er 0^m,058, og dens største Brede kun 0^m,032. Som en Følge heraf er ogsaa Ledfladen for Knærullen paa Knoglens Bagside hos *Coelodon* lidt højere end bred, medens samme Ledflade hos alle andre Kæmpedovendyr uden Undtagelse er meget bredere end høj; den er svagt hvælvet paa tværs, udhulet ovenfra nedad.

Hvad Underlaaret (*crus*) angaar, stemmer *Coelodon* for saa vidt med Flertallet af Kæmpedovendyrerne, som de tvende Knogler i dette Afsnit af Baglemmerne ogsaa hos den ere indbyrdes fri og kun forbundne ved Ledføjninger, men ikke sammenvoxede som hos Megatheriet og hos den for et Par Aar siden af mig antydede Slægt *Oenopus*²⁾; men de udmærke sig ved deres sammenligningsvis langstrakte og smækkre Form.

Skinnebenet (*tibia*). Det venstre Skinneben er stærkt beskadiget; hele den øverste Tredjedel mangler; paa det højre³⁾ er derimod kun den ydre Halvdel af den proximale Epifyse brækket af og gaet tabt; for Resten er Knoglen i meget god Stand og tilsteder derfor en nogenlunde fyldestgørende Beskrivelse. Ligesom der fremtraadte en Lighed

¹⁾ Tab. IV. Fig. 5.

²⁾ Vid. Medd. f. d. naturh. Foren. f. 1875. S. 225—235. Tab. IV. Fig. 4—5.

³⁾ Tab. IV. Fig. 6—7.

hed mellem *Coelodon* og *Megalonyx* i Laarbenets Form, saaledes viser der sig ogsaa en Tilnærmelse for Skinnebenets Vedkommende i hvert Fald i et væsentligt Punkt, nemlig den distale Ledflade¹⁾; men var allerede det førstnævnte Ben forholdsvis spinklere og mere langstrakt hos *Coelodon* end hos *Megalonyx*, er det i endnu højere Grad Tilfældet med det sidstnævnte. Som Følge heraf er der ogsaa hos disse to Slægter en stor Forskjel paa det indbyrdes Længdeforhold mellem de paagjældende Afdelinger af Baglemmerne. Hos *Coelodon* forholder Skinnebenets Længde sig til Laarbenets som 8 til 9, hvorimod den førstnævnte Knogle hos *Megalonyx* ikke er synderlig mere end to Tredjedele saa lang som Laarbenet; hos visse andre Kæmpedovendyr, saasom *Mylodon* og *Lestodon*, er Misforholdet endog meget større, og Skinnebenet kun halvt saa langt som Laarbenet eller endnu kortere. Alene Megatheriets Skinneben har forholdsvis omtrent samme Længde som *Coelodons*, men afviger derhos i mange andre Henseender saameget, at en Sammenligning er overflødig. Knoglens Tykkelse forfra bagtil er i den proximale Ende en halv Gang saa stor som i den distale, derimod tiltager den i Brede næsten ligeligt mod begge Ender, og dens Brede over disse er omtrent dobbelt saa stor som paa Midten af Skaftet. Der viser sig for saa vidt i Skinnebenets Omrids en Tilnærmelse til Nutidens *Bradypus*-Slægt, hvorimod dette Ben hos de øvrige Kæmpedovendyr med to særskilte Knogler i Underlaaret stedse er paafaldende bredere i den proximale Ende end i den distale. Den proximale Epifyses Brede udenfra indad indeholdes henved tre Gange i Knoglens Længde, medens dette Tværmaal hos *Megalonyx* ikke indeholdes fulde to Gange i Længden og hos enkelte andre Slægter, saasom *Lestodon* og *Mylodon*, endog kun er lidt mindre end denne. Knoglens Skaft beskriver gennem hele sin Længde en svag, fortillrettet Bue; det kan beskrives som tresidet prismatisk, frembydende en forreste, en bageste og en indad vendende Flade, hvilken sidste dog paa Grund af sine afrundede Kanter er mindre skarpt adskilt fra de tvende andre og navnlig fra den forreste, hvorimod denne og den bageste Flade støde sammen i en skarp Kant udad til. Den lille overfladiske Kanal, som lidt neden under den indvendige proximale Ledflade i et kort Stykke gjennemborer Forsiden af Skinnebenets Skaft hos Slægterne *Scelidotherium* og *Platyonyx*, finder jeg ikke hos *Coelodon*. Paa den bageste Flade, men usædvanlig højt oppe (skjøndt ikke ganske i samme Højde paa begge Skinnebenene) ses en lille Fure og ved dennes nederste Ende et lille *foramen nutritium*; en Marvhule findes ligesaa lidt i Skinnebenet som i Laarbenet. Den proximale Epifyse udmærker sig ved en forholdsvis meget høj Tapudvækst (*eminentia media*), som hæver sig op mellem de to Ledflader ligesom hos *Myrmecophaga jubata*, og paa hvilken den indad liggende af disse forlænger sig op til Toppen og endog bøjer sig et lille Stykke om paa dens ydre Side; den indre Ledflade er derfor stærkt udhulet indenfra udad, medens den næsten er plan i den modsatte Retning;

¹⁾ Tab. IV. Fig. 7.

den er derhos større end den ydre og har et næsten pæreformigt Omrids, idet den bliver smallere forfra bagtil, alt som den nærmer sig og stiger op paa Tapudvæksten. Paa Grund af den allerede omtalte Beskadigelse, som den proximale Epifyse har lidt, kan man kun slutte sig til Formen af den ydre Ledflade fra Omridset af den tilsvarende Del af Diafysens Endeflade og fra Laarbenets ydre Ledkno. Derefter at dømme har den ligget i Højde med den indre, men været kjendelig mindre end denne og bredere forfra bagtil end indenfra udad; at den afbrækkede Del af den proximale Epifyse fremdeles har baaret en Ledflade for Lægbenets Hoved følger af sig selv, og da de øvrige Kæmpedovendyr have et anseligt Haseleds-Seneben (*fabella*), vil et sligt vist heller ikke have manglet hos *Coelodon*, og der maa altsaa bagved og nedenfor den ydre Ledflade have været en særlig Ledflade for det. Skinnebenskuden (*spina tibiæ*) kan næsten siges at mangle; der findes i alle Fald kun ved Roden af Tapudvæksten en Antydning til den i en ubetydelig Ujævnhed, og denne fortsætter sig ikke i mindste Maade ned paa Diafysen, hvis forreste Flade er fuldstændig glat i sin øverste Ende. Skinnebennets distale Ende frembyder en eneste sammenhængende Ledflade¹⁾, idet den for Lægbenet bestemte Ledflade som sædvanlig gaar over i den til Springbenet svarende uden Afbrydelse af den synoviale Overflade. Den ligner den sammn Ledflade hos *Megalonyx* dels deri, at dens Udstrækning udenfra indad er meget større end den modsatte forfra bagtil, ja Forskjellen mellem de to Tværkanaler endog kjendelig større hos *Coelodon* end hos *Megalonyx*, men fremdeles ogsaa deri, at dens for Springbenets Tapudvækst bestemte Parti næsten ligger i samme Plan som den øvrige Del og kun er meget utydeligt afgrændset fra denne. Paa den indre Ankelkode endelig ere de hos Kæmpedovendyrene i Almindelighed saa fremtrædende Skraarender, som have tjent til Leje for Senerne af visse Fodmuskler, forholdsvis i det Mindste ligesaa dybe og skarpe som hos nogensomhelst af Gruppens andre Former.

Skinnebenets Længde fra Toppen af Tapudvæksten til Enden af den indre Ankelkode	0,201
— Brede ved den proximale Ende (kan paa Grund af Beskadigelse kun angives tilnærmelsesvis)	0,078
— Brede paa Midten af Skaftet	0,042
— Brede ved den distale Ende	0,070
Den distale Ledflades Udstrækning udenfra indad	0,055
— — — største Tværmaal forfra bagtil	0,028

Af Lægbenene (*fibulæ*) er kun det ene tilstede, og paa dette mangle begge Epifyserne, som ved Dyrets Død endnu ikke havde været groede fast til Skaftet og derfor

¹⁾ Tab. IV. Fig. 7.

havde løsnet sig og ere gaaede tabt. Da saaledes Knoglens mest karakteristiske Dele ere borte, lader der sig ikke sige meget om den. Skaftet er tyndt og spinkelt; i dets øverste Ende er det lidt bredere udenfra indad end i den nederste, hvorimod det omvendt nedentil er lidt tykkere forfra bagtil end i den øvre Ende. Skaftets Endeflader ere aldeles ubeskadigede, og dets Længde kan altsaa angives nøjagtigt at være 0^m,145; at Knoglen mangler Marvhule ligesom de øvrige lange Lemmeknogler, behøver maaske neppe at bemærkes.

Bagfoden (*pes*) har havt en Længde af omtrent 250^{mm} og ved den proximale Ende af Mellemfodknoglerne en Brede af 100^{mm}. Ligesom hos *Megalonyx*, men i Modsætning til alle andre hidtil opdagede Kæmpedovendyr har den fem Tæer, af hvilke dog den indre eller Tommeltaaen kun har været rudimentær, og kun to, den anden og den tredje, have baaret Kløer.

Af Fodroden (*tarsus*) haves det venstre Rulleben, fremdeles begge Hælbenene, rigtignok lidt beskadigede, men ikke mere, end at de tilsammen give et fuldstændigt Billede af Knoglen, endelig det venstre Baadben; Resten mangler.

Rullebenet (*astragalus*)¹⁾ er forfra bagtil 44^{mm} langt og maaler udenfra indad 36^{mm}. Det besidder naturligvis i Hovedsagen den samme Bygning som hos Familiens andre Former, men faar et noget andet Udseende derved, at den indadvendende Udvækst²⁾, som udgjør den inderste Del af Ledrullen for Skinnebenet og danner en Slags Tap, der betinger Retningen af Fodens Drejning, er usædvanligt svagt udviklet. Medens denne tapformige Udvækst hos *Megatherium*, *Lestodon*, *Mylodon* og selv endnu hos *Scelidotherium* og *Platyonyx* baade ved sine Omrids og sin Retning opad er meget tydeligt skilt fra det den omsluttende, nyreformige Parti af Ledrullen, er den derimod hos *Coelodon* saa utydeligt begrændset, at man neppe vilde tænke paa at beskrive den som et særegent Parti af Ledrullen, hvis man ikke kjendte Forholdet hos de øvrige Slægter. Størst Lighed synes Rullebenet, ogsaa hvad dets proximale Ledrulle angaar, at frembyde med det tilsvarende Ben hos *Megalonyx*, men saavidt jeg kan skjønne af Leidys Beskrivelse og Figurer³⁾, synes denne Ledrulle hos dette Dyr at afvige endnu mere end hos *Coelodon*, og den tapformige Udvækst saa godt som slet ikke at kunne skjelnes som et særegent Parti. Den hele mod Skinnebenet virkende Ledrulle er stærkt hvælvet forfra bagtil, men lidt udhulet udenfra indad. Den store, omtrent trekantede Ledflade for Lægbenet paa Rullebenets Yderside danner en næsten ret Vinkel med den for Skinnebenet, men gaar for Resten uden Afbrydelse over i denne. For Ledføjningen med Hælbenet er der paa Undersiden af Rullebenet to forskellige Ledflader⁴⁾, som adskilles ved en forholdsvis bred og dyb, med flere store *foramina nutritia*

1) Tab. V. Fig. 1—2.

2) Tab. V. Fig. 1, 1.

3) Mem. on the Ext. Sloth Tribe. Pag. 40, pl. XII, Fig. 7—10.

4) Tab. V. Fig. 2, 2—3.

forsynet Rende, ganske saaledes som i Almindelighed hos Kæmpedovendyrene med Undtagelse af *Mylodon robustus*, Ow. og *gracilis*, Burm. (*Lest. myloides*, Gerv.), hos hvilke de smelte sammen til en eneste, der atter uden Afbrydelse gaar over i de for Ledføjningerne med Terning- og Baadbenet bestemte Ledflader. Den yderste og bageste af de ovennævnte to Ledflader er omtrent tre Gange saa stor som den inderste og forreste, og udhulet bagfra fortil; i den anden Retning, udenfra indad, er den fortil temmelig plan, men stærkt hvælvet bagtil; i sit forreste Hjørne støder den sammen med og gaar over i den nederste tilspidsede Del af Ledfladen for Lægbenet. Den lille, indre Ledflade er plan, og indtager Bagsiden af Rullebenets store fortil og indad fremspringende Knude, hvis øvrige Overflade danner Ledfladerne for Terningbenet (*cuboideum*) og for Baadbenet (*naviculare*). Ledfladen for dette sidstnævnte Ben¹⁾ er, ligesom hos *Megatherium*, *Scelidotherium* og *Platyonyx*, udhulet udad mod Fibularsiden, og hvælvet indad til; den for Terningbenet bestemte²⁾ ligger nedenunder den forrige og er stærkt hvælvet; begge gaa uden Afbrydelse af den synoviale Flade over i hinanden og i den lille for Hælbenet bestemte Ledflade.

Hælbenet (*calcaneus*)³⁾ ligner de øvrige Kæmpedovendyrs deri, at Ledfladerne for Rullebenet og Terningbenet have deres Plads paa Knøglens forreste, lodrette Ende, og altsaa vende, ikke opad, men fortil, saa at Rullebenet, i Modsætning til, hvad der ellers er Regel hos Pattedyrene, til Dels ligger foran for Hælbenet og rager længere frem fortil end dette. Der findes i denne Ende af Knøglen to Udvækster, en til hver Side, hvis Stilling er saaledes, at en gennem begge dragen Linje krydser selve Benets Længdeakse i skraa Retning⁴⁾. Paa den indre af disse Udvækster har den mindste af Hælbenets to Ledflader for Ledføjningen med Rullebenet sin Plads⁵⁾; den er omtrent kredsround og plan og naar helt ud til Randen af Udvæksten. Den fri, nedad rettede Ende af den udad siddende Udvækst tjener som Støttepunkt for Knøglen uuder Bevægelsen; men lige ved sit Udspring bærer Udvæksten en for Terningbenet bestemt Ledflade⁶⁾, som saaledes kommer til at ligge skraat nedenfor og udenfor den forrige Ledflade og lige nedenfor Knøglens store Ledflade for Rullebenet, som har sin Plads i selve dens Længdeakse. I det Hele ligner Hælbenet i sin Form mest samme Knogle hos *Megalonyx*-Slægten efter de Figurer at dømme, som Leidy har givet⁷⁾. Tæt bag den forreste Ende er Benets Gjennemsnit og Omfang mindst, men dernæst bliver det stedse bredere og fladtrykt bagtil i det Parti, som svarer til Hælknuden

¹⁾ Tab. V. Fig. 1, 4.

²⁾ Tab. V. Fig. 2, 4.

³⁾ Tab. V. Fig. 3—4.

⁴⁾ Tab. V. Fig. 4, 2—3.

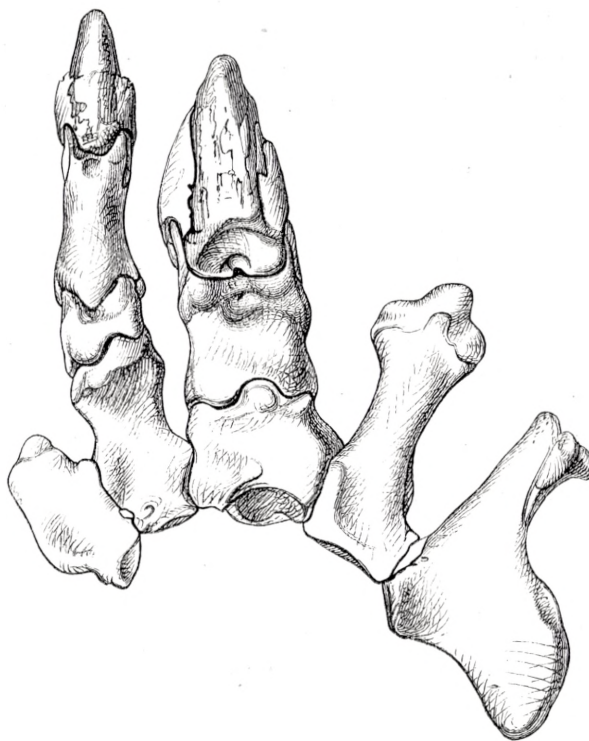
⁵⁾ Tab. V. Fig. 3, 2 og 4, 2.

⁶⁾ Tab. V. Fig. 3, 3 og 4, 3.

⁷⁾ Mem. on the Ext. Sloth Tribe, Pl. XII, Fig. 5—6.

(*tuber calcanei*), og hvis bageste Rand beskriver en næsten regelmæssig Cirkelbue og bærer en, hos det foreliggende unge Dyr endnu ikke fastvokset, halvmaaneformig Epifyse, som danner en stump Vinkel med Benets øvrige Del og saaledes er rettet lidt skraat nedad¹⁾. Benets Længde er omtrent 100^{mm}; dets Brede bagtil 60^{mm}.

Den proximale Ledflade paa Baadbenet (*naviculare*) er naturligvis ligesom den tilsvarende paa Rullebenet, dels hvælvet, dels stærkt udhulet, kun i modsat Retning af sidst-

Højre Bagfod.

nævnte, saaledes at den hvælvede Del vender udad, den udhulede indad. Ledfladen paa Forsiden af Benet for Kilebenene er lav, men langstrakt udenfra indad og viser ikke nogen Deling i tydeligt begrænsede, særskilte Afsnit for de enkelte Kileben; paa Undersiden ses en smal Ledflade for Terningbenet, som altsaa ogsaa hos *Coelodon* ligger nedenunder, men ikke ved Siden af Baadbenet.

¹⁾ Tab. V. Fig. 4.

Det ovenstaaende Træsnit fremstiller Mellemfoden (*metatarsus*) og hvad der er fundet af Tærne (*digiti pedis*) af højre Bagfod¹⁾ i to Tredjedele af den naturlige Størrelse. Af Mellemfodbenene (*metatarsalia*) haves det første, andet, tredje samt femte af venstre Fod og fremdeles det andet, tredje og fjerde højre. Af Bagtærne foreligger den anden fuldstændig paa begge Fødder; den venstre tredje er ligeledes ganske fuldstændig; derimod mangler Kloledet paa den højre; af fjerde og femte Bagtaas Taaled ere slet ingen fundne. Det har derfor været nødvendigt ved Udførelsen af den ovenstaaende Figur at benytte omvendte Billeder af tre af de enkelte Knogler, den fremstiller.

Efter de Afbildninger at dømme, som Leidy har givet af en Del af *Megalonyx*-Slægtens Bagfodknogler²⁾, maa Ligheden mellem denne Slægt og *Coelodon* være mindst ligesaa fremtrædende i Mellemfoden som i Fodroden. Det indre eller første Mellemfodben (*metatarsale 1*) er noget fladtrykt, meget bredere og noget længere end det første Mellemhaandben; det er ledføjet med det andet Mellemfodben ved Hjælp af to særskilte Ledflader, den ene foran den anden; den bageste er tre Gange saa høj, som den er lang bagfra fortil, og støder i en Kant umiddelbart op til Benets proximale Ledflade for det inderste Kileben; den forreste er den største og danner en aflang, lidt afrundet Knude, som passer ind i en fordybet Ledflade paa Indsiden af det andet Mellemfodben. I sin distale Ende er Benet forsynet med en lille, kredsround, hvælvet Ledflade. Det andet Mellemfodben (*metatarsale 2*) er noget længere end det første; dets proximale Ledflade er næsten plan, temmelig lille og gaar udad og fortil over i en anden svagt hvælvet Flade, som passer ind i en fordybet Ledgrube paa Indsiden af det tredje Mellemfodben og danner en Ledføjning ligesom den mellem det første og andet Mellemfodben, bestemt til at forbinde disse Ben fastere med hinanden og regulere Forskydeligheden mellem dem. Den distale Ledflade er meget høj, næsten plan ovenfra nedad og langs Midten forsynet med en stærkt udviklet Længdekam, saa at Bevægeligheden mellem dette Mellemfodben og det første Taaled har været meget ringe. Det tredje Mellemfodben (*metatarsale 3*) er det korteste af alle og kjendelig kortere end det er bredt og højt; men det er tillige meget sværere og tykkere end noget af de andre, og godt og vel dobbelt saa bredt og højt som det andet, hvorfor ogsaa Forskjellen mellem Mellemtaaens og de andre Tærs Størrelse er meget betydeligere paa Bagfoden end paa Forfoden. For Ledføjningen med Nabo-Mellemfodbenene findes der paa hver af Benets Sideflader en Ledgrube, af hvilke den udadvendende for det fjerde Mellemfodben er den større, men neppe dybere udhulet end den for det andet Mellemfodben paa Indsiden. Den mod Fodroden vendende proximale Ledflade er højere end den er bred, noget udhulet ovenfra nedad, og bliver smallere nedad til; Benets

¹⁾ Kloleddene ere fremstillede i krummet Stilling og vise sig altsaa i Forkortning.

²⁾ Memoir on the Ext. Sloth Tribe. Pl. XIII.

Transactions of the American Philosophical Society. 2. Ser. Vol. XI. Pl. 6. Fig. 1.

distale Ledflade ligner, den betydeligere Størrelse fra regnet, i alt Væsenligt den tilsvarende paa det andet Mellemfodben. Det fjerde Mellemfodben (*metatarsale 4*) er det længste af alle; det er ligesaa langt som hele den tredje Taa, Kloledet fra regnet; imidlertid er Forskjellen mellem det og det femte kun ringe. Dets proximale Ledflade er svagt udhulet, højere end bred og indadtil vinkelformigt indskaaret. Ledfladen paa Knoglens Yderside for det yderste Mellemfodben er aldeles plan; Benets distale Ledflade endelig har saa megen Lighed med den tilsvarende paa det andet og tredje Mellemfodben, at i det Mindste det proximale Taaled maa have haft en ret anselig Størrelse og en nogenlunde regulær Form¹⁾. Det yderste Mellemfodben (*metatarsale 5*) ligner det tilsvarende Ben hos *Megalonyx* og afviger ligesom dette fra alle de andre Kæmpedovendyr ved en massiv, lidt bagtil krummet Udvækst, som udspringer fra Benets Yderside ved dets tarsale Ende. Den ender i en tyk og ujævn Rand, som tydeligt har afgivet et af Fodens Støttepunkter under Bevægelsen, og den er saa stor, at selve Benets Brede tværs over den kun er ubetydeligt mindre end dets Længde. Den indad vendende Side af Benet er lidt beskadiget i den Fodroden nærmeste Ende, og den for Forbindelsen med fjerde Mellemfodben bestemte Ledflade er ganske afstødt eller afskuret; derimod er omtrent Halvdelen af den for Terningenbenet bestemte tilstede, og viser, at Forholdet har været som hos *Megalonyx*, idet begge Ledflader have stødt umiddelbart op til hinanden i en retvinklet Kant. Benets distale Ende bærer ikke en regelret, vel uddannet Ledflade, som den, der findes paa det fjerde Mellemfodben, men ender med en knortet Flade, som viser, at det proximale Taaled maa have været lille og af uregelmæssig Form.

Det er allerede fremhævet i det Foregaaende, at det indre eller første Mellemfodben i sin distale Ende bærer en lille, omtrent kredsround, hvælvet Ledflade, som viser at Tømmeltaaen (*digitus pedis 5*) har været repræsenteret i alle Fald af et første Taaled foruden Mellemfodbenet, men tillige, at dette Led kun har været meget lille; om ogsaa et andet eller sidste Taaled har været tilstede, maa naturligvis lades uafgjort; der kan imidlertid under alle Omstændigheder ikke være Tvivl om, at Taaen kun har været rudimentær og rimeligvis skjult under Huden. Den anden Taa (*digitus pedis 2*) er ligesaa lang som Mellemtaaen trods den overordentlige Størrelse, som dennes Kloled har. Dens første Led naar med sin distale Ende ud i Linie med den proximale Ende af Mellemtaaes Kloled; dens mellemste Led er mere end to Gange saa langt som det første og lige saa langt som Mellemfodbenet; Kloledet endelig er, bortset fra den store Forskel i Størrelsen, mere ligt Mellemtaaes, end

¹⁾ Til dette (højre) Mellemfodbens distale Ledflade er der fastlodet et lille, langstrakt trekantet Ben med afrundet Spids og forsynet med en svagt fordybet Ledflade i den, denne Spids modsatte Ende. Det er 14^{mm} langt, 6^{mm} tykt og har ved den Spidsen modsatte Ende en Brede af 11^{mm}. Det synes snarest at være et eller andet Seneben, hvis Plads dog ikke nærmere kan angives. Det er udeladt paa Træsnittet, S. 103, for at Omridset af Mellemfodbenets distale Ende kan ses saa meget tydeligere.

det er Tilfældet med det tilsvarende Kloled paa Forfødderne. Det tredje Mellemfodbens overordenlig plumpe Form og mærkelige Korthed betinger naturligvis, at en lignende uforholdsmæssig massiv Bygning er fremherskende i hele Mellemtaaen (*digitus pedis 3*). Ligesom hos *Megatherium*, *Megalonyx* og (i Følge Lund) *Platyonyx* besidder Taaen kun ét Led foruden Kloledet, men dette tilsyneladende enkelte Led er, som bekendt, fremkommet ved Sammensmeltning af to Led og homologt med de andre fuldt udviklede Bagtæers to første Led. Det er dog ikke saa uformelig kort som hos *Platyonyx* eller som hos *Megatherium*, men stemmer i sine Proportioner med det tilsvarende Led hos *Megalonyx*; det er nemlig en Tredjedel længere, end det er bredt, og bagtil er ogsaa dets Højde større end dets Brede¹⁾. Kloledet²⁾ er i alle Retninger mindst en Tredjedel større end selv det store Kloled paa Forføddernes Mellemtaa, og det er af denne betydelige Størrelse klart, at det maa have været af særlig Betydning for Dyret. I dets proximale Ende findes der bagved Kloskeden paa Oversiden en Grube af saadan Form, at den, naar man betragter Benet ovenfra, giver det Udseende af at være forsynet med et lille V-formigt Indsnit. Iøvrigt er Kloledet stærkt sammentrykt; den af Skeden fremragende Del har en skarp Rygkant, og Benet ligner i det Hele i sine Omrids Kloledet paa Forbenenes Mellemtaa, kun med den lille Forskjel, at Rygkanten er ubetydeligt mindre krum; den yderste Spids er brækket af, og det manglende Stykke kan vel have været fem eller seks Millimetre langt; dette medregnet er Kloledet næsten dobbelt saa langt som det proximale Taaled og det tredje Mellemfodben tilsammen; det er 95 til 96^{mm} langt, 36^{mm} højt og 23^{mm} bredt ved Roden af Skeden²⁾. Som allerede tidligere bemærket, er der ingen Taaled fundne, som kunne have tilhørt den fjerde og femte Taa; Formen af det fjerde Mellemfodbens distale Ende viser tydeligt, at Ledføjningen mellem den og det proximale Taaled i Hovedsagen har været af samme Beskaffenhed som den mellem de tilsvarende Led paa Mellemtaaen og paa anden Taa, det vil sige det proximale Led har i alle Fald været dybt rendeformigt udhulet bagtil, meget højt og kun ubetydeligt hvælvet ovenfra nedad, saa at det kun har været meget lidt eller næsten ikke bevægeligt paa Mellemfodbenet. For saa vidt vilde der altsaa neppe være meget til Hinder for at tænke sig, at

¹⁾ Den højre af disse, de to første Mellemtaaled repræsenterende Knogler er i naturlig Stilling sintret fast til det højre tredje Mellemfodben, og disse saaledes sammenloddede Knogler er det andet af de Side 10 omtalte Stykker, med Hensyn til hvilke det kan synes tvivlsomt, om de ogsaa virkelig have tilhørt det samme unge Dyr, som Resten af Knoglerne. Til dette proximale Led er nemlig det ydre Seneben fastvokset, og der er end ikke mere noget Spor af den oprindelige Adskillelse tilstede, hvorimod det Samme ikke er Tilfældet paa det tilsvarende Led af den venstre Mellemtaa. En slig Sammenvoksning er langtfra usædvanlig hos Kæmpedovendyrene, den er tværtimod vel endog Regel for Eks. hos *Platyonyx*-Slægten; Spørgsmaalet er kun, om den kan være fuldbyrdet tidligere paa den ene end paa den anden Fod af ét og samme Dyr. Jeg kan imidlertid, bortset fra denne Sammenvoksning, ikke bemærke nogen anden Forskjel, det være sig i Størrelsen eller andre Henseender, mellem det højre og venstre proximale Mellemtaaled, og jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at de dog begge tilhøre det unge Dyrs Skelet.

²⁾ Tab. V. Fig. 5.

ogsaa den fjerde Bagtaa kunde have baaret en virkelig Klo. Betænker man imidlertid, at den distale Ende af Megatheriets fjerde Mellemfodben har omtrent samme Form som hos *Coelodon*, men dog ikke bærer nogen Klo, og at man overhovedet ikke kjender et eneste Kæmpedovendyr, hos hvilket det distale Led paa Bagfodens fjerde og femte Taa er kloformigt, er det højst usandsynligt, at *Coelodon* skulde gjøre en Undtagelse i den Henseende, og der er vist ingen Fare ved at antage, at Kløernes Tal paa Bagfoden ikke har overskredet to. Paa femte Taa have Leddene, hvad enten der har været ét eller flere, været endnu mindre og mindre regelmæssige end paa fjerde.

III.

Slutningsbemærkninger.

I det Foregaaende har det været paavist, at de forskjellige hidtil fundne *Coelodon*-Levninger antyde to Arter, som imidlertid have været omtrent lige store og noget nær af Manke-Myreslugerens Størrelse. Begge *Coelodon*-Arterne ere saaledes de mindste megatherioide Dyr, man kjender, og kun at betragte som rene Dværge ikke alene i Sammenligning med Gruppens mest kæmpemæssige Former, men endog ved Siden af dens middelstore, saasom *Scelidothorium*- og *Platyonyx*-Arterne fra de brasilianske Huler; selv den besynderlige *Megalochnus* maa, efter den foreliggende Underkjaebe at dømme, have været et meget større Dyr. Hvor overordenlig Størrelsesforskjellen er mellem *Coelodon* og det største og plumpeste af alle de megatherioide Dyr, nemlig *Megatheriet*, vil man faa en klar Forestilling om ved at høre, at et Laarben og et Rulleben af dette sidstnævnte i det herværende Museum veje, det første næsten atten, det andet lidt over halvtredje Kilogram, medens de samme Knogler hos *Coelodon* kun have en Vægt af 465 Gram og 27 Gram.

Forskjel i Størrelse behøver imidlertid ikke at ledsages af meget væsentlige Afvigelser i andre Forhold, og efter Dr. Lunds Mening skal det netop være *Megatheriet*, med hvilket *Coelodon* viser størst Overensstemmelse i sin Bygning. Den foreløbige Undersøgelse af Escrivania-Fundet, som han endnu fik Lejlighed til at foretage, inden han i Slutningen af 1844 afsluttede sin palæontologiske Virksomhed, ledede ham til i sin sidste Afhandling at udtale, at *Coelodon* knytter sig meget nærmere til *Megatherium* end til nogen af Gruppens andre Slægter og kan betragtes som dannende med dette Dyr en egen Undergruppe, karakteriseret navnlig ved Stillingen af Forføddernes tre Kløer paa anden, tredje og fjerde Finger i Stedet for paa første, anden og tredje (saaledes som det er Tilfældet hos *Scelidothorium*, *Platyonyx* og *Myiodon*) og fremdeles ved Formen af Tænderne, som hos begge disse Slægter vare forsynede med to tilskærpede Tværkamme¹⁾. Denne sidste Lighed er dog ikke fuldstændig;

¹⁾ Meddel. af det Udbytte &c. Særtr. Kbhvn. 1845. S. 22. — Kgl. D. Vid. Selsk. naturv. og math. Afh. 12te Deel. Kbhvn. 1846. S. 78.

det har allerede været fremhævet (S. 286), at der hos *Coelodon* kun er ringe Forskjel paa Cementlagets Tykkelse paa Tændernes forskellige Flader, hvorimod dette Lag hos *Megatheriet* er mange Gange tykkere paa For- og Bagsiden af Tænderne end paa de tvende andre Sider, og hertil kommer fremdeles en forholdsvis større Tykkelse af det haarde Dentinlag end hos sidstnævnte Slægt. Som en Følge heraf sidde Tværkammene forholdsvis fjernere fra hinanden end hos *Megatheriet* og kunne ikke slides saa skraat og skarpt til som hos dette, og det synes baade efter Leidys Beskrivelse og især efter hans smukke Afbildninger af *Megalonyx*-Slægtens Tænder ¹⁾ at dømme, at *Coelodon*-Tænderne have ikke meget mindre Lighed med disse i ikke altfor afslidt Tilstand end med *Megatheriets*, men næsten kunne siges, hvad Formen af deres Tyggeflader angaar, at staa mellem begge. Den fra Kløernes Plads hentede Karakter er jo ganske vist skarp nok til at kunne lægges til Grund for en Inddeling, men det er neppe nogen naturlig Gruppering, man kommer til, ved at lægge afgjørende Vægt paa den, og jeg tvivler paa, at Dr. Lunds Dom om *Coelodons* Slægtskabsforhold vilde have lydt, som den gjør, naar Forholdene havde tilladt ham at gennemføre Studiet af *Escrivania*-Fundet i det Enkelte.

Uagtet Ligheden i Tændernes Form hos *Coelodon* og *Megatherium* er Tandsættet dog kun svagt hos den førstnævnte Slægt, og det ikke blot, fordi Tænderne ere færre i Tallet end hos den anden, men tillige paa Grund af deres ringe Størrelse, hvorimod *Megatheriet*, som bekjendt, netop udmærker sig ved sit meget kraftige Tandsæt og sine store Tænder, og i den Henseende viser en Overlegenhed over selv de allerstørste blandt de andre Kæmpedovendyr, som ikke i mindste Maade staar i Forhold til Forskjellen i Størrelse. En Sammenligning af Forholdet mellem Overkjæbe-Tandrækkens og Hovedskallens Længde vil tydeliggjøre den store Forskjel i Tandsættenes forholdsvis Størrelse hos begge de Slægter, om hvilke Talen er. Hos *Coelodon*, som jo dog paa ingen Maade hører til de Former, hos hvilke Kraniet er meget langstrakt, udgjør Tandrækken omtrent en Sjattedel af hele Hovedskallen (Mellemkjæbebenene iberegnete), hvorimod den hos *Megatherium* kun indeholdes tre Gange i Kraniets Længde, og det uagtet Mellemkjæbebenenes aldeles usædvanlige Størrelse hos denne Slægt saa væsentligt forøger Hovedskallens Længde. Det vil erindres, at *Megatheriet*, hvad Kraniets Bygning angaar, i flere Punkter afviger fra de øvrige Kæmpedovendyr; Kindbenet er saaledes forbundet med Tindingebenets Kindbens-Udvækst ved Hjælp af en ægte Søm og vokser med Alderen fuldstændigt sammen med den; Underkjæbens nederste Rand krummer sig lige bagved Tandrækken pludselig i en stærk Bue nedad og bøjer sig atter foran for Tænderne ligesaa pludselig opad for at gaa over i den lange og tynde Symfyse; endelig sænke Vinge-, Gane- og Overkjæbebenene sig saa langt nedenfor Nakkebenets Grunddel eller den virkelige *basis cranii*, at det store Nakkehul

¹⁾ Memoir on the Extinct Sloth Tribe. S. 15. Tab. III—V.

kommer til at sidde i den øvre Halvdel af det Billede, som Kraniet frembyder, set bagfra¹⁾. Men hos *Coelodon* findes, ligesaa lidt som hos de øvrige megatherioide Dyr, noget af disse for Megatheriet særegne Forhold²⁾. De omtalte Særegenheder i Megatheriets Kranie staar i nær Forbindelse med den stærke Udvikling af dets Tandsystem; man kan derfor sige, at de, som en naturlig Følge af det svage Tandsæt hos *Coelodon*, ikke kunne gjenfindes hos denne Slægt. Men ligesom deres Mangel jo derfor ikke taber sin Betydning, men i alle Fald viser, hvor indgribende Forskjellen i Tandsættene er, saaledes er det ogsaa langt fra, at Forskjellighederne mellem de to Slægters Kranier ere indskrænkede til de allerede anførte. Ganen er hos *Coelodon* dobbelt saa bred som Tændernes Tværmaal, forholdsvist fuldkommen saa bred som hos *Scelidotherium* og *Platyonyx* og bredere end hos *Megalonyx*, hvorimod Ganefladeren hos Megatheriet netop er forholdsvist meget smallere end hos nogen anden af Gruppens Former og end ikke saa bred som Tændernes Tværmaal. Fremdeles er Pandebenenes Øjendvækst ligesaa rudimentær hos *Coelodon* som i Almindelighed hos Kæmpedovendyrene, medens den er stor og vel udviklet hos Megatheriet, saa at Øjhulen hos dette næsten er lukket bagtil; end videre er Nakkefladeren saa godt som lodret hos *Coelodon*, men holder noget skraat fortil hos Megatheriet. Endnu vigtigere er den Forskjel, som viser sig i begge Slægters Mellemkjæbeben; hos *Coelodon* ere disse Ben ligesaa smaa og spinkle som hos *Mylodon*³⁾ og *Platyonyx*⁴⁾ og ligne navnlig meget dem hos den sidstnævnte Slægt; derimod ere Megatheriets Mellemkjæbeben store og plumpe Knogler af lidt over en halv Fods Længde, to Tommers Brede og halvanden Tommes Tykkelse; med deres bageste udvidede Ende ere de indkilede og ved en virkelig, takket Søm forbundne med Forranden af Overkjæbebenene; de smelte dernæst med Alderen mere eller mindre fuldstændig sammen indbyrdes og danne et langstrakt firsidet, fortil tvært afskaaret Ben med parallelle Siderande, som rager frem langt foran for Næsebenene og bidrager meget væsentligt til at forlænge Ganefladeren. Endelig bør der mindes om, at Megatheriet ganske mangler den blæreagtige Opsvulming af Vingebenene, der, som vi have set, udmærker *Coelodon*-Slægten, og som den deler med nogle af Nutidens Dovendyr og til Dels med Manke-Myreslugeren. Kort sagt, bortset dels fra de Særegenheder, som maa være fælles for alle til Kæmpedovendyrenes Familie henhørende Dyr, dels fra den end ikke fuldstændige Lighed, der viser sig i Tændernes Form hos begge de omhandlede Slægter, møder man iøvrigt kun Uligheder paa ethvert Punkt i deres Kranier.

Vender man sig til den øvrige Del af de to omtalte Slægters Skelet, faar man et lignende Indtryk som det, Betragtningen af deres Kranier fremkalder.

¹⁾ Se for alle disse Forholds Vedkommende: Owen, Mem. on the Megath. Tab. XII—XIV.

²⁾ Tab. I. Fig. 1—2.

³⁾ Anales del Museo público de Buenos Aires. Entrega tercera. P. 170. Pl. V. Fig. 6—7.

⁴⁾ Lund, Blik paa Brasiliens Dyreverden &c. 4. Afh.; S. 11 (Særtr.), S. 147 (V. S. Afh. 9. D.), Tab. XXVIII.

Hos begge Slægter er det Forbenenes anden, tredje og fjerde Taa, som ere væbnede med Kløer, hvad med andre Ord vil sige, at den første Taa (Tommelfingeren) er rudimentær; hvorhos det dog maa bemærkes, at den er det i endnu højere Grad hos *Megatheriet* end hos *Coelodon*, hos hvilken den ikke, som hos førstnævnte, har været repræsenteret alene af Mellemhaandbenet, men hvor dette Ben har baaret i alle Fald ét, rigtignok lille og til Brug sikkert ikke tjenligt Fingerled. Denne for begge disse Slægter fælles Reduktion af den første Finger er unægtelig en vigtig Overensstemmelse; men flere Ligheder af lignende Betydning turde det ogsaa blive vanskeligt at paavise i det øvrige Skelet. I de andre Dele af Forlemmerne for det Første synes snarere Ulighed end Lighed at være fremherskende. Overarmbenets indre Armkno er hos *Coelodon* gjennemboret af et endog meget stort *foramen supracondyloideum* til Gjennemgang af *nervus medianus*, samt *arteria* og *vena brachialis*, medens der ikke findes noget sligt Hul hos *Megatheriet*. Rigtignok har Owen med Rette fremhævet, at Tilstedeværelsen eller Mangelen af dette Hul hos Kæmpedovendyrene ikke nødvendigvis betinger Lighed eller Ulighed mellem de forskjellige Slægters Overarmben i andre Henseender; men hos *Coelodon* og *Megatherium* gaar dog Forskjellen i dette Punkt jævnsides med andre Afvigelser, saavidt man kan skjønne af de Brudstykker, der ere fundne af den førstes Overarmben. Knoglens hele Form er hos *Coelodon* en anden end hos *Megatherium*; dens proximale Ende er tykkere end hos sidstnævnte i Forhold til Diafysens øvre Del, og den indre Armkno springer langt stærkere frem; hos *Megatheriet* naar den ulnare Del af den distale Ledrulle næsten ud til Randen af Armknoen; men skjøndt den distale Epifyse og med den altsaa Ledrullen mangler paa de Overarm-Brudstykker, der ere fundne af *Coelodon*, kan man dog af Armkno-Hullets Plads og af Formen af Diafysens nederste Ende skjønne, at Armknoen hos denne maa rage meget mere ud over den ulnare Ledrulle end hos *Megatheriet*. Hertil kommer endnu, at *Coelodon* ganske mangler det vel begrændsede og dybe Indsnit eller Rende, som findes hos *Megatheriet* ved den øverste Ende af Supinator-Kammen. Ogsaa Underarmens Knogler, især Albuebenet, frembyder væsentlige Afvigelser fra *Megatheriets*, idet den for dette Dyr karakteristiske, uforholdsmæssige Plumphed og Tykkelse af Knoglens proximale Ende i Forbindelse med Albuehovedets, i Forhold til dets overordenlige Brede, meget ringe Højde aldeles ikke gjenfindes hos *Coelodon*.

Endnu større ere Forskjelligheder i Baglemmernes Bygning. For ikke at tale om mindre Afvigelser er Laarbenet hos *Coelodon*, som vi have set, forsynet med en virkelig Laarhage, der endog oprindelig er en selvstændig Epifyse; men til en slig er der ikke Spor hos *Megatherium*; fremdeles ere Underlaarets to Knogler adskilte hos den her beskrevne Slægt ligesom i Reglen hos de megatherioide Dyr, medens disse Knogler hos *Megatheriet*, som bekjendt, vokse sammen med deres øverste og nederste Ender, en Særegenhed, som

dette Dyr kun deler med den for et Par Aar siden af mig opstillede *Ocnopus*-Slægt¹⁾, og som ikke kan sættes i Forbindelse med dets kæmpemæssige Proportioner, da det Dyr, for hvilket den sidstnævnte Slægt er dannet, er flere Gange mindre og ikke i Størrelse overgaar Scelidotherierne og Platyonyxerne fra de brasilianske Huler. Af afgørende Betydning for Vurderingen af Slægtskabet mellem *Coelodon* og *Megatherium* er endelig den ganske forskellige Typus, hvorefter deres Bagfødder ere byggede. Allerede mellem begges Spring- og Hælben²⁾ vil selv en flygtig Sammenligning vise saa stor Forskjel, som overhovedet ret vel kan forliges med det fælles Præg, som disse Knogler maa frembyde hos hvilket som helst megatherioide Dyr, hvor forskellige de end maatte være indbyrdes; men desuden mangler Megatheriet fuldstændigt baade den første og den anden Taa, saa at Tærne kun ere tre i Tallet, hvorimod *Coelodon* jo har fem Bagtæer og derfor ogsaa (om endog Indertaaen kun er rudimentær) en forholdsvis meget bredere Bagfod end Megatheriet; hvortil endelig kommer, at Bagfoden hos dette sidstnævnte Dyr paa Grund af Mangelen af den anden Taa kun er forsynet med én Klo, medens *Coelodon's* Bagfod bærer to Kløer. Det lader sig derfor neppe nægte, at Forskjellighederne i Benbygningen gennemgaaende baade hvad Tallet og Betydningen angaar, langt overveje Lighederne hos disse to Slægter, og jeg tror ikke, at de kunne siges at være knyttede synderlig nær til hinanden.

Derimod er der (og den foregaaende Beskrivelse vil til Dels allerede have antydnet det) en anden af Familiens store Former, nemlig *Megalonyx*, som i mange og meget væsentlige Henseender slutter sig nøje til *Coelodon*, og i hvilken man vistnok maa erkende dennes nærmeste Frænde³⁾. Det er imidlertid ikke i deres Kranier, at man skal søge Ligheden; thi den betydelige Forskjel i begges Tandsæt og navnlig i den forreste Tands Plads giver Hovedskallerne et temmelig forskelligt Fysionomi. Som Følge af, at den forreste Tand i begge Kjæber hos *Megalonyx* ikke blot er dobbelt saa stor som de øvrige, men tillige skilt fra dem ved et anseligt Mellemrum og rykket helt ud til Kjæbernes forreste Ende, er Kraniet fortil meget bredere, højere og tykkere hos denne Slægt end hos *Coelodon*; fremdeles er det, i Modsætning til *Coelodon*-Kraniet, forsynet med en lang og meget kraftigt udviklet Issekam, og det vilde neppe kunne overraske, hvis det ved mulige Fremtidsfund af fuldstændige *Megalonyx*-Kranier⁴⁾ viste sig, at den dermed følgende Forskjel i

¹⁾ Vidensk. Meddel. f. d. naturh. Foren. i Kjøbenhavn f. Aaret 1875. S. 225 og fgd.

²⁾ Tab. V, Fig. 1—4, og Owens Mem. on the Megath. Pl. XXV—XXVI.

³⁾ Det er maaske ikke overflødig at minde om, at den Gang Dr. Lund fremsatte sin Anskuelse om *Coelodons* Slægtskabsforhold, kjendte man ingen andre *Megalonyx*-Levninger end de temmelig utilstrækkelige, som Cuvier og Harlan havde havt for sig; Leidy's Arbejde er mere end ti Aar yngre, end Dr. Lunds sidste Afhandling.

⁴⁾ De Kranier, som Leidy har beskrevet og afbildet i Memoir on the Extinct Sloth Tribe, mangle ganske Kindbenene, og til Dels ogsaa Tindingebenenes Kindudvækster, og, saa vidt jeg véd, er der hidtil ikke fundet bedre bevarede eller fuldstændigere Kranier.

Tindingegrubens Størrelse hos de nævnte Slægter havde medført ogsaa en Forskjel i deres Kindbuer, og at Kindbenet hos *Megalonyx* har støttet sig til eller forenet sig med Tindingebenets Kindudvækst i Stedet for som hos *Coelodon* at være skilt fra denne ved et Mellemrum. Vingebenenes blæreformige Opsvulming hos *Coelodon*, men ikke hos *Megalonyx*, afgiver endelig en ny og iøjnefaldende Forskjel mellem begge Slægters Kranier; men da *Coelodon* i dette Punkt afviger ligesaa meget fra de øvrige Kæmpedovendyr som fra *Megalonyx*, kommer Forskjellen ikke synderligt i Betragtning ved det Spørgsmaal, det her gjælder om. Vingebenenes særegne Beskaffenhed hos *Coelodon* er en Tilnærmelse til nogle af Nutidens Dovendyr, men den giver ikke noget Vink om, hvilke af den uddøde Families Former vor Slægt staar nærmest. Forskjellen mellem *Coelodons* og *Megalonyx'* Tandsæt er i visse Henseender ganske vist stor; men Forskjelligheder og Ligheder i Tandsættene have hos Kæmpedovendyrene neppe en saa stor Betydning, som man ved første Tanke maaske kan være tilbøjelig til at antage. Vi have set, at den Lighed baade i Form og Stilling, som Tænderne frembyde hos *Coelodon* og *Megatherium*, aldeles ikke medførte nogen særlig Lighed i disse Dyr's øvrige Bygning; omvendt afgive *Coelodon* og *Megalonyx* Eksempel paa, at selv en vidtgaaende Forskjel i Tandsættene hos megatherioide Dyr, i alle Fald hvad Tændernes indbyrdes Stilling angaar, meget godt kan gaa Haand i Haand med en gennemgribende Lighed i de fleste andre Henseender, og der kan anføres endnu flere Eksempler. Den forreste Tands særegne Stilling giver *Megalonyx*-Slægtens Tandsæt en større Lighed med det hos den typiske Art af Slægten *Lestodon* end med noget andet megatherioid Tandsæt; der er, efter Beskrivelserne og Figurerne at dømme¹⁾, kun den lille Forskjel, at den forreste Tand i Underkjæben sidder saa godt som lige neden under den i Overkæben, og at begges Tyggeflader derfor ere næsten plane, medens de ere meget skraa og tilskærpede hos *Lestodon armatus*. Men der er for Resten Intet i disse to Slægters Benbygning, som kunde fremkalde og understøtte den Forestilling, at de skulde være fortrinsvis nær beslægtede. Paa den anden Side ser man, at den saa udprægede Hugtand-Form og Stilling, som den forreste Tand har i begge Kjæber hos *Lestodon armatus*, allerede formindskes betydeligt hos Overgangsformen, *Myiodon gracilis*, Burm. (*Lestodon myloides*, Gerv.)²⁾, dernæst hos andre *Myiodon*-Arter kun netop kan spores for Overkæbetandens Vedkommende og ganske er forsvunden hos Tandene i Underkæben, medens dog alligevel en i det Væsenlige ens Typus er fremherskende i alle disse Formers Benbygning. Man tør derfor neppe tillægge den forreste Tands Omdannelse til en Slags Hug- eller Hjørnetand

¹⁾ Leidy, Ext. Sloth Tribe. S. 15. Tab. I, III og IV.

²⁾ Da Gervais for nyligt har taget denne Art bort fra *Lestodon*-Slægten og nu gjør den til en *Myiodon* (Journal de Zoologie, T. VI. 1877. S. 306, Noten), er det Artsnavn, han har tildelt den, ikke længere ret passende og maa vel helst, uagtet det er det ældste, afløses af det, som Burmeister har givet den.

og de dermed følgende Smaaforandringer i Kraniet, eller omvendt Manglen af denne ejendommelige Udvikling af Tandsættet anden og større Betydning end som Slægtsmærke.

Vender man sig derimod fra Kranierne til det øvrige Skelet, vil det ikke kunne undgaa Opmærksomheden, at *Coelodon* og *Megalonyx* staa i et meget nært Frændskab til hinanden, og at en fælles Typus gjør sig gjældende i begge Benbygning, om der endog, som den foregaaende Beskrivelse har vist, ved Siden deraf viser sig enkelte, mindre væsentlige Forskjelligheder.

Saavidt bekjendt har man hidtil kun fundet meget lidt af *Megalonyx*-Slægtens Hvirvelrad, endnu mindre end af *Coelodons*; men de faa Fund, man har gjort, synes i alle Fald tilstrækkelige til at vise den Overensstemmelse mellem dem, at Brysthvirvlerne hos begge Slægter mangle de uparrede, midtstillede Ledflader, som findes hos de fleste Kæmpedovendyr for og bag paa Hvirveltornene mellem Zygapofyserne. Hvad Forlemmerne angaar, da have Over- og Underarmens Knogler hos begge Slægter stor Lighed; Overarmknoglen er ikke blot hos begge forsynet med Armknøhul, men har tillige hos begge den samme, sammenligningsvis langstrakte, smækkre Form og lignende Omrids, og en tilsvarende Overensstemmelse viser sig i Underarmens Knogler, saavidt man kan skjønne af de meget beskadigede Brudstykker, som haves af *Coelodons* Underarm. Forfoden har hos *Coelodon* ligesom hos *Megalonyx* havt fem Fortæer eller Fingre; men den foreliggende Beskrivelse af Forfoden hos *Megalonyx* kan synes at gjøre det tvivlsomt, om Ligheden er gaet synderlig videre. Hos *Coelodon* er, som vi have set, Tommelen eller Indertaaen rudimentær; det første Mellemaandben har utvivlsomt baaret ét, maaske to rudimentære Fingerled, men selv under den sidste Forudsætning kan det sidste Led ikke have været kloformigt. Af den ydre eller femte Finger er slet Intet fundet; men den store, fordybete Ledflade paa Ydersiden af det fjerde Mellemaandben viser ikke blot, at der har været et femte Mellemaandben, men ogsaa, at det vistnok har havt en anselig Størrelse; derimod vilde det være mod al Analogi, om Fingerledene havde været andet end smaa, i Udvikling hæmmede Benknolde, og hvis det skulde lykkes i Tidens Løb at finde de faa, hidtil manglende Fingerled, vil det nok vise sig, at den i det Foregaaende givne Beskrivelse er rigtig, og at *Coelodons* Haand altsaa har havt tre vel udviklede, med Kløer væbnede Fingre, nemlig den anden, tredje og fjerde, men at Tommelen og den lille eller femte Finger have været mere eller mindre stumpede og manglet Kløer. Hos *Megalonyx* skal derimod efter Leidys Sigende Forholdet være et andet; denne Slægt skal have havt Kløer paa alle fem Fingre, med andre Ord alle fem Fingre skulle have været fuldt udviklede. En slig Haandbygning hos et dovendyragtigt Dyr maa imidlertid i alle Fald kaldes paafaldende, og det maa derfor saa meget mindre overses, at den højtfortjente amerikanske Palæontolog ikke har havt et sammenhørende og fuldstændigt Sæt Haandknogler for sig, men har maattet sætte Haanden sammen af Knogler, som hidrøre fra forskellige Individuer og forskellige Fund, og at han

desuden ganske har manglet flere til en sikker Afgjørelse uundværlige Fingerled. Hans Angivelser bero altsaa for en Del kun paa Slutninger, hvis Usikkerhed han endog selv frit indrømmer med Hensyn til den femte Finger, og det forekommer mig rigtignok, at der, baade hvad den og hvad Tommelen angaar, kan gjøres ikke uvæsenlige Indvendinger mod det Resultat, hvortil han kommer. Af den femte Finger har der foreligget for Leidy to venstre Mellemlænder, nemlig det, som var iblandt de første, af Jefferson og Cuvier beskrevne *Megalonyx*-Levninger fra Virginien, og et andet, meget beskadiget, hørende til et nyere, i Staten Mississippi gjort Fund. At disse to Ben ere tydede rigtigt, kan ikke be-
 tvivles; men noget første og andet Fingerled, som kunde passe til dem, har man ikke fundet, og der haves altsaa ingen Sikkerhed for, at det paa et tredje Sted (Kentucky) fundne Kloled, som han er tilbøjelig til at henføre til femte Finger¹⁾, virkelig kan have passet til den. Under disse Omstændigheder maa den Indvending, som straks maa rejse sig, at intet andet megatherioid Dyr og ligesaa lidt noget nulevende Dovendyr har en klo-
 bærende femte Finger, faa en saa meget større Vægt, og vil man kaste et Blik paa de Figurer, som fremstille det femte Mellemlænder²⁾, vil man finde, at dets distale Ledflade ikke taler for, at det skulde have baaret tre vel udviklede Led og endt med en kraftig Klo; Knoglen ligner aabenbart den tilsvarende hos de øvrige megatherioide Dyr, hos hvilke den kun har baaret en stumpet Finger, hvis sidste Led omfattedes af en Slags Hov.

At den første Taa, Tommelen, har været repræsenteret hos *Megalonyx* under alle Omstændigheder af sit Mellemlænder, er sikkert nok; thi Pegefingerens Mellemlænder er forsynet med en Ledflade, til hvilken det har været fæstet. Men Knoglen selv er ikke tilstede blandt de i Nordamerika opbevarede *Megalonyx*-Levninger, som Leidy har kunnet undersøge, og ligesaa lidt har man fundet noget første Fingerled, som kunde have tilhørt Tommelen. Derimod findes der blandt de til Jeffersons Fund hørende Kloled et, som tydeligt viser, at Fingeren, der har baaret det, har været vel udviklet, og dette har Leidy henført til Tommelen³⁾; men, som man ser, skorter det ogsaa i dette Tilfælde paa Bevis;

¹⁾ Ext. Sloth Tribe. S. 37.

²⁾ Cuvier, Rech. s. l. oss. foss. 4. Ed. Pl. 216, Fig. 11 (der tydet som andet Mellemlænder), og Leidy, Ext. Sloth Tribe. Tab. X. Fig. 18—19.

³⁾ Leidy kalder (l. c. S. 5) dette Kloled for Tommelens «tredje» Phalanx, og glemmer saaledes, at Tommelen naturligvis ligesaa lidt hos *Megalonyx* som hos andre Landpattedyr kan have havt flere end to Led. Denne lille Uagtsomhed kan imidlertid ingen Vanskelighed foraarsage; derimod er en anden Fejl, som synes at være indløben i hans Angivelser om dette Led, unægtelig forstyrrende. Paa det anførte Sted siger han (som vi have set), at der i det tidligste, af Jefferson beskrevne Fund af *Megalonyx*-Knogler findes et Kloled af Tommelen; der nævnes intet andet i Redegjørelsen for de mange Levninger, han har kunnet undersøge, og det fremhæves længere hen (S. 36) særligt med Hensyn til det rige Fund, som Dr. D. D. Owen havde sendt ham, at der i dette fandtes Kloled af alle Fingrene med Undtagelse af Tommelen (except the thumb). Men i Forklaringen til Tab. X læser man (S. 63), at Figur 20 skal fremstille Tommelens Kloled, og at Originalen hører til Dr. Owens Fund; her er altsaa en Modsigelse. Det er maaske snarest i Tavleforklaringen, at der er indløbet en Fejl, og det afbildede

man har kun en Formodning, støttet, som det synes, alene paa de i Nordamerika opbevarede utilstrækkelige *Megalonyx*-Levninger; men det maa ikke overses, at man foruden dem kjender en Knogle, som netop er af stor Betydning med Hensyn til det Forhold, om hvilket det her gjælder. Cuvier beskriver og afbilder en af Palisot de Beauvais fra Philadelphia hjembragt *Megalonyx*-Knogle, i hvilken han formoder et Rudiment enten af Tommelen eller af den femte Finger¹). Efter hvad man nu véd om Haandens Bygning hos *Megalonyx*-Slægten, er det klart, at det omtalte Ben ikke er det femte Mellemlædder, men derimod er der al Rimelighed for, at det er det første²). Cuvier fremhæver, at dets distale Ende er forsynet med en Ledflade, og at det altsaa har baaret i det Mindste ét Fingerled. Efter hans Figur at dømme synes denne distale Ledflade dog ikke at have lignet den tilsvarende paa *Megalonyx*' andet eller tredje Mellemlædder, men snarere at stemme med den samme Ledflade paa *Coelodons* første *metacarpale*, ligesom ogsaa Knoglens hele Form er ganske forskellig fra kløbærende Fingres Mellemlæddersknogler hos *Megalonyx*. Det forekommer mig derfor langt rimeligere, at Tommelen har været stumpet og kløløs hos *Megalonyx* ligesom hos *Coelodon*, end at den skulde have baaret en endog ret anelig Klø; og Alt synes mig at tale for, at hvis det en Gang lykkes at finde en fuldstændig og vel bevaret *Megalonyx*-Haand, da vil den vise sig at være bygget i alt Væsenligt ligesom *Coelodons*; men selv om den mod Forventning skulde findes virkelig at bære fem Kløer, vilde desuagtet *Coelodons* Haand ligne den mere end Haanden af noget andet Kæmpe-dovendyr.

De forskellige Fund, man har gjort af *Megalonyx*-Levninger, indeholde kun nogle faa Stumper af Bækkenets Sideben, som tilmed hverken ere blevne beskrevne eller afbildede, og man har set i det Foregaaende, at der heller ikke er fundet meget mere af *Coelodons* Bækken; hvorvidt Ligheden mellem begge Dyr gaar i denne Del af deres Skelet, maa altsaa indtil videre lades uafgjort. Men at der er en stor Overensstemmelse i Bygningen af Baglemmernes øvrige Afsnit er umiskjendeligt. Det har allerede i Forbigaaende været frem-

Kløled er, trods Forklaringens Ord, maaske det, som hører til Jeffersons Fund; men det maa dog erindres, at alle de tre til dette Fund hørende Kløled har Cuvier afbildet i Rech. s. l. oss. foss. efter Afstøbninger, som Peale havde sendt ham, og at det Led, om hvilket Talen er, findes afbildet som Fig. 9 paa Tab. 216 under Navn af «Kløled formodenlig af Pegefingeren»; men denne Figur svarer ikke ganske til Leidys, hvad den dog burde, hvis begge ere tegnede efter samme Knogle. Ogsaa i Wistars Arbejde om det gamle Virginia-Fund er samme Kløled afbildet (Transact. Americ. Phil. Soc. Ser. I. Vol. IV. Pl. 2. Fig. 4); heller ikke denne Figur svarer ganske til den i Leidys Værk, men paa den anden Side er den endnu mere afvigende fra den Afbildning, som Cuvier har givet af den ham tilsendte Afstøbning af det omtalte Kløled. Det synes derfor, at den tilsyneladende Uoverensstemmelse kun kan opklares af Forfatteren selv.

¹) Rech. s. l. oss. foss. 4me Ed. T. VIII. S. 522. Pl. 216. Fig. 12.

²) Man kunde iøvrigt ogsaa spørge, om den ikke kunde være det hidtil ubekjendte første Mellemlædder; men efter Forholdet hos *Coelodon* at dømme synes den at være for lille dertil.

hævet, at Laarbenets Knærulle og den indre Ledknos Ledflade rimeligvis uden Afbrydelse gaa over i hinanden hos *Megalonyx*, og at Laarbenshovedet hos denne neppe bærer nogen Grube for Befæstelse af Hofteledets runde Baand; i begge disse Punkter viser der sig en Forskjel fra *Coelodon*; men for Resten frembyde begges Laarben megen Lighed indbyrdes. Benet er hos *Coelodon* spinklere og mere langstrakt; det viser i endnu højere Grad end hos *Megalonyx* den Tilnærmelse til de nulevende Dovendyr's Laarben, som Leidy allerede har fremhævet hos den sidstnævnte Slægt; men i Hovedsagen er Knoglen's Omrids og Form dog den samme hos begge, og, hvad der vistnok maa siges at veje ikke lidt, hos begge er Knoglen, i Modsætning til, hvad der ellers er Tilfældet hos de megatherioide Dyr, forsynet med en Laarhage; Knæskallen er ganske vist betydelig mere langstrakt hos *Coelodon*; dens Ledflade er højere end den er bred, medens den hos *Megalonyx* er dobbelt saa bred som høj; men for ikke at tale om, at *Coelodons* langstrakte Knæskal ikke er mindre forskjellig fra de andre Kæmpedovendyr's end fra *Megalonyx*'s, saa høre Forskjelligheder i dette Bens Form og Omrids vel heller ikke til dem, som man kan tillægge nogen større Betydning.

Var allerede Laarbenet forholdsvis længere og smallere hos *Coelodon* end hos *Megalonyx*, gjælder det endnu mere om Underlaaret; denne Knogle er betydelig længere og smækkere end hos sidstnævnte Slægt; der er, som vi have set, kun ringe Forskjel mellem dens Tværmaal i begge Ender, og Skinnebenskuden er forsvunden paa et ubetydeligt Spor nær; men disse Afvigelser kunne kun betragtes som smaa Tilnærmelser til Forholdene hos de nulevende Dovendyr; *Coelodons* Skinneben faar paa ingen Maade gennem dem nogen større Lighed med noget andet Kæmpedovendyr's fremfor med *Megalonyx*-Slægtens, og samtidigt med disse Smaaforskjelligheder fremtræder der en væsentlig Overensstemmelse mellem begge Slægter i den distale Ledflades Form.

I Bagfødderne endelig viser der sig paa saa godt som alle Punkter en næsten fuldstændig Overensstemmelse, der maa siges at have en aldeles afgjørende Betydning; Ligheden fremgaar saa tydeligt af det Foregaaende, at det neppe behøves atter her at gjøre udførligt Rede for den; det vil være nok at fremhæve, at Foden hos begge Slægter har fem Tæer, og at dette Tal jo ellers ikke forekommer hos Kæmpedovendyrene; hos *Coelodon* har Indertaaen rigtignok kun været tilstede som et rimeligvis under Huden skjult Rudiment, og det er vel rimeligt, at det Samme vil vise sig at være Tilfældet hos *Megalonyx*, naar det en Gang lykkes at finde dennes endnu manglende første Mellemfodben; men Bagfoden faar alligevel hos disse Slægter en Brede som hos intet andet megatherioide Dyr; Bredden forøges endnu ved den særegne Form, som det ydre, femte Mellemfodben har hos begge Slægter, og der kan vist ikke være Tvivl om, at denne Bagfodens usædvanlige Brede har været af Betydning for Dyrets Bevægelsesmaade.

Det forekommer mig derfor aldeles klart, at *Megalonyx* ikke blot er *Coelodons* nærmeste Frænde, men tillige maa betragtes som meget nærmere beslægtet med denne

sidstnævnte end med nogensomhelst af de andre hidtil nogenlunde tilstrækkelig bekendte megatherioide Dyr, og vil man indenfor denne Familie skjelve mellem flere Underfamilier eller Grupper, kan Bagfoden benyttes som et skarpt og vigtigt Særkjende for en af disse to Slægter bestaaende Underfamilie; men tillige viser der sig, som man har set, allerede hos *Coelodon* paa visse Punkter smaa Tilnærmelser til *Choloepus*, der ligesom varsle om, at Fremtidsfund maaske kunne bringe uddøde Dyr for Dagen, som ville lære os, at der ikke er en saa stor Afstand og en saa skarp Adskillelse mellem Kæmpedovendyrene eller Owens Gravigrader og Nutidens Dovendyr, som man for Tiden antager.

At Kæmpedovendyrene have nærret sig af Trærnes Løv ligesom Nutidens Dovendyr tør vistnok, efter at Owen og Lund hver fra sin Side have paavist Urimeligheden af enhver anden Antagelse, betragtes som en for stedse afgjort Sag; derimod ere Meningerne delte om, hvorledes de have skaffet sig denne Føde. Om disse besynderlige Skabninger hovedsagelig have været klattrende Dyr og paa Jorden kun have formaaet at slæbe sig frem ved at hage sig fast til Overfladens Ujævnheder, saaledes som Dr. Lund hævder i sine Afhandlinger, eller om de tværtimod, hvad Owen har søgt at vise i sine berømte Arbejder om *Mylodon* og *Megatherium*, have været bundne til Jorden og skaffet sig det Løvværk og de Kviste, som tjente dem til Føde, ved at kradsse Jorden bort om Trærnes Rødder og derpaa rive Stammerne omkuld, eller om de endelig, som Burmeister mener, vel have gaaet langsomt og besværligt paa Jorden fra Træ til Træ, men iøvrigt kun brugt Forbenene til at trække Trægrenene ned for derpaa at afgrabe Løvet i siddende oprejst Stilling, støttede paa deres kraftige, kjødfulde Hale¹), maa vel siges at være Hypotheser, som hver især har sine Tilhængere. Men rimeligvis ligger Sandheden i Midten, og ligesom der blandt de nulevende Myreslugere (*Myrmecophaga*) trods den store Overensstemmelse i deres Bygning gives Arter, som næsten udelukkende opholde sig paa Træerne, og andre, som kun klattre en Gang imellem eller endog slet ikke, saaledes har Klattreevne formodenlig ogsaa været tilstede i meget ulige Grad hos de megatherioide Dyr, hvorhos det heller ikke maa glemmes, at de ovennævnte Hypotheser egenlig heller ikke ere fremstillede som nødvendigvis udelukkende hinanden og gyldige i alle Tilfælde af de Mænd, hvem de skyldes, men at navnlig Owen og i en vis Grad Lund selv ere tilbøjelige til at anerkjende hinandens Anskuelsers jævnsides Mulighed²). En udførlig Drøftelse af dette vidtløftige og vanskelige

¹ Burmeister, H., Ueber verschiedene Species der Gattung Mylodon. Halle. 1866. S. 7.

²) «The probability however that it» (∴ climbing) «was an occasional action in the less gigantic species, is increased by the fact of the inversion of the sole being least conspicuous in the Megatherium,

Æmne vilde imidlertid langt overskride nærværende Arbejdes naturlige Grændser; jeg skal derfor indskrænke mig til at tilføje nogle faa Ord om, hvorledes *Coelodons* Levemaade rimeligvis har været og at hævde Klattreevne og en væsenlig dendrobat Levemaade i alle Fald for dette Dyr.

Det kan neppe nægtes, at Bagføddernes anomale Bygning, som ikke tillader de megatherioide Dyr at træde paa hele Fodsaalen, men kun paa Fodens Yderkant, i og for sig ikke kan være skikket til at gjøre Gangen paa Jorden sikker og let, medens den derimod ganske vist kan være dem til Nytte ved Klattring op ad en mere eller mindre stejl og ujævn Overflade. Bagfødderne vilde derfor neppe gennemgaaende hos alle megatherioide Dyr, om end ikke hos alle i samme Grad, have faaet denne særegne Retning, dersom de skulde have været anvendte fortrinsvis til Gang paa den flade Jord; selv medens de (efter de opstillede Hypoteser) stode beskæftigede med at opkradse Jorden omkring Trærodderne ved Hjælp af deres Forpoter eller sad i oprejst Stilling for at trække Trægrene ned, kunde Fodsaalens skraa Retning neppe være synderlig heldig til at give dem sikkert Fodfæste. For saa vidt maa det vistnok vække store Betæneligheder at opgive Tanken om Bagføddernes Anvendelse til Fastklamring og Klattring i Tilfælde, i hvilke ikke andre Forhold og navnlig da Dyrenes Størrelse synes at kræve det. Det forekommer mig fremdeles, at Dr. Lund¹⁾ med Rette gjør gjældende, at Bækkenets usædvanlige Vidde ligesom Laarbenets og Underlaarets plumpe Proportioner hos de megatherioide Dyr meget vel har kunnet komme dem til Nytte ved Klattringen, under hvilken der netop af Bagkroppen og Bagfødderne maatte kræves en overordenlig Muskelkraft for at støtte og holde Dyret fast paa Skraaplanen, medens det i alle Fald undertiden maatte have Armene fri dels til at hage sig fast højere oppe, dels til at gribe og fastholde de Grene og Kviste, hvis Løv de fortærede; det synes, at de ovennævnte Forhold maatte være Kæmpedovendyrene fuldkommen saa tjenlige til Klattring som til den Oprykning af Træer, paa hvilken den efter den fremragende engelske Anatoms Mening navnlig skal have været beregnet, og som han anser for saa karakteristisk for alle disse Dyr, at han endog giver hele Gruppen Navnet «*Eradicatoria*».

Coelodons Størrelse er paa ingen Maade saa betydelig, og dens Knoglebygning langt fra saa plump, at der paa Grund deraf kan rejse sig den mindste Betænelighed ved at tænke sig dette Dyr klattrende om og søgende Føde i Trækronerne. Man har ofte hentet en

whose bulk and strength would be adequate to the prostration of trees too large for the efforts of the *Mylodon*, the *Megalonyx* or the *Scelidotherium*». Owen, R., *Descript. of the Skeleton of Mylodon robustus*. S. 153.

Lund, Meddelelse af det Udbytte, de i 1844 undersøgte Knoglehuler have afgivet &c. Kjøbenhavn, 1845. S. 17—18.

¹⁾ Meddel. af det Udbytte &c. S. 10.

Indvending mod Kæmpedovendyrenes Klattreevne fra den Omstændighed, at der ikke blot aldrig var et lignende Misforhold mellem deres For- og Baglemmers Længde som hos *Bradypus*-Slægten, men at deres Forlemmer endog i flere Tilfælde vare ubetydelig kortere end Baglemmerne; men Indvendingen har i det Hele taget neppe nogen virkelig Betydning; thi hos den anden nulevende Dovendyr-Typus, *Choloepus*-Slægten, er der jo ingen Forskjel paa Lemmernes Længde, og hvad dernæst *Coelodon* angaar, da er dens Forben vel endog lidt længere end dens Bagben, og den maa for saa vidt altsaa ligesaa vel have kunnet klattre som Nutidens totaaede Dovendyr. Ogsaa Bagføddernes store Brede tyder bestemt paa, at *Coelodon* har klattret i Træerne; det synes nemlig, at naar Dyret paa den horizontale Overflade hovedsagelig træder paa Fodens Yderkant, kunne meget brede Fødder ikke være til Nytte, men maa snarere vanskeliggjøre en egenlig Gang, hvorimod slige Fødder maa kunne være meget skikkede til Bevægelsen opad Træstammer, som mere eller mindre skulle omspændes af Baglemmerne. Men nu have, som vi have set, *Coelodon* og *Megalonyx* af alle megatherioide Dyr de bredeste Bagfødder; de have ikke blot mindst én Finger fler end en hvilkenksomhelst af Familiens andre Slægter, men Fodens Brede forøges yderligere ved den store Udvækst paa Ydersiden af det femte Mellemfodben. Endelig kan ogsaa den Omstændighed, at deres Bagfødder bære to Kløer, og fremdeles den overordenlige Størrelse af den ene af disse, Mellemtaaens, anføres til Støtte for den Mening, at *Coelodon* (og vistnok ogsaa *Megalonyx*) har søgt sin Føde klattrende i Træerne; medens omvendt den uforholdsmæssige Størrelse af Mellemtaaens Klo hos begge disse Slægter maa bidrage til at svække Troen paa, at den hos Kæmpedovendyrene overhovedet kan have tjent til den, i mine Tanker, noget besynderlige Brug, som den store engelske Anatom mener, at disse Dyr have gjort af dem. Dersom det nemlig virkelig havde været dens Bestemmelse at bores ned i Jorden, for at Dyret kunde staa fast, medens det oprykkede de Træer, hvis Løvværk det vilde fortære, maa det unægtelig forundre, at se denne Klo at være forholdsvis allerstørst¹⁾ netop hos det megatherioide Dyr, som man paa Grund af dets Lidenhed allermindst kan tiltro Evne til at have skaffet sig sin Føde paa den af Owen udtænkte Maade, og som af samme Grund ikke vilde have kunnet naa Træernes Grene, selv om det stod oprejst, eller overhovedet fra Jorden af vilde kunnet skaffe sig andet Løvværk end Bladene af ganske smaa og lave Buske, som det kunde faa fat paa ogsaa uden at sidde oprejst.

Der kan ikke være Tvivl om, at Halen hos alle de megatherioide Dyr, *Coelodon* ikke undtagen, har været en tyk og kjødfuld Støtthale, men ikke en Snøhale, og ved første Betragtning kan en slig Hale synes saa lidet tjenlig for et klattrende Dyr, at man kan fristes til i den at se en væsenlig Indvending mod at tillægge dem denne Evne. Imidlertid

¹⁾ Hos *Myiodon robustus* er Bagfodens Mellemklo meget kjendelig mindre end Forfodens, hos Megatheriet omtrent af samme Størrelse som dennes, men hos *Coelodon* er denne Klo næsten en halv Gang længere end den tilsvarende paa Forbenene.

turde denne Indvending tabe noget af sin Vægt, naar man erindrer, at der blandt de nulevende Gumlere gives klattrende Former med en meget stor og kraftig udviklet Hale, som ikke er en Snohale, men dog kommer dem til Nytte ved Klattringen. Det er bekjendt, at visse Skjældyr (*Manis*) bestige Træerne. L. Fraser har paa Fernando de Po iagttaget, at to Eksemplarer af *Manis tricuspis*, som han holdt i Fangenskab i sit Hus, med stor Lethed klattrede op ad de raat tilhuggede firkantede Stolper, som støttede det, og at Halen hjalp til at understøtte Fødderne. Han saa dem endog ofte at klamre sig fast til Stolpen med Bagfødderne og at stæmme Halen fast imod den, hvorpaa de gave slip med Forbenene, bøjede Kroppen bagover, indtil den dannede en ret Vinkel med Stolpen, og saa langsomt svingede sig frem og tilbage i denne horizontale Stilling¹⁾, hvorhos de undertiden rullede sig sammen til en Kugle og lode sig falde til Jorden uden at tage Skade, idet de i denne Stilling udstrittende, stive og elastiske Skæl toge af for Faldets Kraft.

Man tør maaske formode, at *Coelodon* og andre Kæmpedovendyr kunne have gjort et lignende Brug af deres Haler, som neppe have været synderlig større og sværere i Forhold til Dyrenes Størrelse og Muskelkraft end det omtalte Skældyrs kraftige og meget lange Hale. Unægtelig har den ejendommelige Skælkledning hos dette sidste gjort det særlig let for det at benytte sin Hale paa den omtalte Maade; men de talløse Benvorter, hvormed Huden, efter Dr. Lunds Angivelse, har været forsynet hos *Coelodon* og sandsynligvis hos alle megatherioide Dyr, kunne maaske nok have hjulpet til i alle Fald at gjøre Halens Hud ujævn og skikkaet til at stæmmes fast mod alle de Ujævnheder og Ruheder, som Træstammerne og Grenene frembøde.

¹⁾ •In climbing, the tail, with its strongly-pointed scales beneath, was used to assist the feet; and the grasp of the hind feet, assisted by the tail, was so powerful that the animal would throw the body back (when on the post) as represented in the drawing, into a horizontal position, and sway itself to and fro, apparently taking pleasure in this kind of exercise. Zoologia typica by Louis Fraser. London, 1849. Tekst til Tab. 28, «*Manis multiscutata*» ∴ *M. tricuspis*. (Bogen er ikke pagineret).

RÉSUMÉ.

La découverte du genre mégathérioïde qui fait l'objet du présent mémoire, est due au fondateur de la paléontologie du Brésil, M. le docteur P. W. Lund, et date de sa première visite dans les cavernes à ossements de cette contrée, en 1835.

Mais les restes trouvés à cette occasion dans la Lapa nova de Maquiné, étaient en trop petit nombre pour pouvoir donner une idée claire du genre *Coelodon*, et plusieurs années s'écoulèrent avant que M. Lund réussit à faire une nouvelle trouvaille de quelque importance. C'est seulement en 1844 que ce savant, dans la dernière caverne qu'il a explorée, la Lapa de Escrivania, a eu la bonne fortune de rencontrer un squelette d'un jeune individu, dont la plus grande partie était assez bien conservée.

Mais, peu de temps après, il abandonna complètement ses recherches sur la faune éteinte du Brésil, et, dans son dernier mémoire, il a seulement ajouté quelques courtes notices à celles peu nombreuses qu'il avait déjà publiées. Il y a quelques années, M. P. Gervais a eu l'occasion, pendant une visite à Copenhague, d'examiner les os du *Coelodon* provenant des cavernes brésiliennes, ce qui lui a permis de donner un petit supplément aux communications de M. Lund, mais ce n'a été ni ne pouvait être son intention d'épuiser cette matière.

Les matériaux rapportés par M. Lund attendaient donc toujours encore une étude et une description détaillées, et il y avait d'autant plus de raison d'entreprendre ce travail, que mon célèbre compatriote semble être le seul qui ait réussi à découvrir des restes du genre *Coelodon*, et que les ossements recueillis par lui constituent ainsi encore notre unique source pour la connaissance d'un genre qui, sous plusieurs rapports, présente de l'intérêt.

Le premier résultat qu'a donné l'étude plus attentive de ces ossements, c'est que le squelette trouvé dans la Lapa de Escrivania appartient, suivant toute probabilité, à une espèce différente de celle que M. Lund a découverte, en 1835, dans la caverne de Maquiné, et qu'il a appelée *Coelodon maquinensis*, d'après la localité. La dernière molaire, à la mâchoire supérieure, est, chez le genre *Coelodon*, beaucoup plus petite que les autres dents; elle égale en grosseur environ la moitié de l'une d'elles, et est ainsi facile à recon-

naître. Cette dent est entière et en place de chaque côté, dans le crâne provenant de la caverne d'Escrivania; mais, quoiqu'elles soient tombées de leurs alvéoles, les deux dents en question se trouvent aussi parmi les restes de la caverne de Maquiné, et elles se distinguent des dents correspondantes du *Coelodon* de la caverne d'Escrivania par la présence, sur leur face postérieure, d'un sillon profond et très apparent qui manque chez ce dernier. Cette différence, suivant moi, est beaucoup trop grande pour qu'on puisse en faire abstraction, ou la considérer comme une variation accidentelle, et je propose en conséquence de désigner l'espèce découverte dans la Lapa de Escrivania sous le nom de *Coelodon escrivanensis*, par analogie avec celui que M. Lund a donné à l'espèce trouvée antérieurement dans la caverne de Maquiné. Il est probable qu'à cette différence entre les dents s'en rattachaient d'autres dans le squelette des deux espèces; mais les ossements qu'on possède du *Coelodon maquinensis* sont trop peu nombreux et en trop mauvais état pour pouvoir fournir des renseignements à cet égard, et tout ce qu'on peut dire, c'est que les deux espèces avaient presque la même taille, à peu près celle d'un Tamanoir (*Myrmecophaga jubata*). Le présent mémoire ne s'occupe donc que de l'ostéologie de l'espèce nouvelle.

Le crâne est un peu moins allongé que ceux des genres *Scélidotherium* et *Platyonyx*, mais c'est du reste à ces derniers qu'il ressemble le plus, comme le raccourcissement porte surtout sur la boîte crânienne, et pas autant sur la partie située en avant de l'orbite ou le museau. L'os jugal ne s'étend pas tout à fait jusqu'à l'apophyse zygomatique du temporal, et l'arcade zygomatique présente ainsi au milieu une solution de continuité, comme chez les Paresseux de notre époque. Le trou lacrymal est grand et situé sur la partie faciale de l'os. Les intermaxillaires sont assez saillants et ont la forme d'un Y comme chez le genre *Platyonyx*. Les os du crâne qui offrent le plus grand intérêt sont incontestablement les ptérygoïdes. Ils sont en effet gonflés et transformés en bulles osseuses oblongues, à parois minces et fortement voûtées, qui s'étendent jusqu'à la cavité du tympan et la partie périotique des temporaux, et qui ont une grandeur telle qu'à l'endroit où elles se rapprochent le plus l'une de l'autre, il n'y a entre elles qu'un intervalle de cinq millimètres environ. En arrière, ces «caisses ptérygoïdiennes» deviennent plus larges, et extérieurement elles sont divisées chacune, par un sillon longitudinal large et profond, en deux parties, dont l'externe est la plus saillante dans le sens vertical, et s'élève par suite au-dessus de l'autre lorsque la face inférieure du crâne est tournée en haut, tandis qu'elle ne s'étend pas en arrière aussi loin que l'interne, et est un peu plus étroite que celle-ci. Cette transformation des ptérygoïdiens ne se rencontre chez aucune autre des espèces jusqu'ici connues de la famille des Mégathéroïdes, mais on la trouve chez quelques-uns des Paresseux modernes, à savoir le *Bradypus torquatus* et surtout le *Choloepus*, chez lesquels ces caisses ptérygoïdiennes ressemblent même beaucoup par leur forme à celles du *Coelodon*. Les os du tympan manquent, mais comme il n'y a pas trace de caisse et que rien n'indique qu'elle aurait été brisée, on peut, sans crainte de se tromper, supposer que, chez le *Coelodon*, comme en général chez les Mégathéroïdes, ces os ont été de simples anneaux osseux qui n'ont pas adhéré à la portion écaillée des temporaux, et qui par suite sont tombés et se sont perdus. Enfin la mâchoire inférieure se distingue par la petitesse peu ordinaire de son angle postérieur; elle est un peu endommagée à la partie antérieure, mais pas assez pour qu'on ne puisse voir que la

symphyse en était assez courte et légèrement arrondie en avant, de manière à présenter une forme intermédiaire entre la symphyse large et tronquée transversalement du *Myiodon robustus* et celle se terminant en une espèce de gouttière pointue en avant, qui distingue les genres *Scélidothérium* et *Platyonyx*.

Le *Coelodon* a $\frac{4-4}{3-3}$ dents, le nombre le plus petit qui ait été trouvé jusqu'ici chez les Mégathérioides; elles sont petites et toutes également espacées, à 3—4 millim. l'une de l'autre. A l'exception de la dernière molaire à la mâchoire supérieure, toutes les autres dents ont essentiellement la même forme, et on peut brièvement les décrire en disant qu'elles ressemblent en petit à celles du Mégathérium. La couronne est en effet, comme chez ce dernier, munie de deux crêtes transversales tranchantes; cependant la couche de ciment a presque la même épaisseur sur les quatre faces de la dent, tandis que, chez le Mégathérium, elle est plus épaisse sur les faces antérieure et postérieure que sur les faces externe et interne. La face externe de la dent présente en son milieu un sillon longitudinal assez profond, et on en observe un semblable, mais beaucoup plus faible, sur la face interne opposée; les faces antérieure et postérieure, par contre, sont lisses. La dernière molaire à la mâchoire supérieure diffère beaucoup des autres dents; elle est égale en grosseur à la moitié de l'une d'elles, est privée du sillon ci-dessus mentionné et sa couronne n'a qu'une seule crête tranchante. Les anciennes notices qui ont été publiées sur le genre *Coelodon* entrevoient la possibilité que le nombre des dents augmente avec l'âge, et que la formule dentaire, chez l'animal devenu vieux, soit $\frac{5-5}{4-4}$; mais il n'y a guère lieu de le croire. La forme des maxillaires montre clairement qu'il n'y a pas de place pour d'autres dents que celles qui ont été trouvées sur le crâne dont il s'agit. C'est, il est vrai, celui d'un jeune animal, mais l'usure des dents prouve qu'il était en tout cas assez âgé pour que la mâchoire inférieure, si elle avait eu à recevoir une quatrième dent, dût déjà renfermer une alvéole avec un chapeau de dentine plus ou moins développé. Or, ce n'est pas le cas; la mâchoire inférieure est épaisse et comme gonflée dans l'étendue occupée par les dents, mais immédiatement derrière la troisième dent, l'épaisseur diminue tout à coup tellement que l'os, en cet endroit, ne pourrait loger une alvéole, et on ne trouve non plus trace de fente ni de trou pouvant conduire à une cavité de ce genre; il en est de même à la mâchoire supérieure, et il n'y reste pas de place pour une nouvelle dent derrière la quatrième. Ce résultat de l'étude exacte du crâne du *C. esquivanensis* est pleinement confirmé par les exemples, relatifs à la dentition d'autres animaux mégathérioides, que fournit en abondance la collection d'ossements recueillie par M. Lund dans les cavernes brésiliennes. On y trouve des mandibules de *Scélidothérium* et de *Platyonyx* de tous les âges; la plus petite, la branche droite d'une mandibule, est à peine le quart de celle de l'animal adulte, les dents en ont encore la forme de cône aplati qu'elles présentent à leur sortie, et ne montrent que de très faibles traces d'usure; il n'est donc pas douteux que cette mandibule a appartenu à un animal très jeune, sans doute encore à la mamelle; mais les quatre dents que possède l'animal adulte sont déjà toutes à leur place, et elles sont toutes les quatre également usées, de sorte qu'il faut admettre qu'elles sont sorties en même temps. Mais ce que l'expérience confirme ainsi quant au développement et à la sortie des dents chez le *Scélidothérium*, il y a tout lieu de supposer que c'est la règle pour les autres animaux mégathérioides en général; toutes les dents sont sorties

chez eux à la fois et de très bonne heure, et il ne peut y avoir de doute que la formule dentaire $\frac{4-4}{3-3}$ ne soit la formule définitive du genre *Coelodon*.

Dans les notices qu'il a publiées, M. P. Gervais dit avoir observé une seconde dentition sur le crâne de *Coelodon*, à Copenhague. C'est, si je ne me trompe, la première fois que quelqu'un a dit avoir vu une seconde dentition chez un animal mégathérioïde, et cette observation, si elle était exacte, aurait sans contredit une grande importance. J'ai eu donc fort à cœur de vérifier le fait, mais puis assurer que l'assertion dont il s'agit repose sur une erreur. M. Gervais s'exprime comme il suit: «on voit même, au-dessous de la première dent inférieure, un germe appartenant à la seconde dentition». Cette dent serait ainsi, d'après lui, une dent de lait. C'est dans la branche gauche de la mandibule qu'il a cru voir un pareil germe; cette branche a été brisée près de la première dent, mais le fragment détaché s'est soudé de nouveau, presque sans avoir été dérangé de sa position, et il n'est resté qu'une fente très étroite qui débouche dans l'alvéole. Après avoir, avec précaution, élargi cette fente et enlevé autant que possible la terre qui s'y était introduite, j'ai pu me convaincre avec une entière certitude que la dent en question descend tout au fond de l'alvéole, qui est très profonde, et qu'il n'y a au-dessous d'elle ni autre dent destinée à la remplacer, ni place pour en recevoir. La seconde dentition n'existe donc pas plus chez le genre *Coelodon* que chez les autres genres de cette famille.

On n'a trouvé qu'une partie de la colonne vertébrale, de sorte qu'il n'y a que peu de chose à dire de la composition du tronc; on peut cependant constater l'absence, sur les vertèbres dorsales, de la face articulaire qui occupe la ligne médiane entre les zygapophysys, et qui distingue la plupart des genres de cette famille. Il a été trouvé neuf vertèbres caudales, et, sans crainte de beaucoup se tromper, on peut en conclure qu'il y en a eu en tout une vingtaine environ, et que la queue avait une longueur de 45 à 50 centimètres; elles ressemblent à celles des autres membres de la famille, et montrent que la queue était forte, lourde et épaisse en proportion de sa longueur.

Les membres étaient relativement plus grêles qu'ils ne le sont en général dans cette famille, et, quoique les os longs des membres antérieurs soient un peu endommagés, il est assez vraisemblable qu'ils n'ont pas été plus courts mais plutôt plus longs que ceux des membres postérieurs. Le condyle interne de l'humérus est percé d'un grand trou pour le passage du nerf médian et de l'artère cubitale. Les mains sont relativement longues et assez étroites quoiqu'elles aient cinq doigts; on a trouvé quatre métacarpiens, le premier, le deuxième, le troisième et le quatrième, mais comme la face externe de ce dernier présente, près de son extrémité proximale, une facette articulaire excavée, il est évident qu'il y en a eu aussi un cinquième et qu'il doit avoir été assez grand. Le doigt interne, le pouce, était évidemment rudimentaire; il ne se composait sans doute que d'une phalange outre le métacarpien, et était entièrement caché sous la peau; dans tous les cas, il n'avait pas d'ongle. L'index, le medius et l'annulaire se composaient chacun de trois phalanges, et étaient armés de grands ongles, dont l'un, celui du medius, beaucoup plus fort que les autres.

Le fémur est assez allongé, environ $2\frac{1}{2}$ fois plus long que large; il est fortement aplati d'avant en arrière, et aussi large à l'extrémité distale qu'à l'extrémité proximale. La tête du fémur forme une demi-sphère presque entièrement régulière, et est munie d'un

enfoncement pour le ligament rond. La poulie rotulienne est complètement séparée des deux facettes articulaires des condyles, et l'articulation du genou présente ainsi trois facettes articulaires distinctes. Mais ce qui distingue surtout cet os, c'est qu'il possède un troisième trochanter, assez petit il est vrai, mais nettement limité et parfaitement distinct, et qui a même son épiphyse indépendante, laquelle, chez le jeune animal de la caverne d'Escrivania, n'est pas soudée à la diaphyse du fémur.

La rotule est relativement longue et étroite, et par suite la facette articulaire de sa face postérieure est un peu plus haute que large, tandis que, chez tous les autres animaux de la famille des Mégathérioides sans exception, elle est plus large que haute.

La jambe, comparée à celle des autres Mégathérioides, présente les mêmes proportions grêles, et n'est guère plus courte que la cuisse; la longueur du tibia est à celle du fémur dans le rapport de 8 à 9. Les deux os de la jambe ne sont pas soudés à leurs extrémités comme chez le Mégathérium, mais bien distincts.

Les pieds de derrière sont seulement une fois et demie plus longs que larges, et ont cinq doigts, dont l'interne est rudimentaire, mais s'est composé au moins d'une petite phalange outre le métatarsien; le deuxième et le troisième doigt étaient armés d'ongles. Le troisième doigt, ou celui du milieu, est sans comparaison plus épais et plus lourd que les autres, et porte un ongle énorme, bien plus grand que celui du doigt correspondant des mains ou pieds de devant; en opposition à ce dernier, le doigt du milieu des pieds de derrière semble n'être formé que de deux phalanges outre le métatarsien, la première et la seconde phalange étant soudées ensemble.

Nous avons vu que les divers restes de *Coelodon* trouvés jusqu'ici appartiennent à deux espèces d'une taille à peu près égale et se rapprochant de celle du Tamanoir. Ces deux espèces de *Coelodon* sont ainsi, parmi toutes celles de la famille des Mégathérioides, les plus petites que l'on connaisse, et elles sont à considérer comme de vraies formes naines non-seulement en comparaison des formes géantes du groupe, mais aussi à côté de celles de taille moyenne, telles que les *Scelidotherium* et les *Platyonyx* des cavernes du Brésil. On se fera une idée claire de l'énorme différence de taille qui existe entre le *Coelodon* et le plus grand et le plus massif des animaux mégathérioides, à savoir le Mégathérium, si nous disons qu'un fémur et un astragale de ce dernier, qui se trouvent au musée de Copenhague, pèsent le premier 18 Kilog. et le second 2 $\frac{1}{2}$ Kilog., tandis que le poids des mêmes os chez le *Coelodon* n'est respectivement que de 465 et de 27 grammes.

Mais la différence dans la taille n'entraîne pas nécessairement des écarts essentiels en d'autres points, et, suivant M. Lund, ce doit être précisément le Mégathérium avec lequel le *Coelodon* présente dans sa structure la ressemblance la plus grande. L'examen provisoire de la trouvaille d'Escrivania, que ce savant a eu l'occasion d'entreprendre avant d'abandonner définitivement, à la fin de 1844, ses recherches paléontologiques, l'a conduit, dans son dernier mémoire, à émettre l'opinion que le *Coelodon* se rattache beaucoup plus étroitement au *Mégathérium* qu'à aucun des autres genres du groupe, et peut être considéré comme formant avec ce dernier un sous-groupe à part, caractérisé surtout par les trois ongles des pieds de devant, lesquels sont placés sur le deuxième, le troisième et le quatrième doigt au lieu de l'être sur le premier, le deuxième et le troisième (comme c'est

le cas chez le *Scélidotherium*, le *Platyonyx* et le *Mylodon*), et par la forme des dents, qui, chez tous les deux, sont sillonnées en travers. Cette dernière ressemblance n'est cependant pas complète; nous avons déjà fait observer que, chez le *Coelodon*, l'épaisseur de la couche de ciment est à peu près la même sur les différentes faces des dents, tandis que, chez le *Mégathérium*, cette couche est bien des fois plus épaisse sur les faces antérieure et postérieure des dents que sur les deux autres, à quoi il faut ajouter que la couche dure de dentine a une épaisseur relativement plus grande que chez ce dernier genre. Par suite, les deux crêtes tranchantes sont relativement plus écartées l'une de l'autre que chez le *Mégathérium*, et ne peuvent pas s'user aussi obliquement ni devenir aussi tranchantes. Le caractère tiré de la place des ongles est certainement assez tranché pour servir de base à une division, mais on n'obtient guère un groupement naturel en lui donnant la prééminence.

Malgré la ressemblance dans la forme des dents chez le *Coelodon* et le *Mégathérium*, la dentition du premier de ces genres est cependant faible, et cela non-seulement parce que les dents sont moins nombreuses que chez le second, mais aussi à cause de leur petitesse, tandis que le *Mégathérium*, comme on sait, se distingue précisément par son puissant appareil dentaire, et, à cet égard, présente même sur les plus grands parmi les Mégathérioïdes une supériorité qui n'est nullement en rapport avec la différence dans la taille. Une comparaison du rapport entre la longueur de la rangée de dents supérieure et celle du crâne, montrera clairement la grande différence dans l'étendue relative de cette rangée chez les deux genres dont il s'agit. Chez le *Coelodon*, qui cependant n'appartient en aucune façon aux formes à crâne très allongé, la rangée supérieure mesure environ un sixième de la longueur totale du crâne (les intermaxillaires y compris), tandis que, chez le *Mégathérium*, elle n'y est contenue que trois fois, bien que la grandeur tout à fait insolite des intermaxillaires chez ce genre augmente de beaucoup la longueur du crâne. On se rappelle que le *Mégathérium*, en ce qui concerne la structure du crâne, s'écarte en plusieurs points des autres Mégathérioïdes; l'os malaire, par exemple, est uni à l'apophyse zygomatique du temporal par une véritable suture, et s'y soude complètement avec l'âge; le bord inférieur de la mandibule se courbe tout à coup fortement en arc vers le bas, juste derrière la dernière molaire, et il s'infléchit de nouveau tout aussi brusquement vers le haut devant les dents, pour se continuer dans la longue et étroite symphyse; enfin, les ptérygoïdes, les palatins et les maxillaires supérieurs descendent tellement au-dessous du niveau du corps de l'os occipital ou de la vraie base du crâne, que le grand trou occipital est situé dans la moitié supérieure de l'image qu'offre le crâne vu de derrière. Mais, chez le *Coelodon*, pas plus que chez les autres Mégathérioïdes, on ne rencontre aucun de ces caractères propres au *Mégathérium*. Les particularités qu'offre le crâne de ce dernier sont en connexion étroite avec le grand développement de son système dentaire; il est donc permis d'en conclure, comme une conséquence naturelle de la faiblesse de l'appareil dentaire du *Coelodon*, qu'elles ne peuvent se retrouver chez ce genre. Mais leur absence ne perd pas pour cette raison de son importance, et en outre il s'en faut de beaucoup que les différences entre les crânes des deux genres se réduisent à celles que nous venons de mentionner. Le palais est chez le *Coelodon* deux fois plus large que le diamètre des dents, relativement tout aussi large que chez le *Scélidotherium* et le *Platyonyx* et plus large que

chez le *Mégalyonyx*, tandis que, chez le *Mégathérium*, il est relativement beaucoup plus étroit que chez aucune autre des formes de ce groupe, et n'est pas même aussi large que le diamètre des dents. En outre, l'apophyse post-orbitaire est aussi rudimentaire chez le *Coelodon* que chez les Mégathérioides en général, tandis qu'elle est grande et bien développée chez le *Mégathérium*, de sorte que l'orbite est presque fermé chez ce dernier. Encore plus importante est la différence que présentent leurs intermaxillaires; chez le *Coelodon*, ces os sont aussi petits et aussi grêles que chez le *Myiodon* et le *Platyonyx*, et ressemblent surtout beaucoup à ceux de ce dernier genre; les intermaxillaires du *Mégathérium*, au contraire, sont des os gros et massifs mesurant à peu près un demi-pied de long sur deux pouces de large et un pouce et demi d'épaisseur; par leur extrémité postérieure élargie, ils sont enclavés par une véritable suture dans le bord antérieur des maxillaires supérieurs, ils se soudent ensuite plus ou moins complètement avec l'âge, et forment un os allongé à quatre faces, coupé transversalement en avant et à bords latéraux parallèles, qui se prolonge bien au-delà des os nasaux et contribue beaucoup à augmenter la longueur du palais. Enfin, il faut se rappeler que les ptérygoïdes, chez le *Mégathérium*, sont privés du renflement en forme de caisse, qui, nous l'avons vu, distingue le genre *Coelodon*, et qu'il partage avec quelques-uns des Paresseux de notre temps et en partie avec le Tamanoir. En un mot, abstraction faite, d'une part, des particularités qui sont communes à tous les animaux de la famille des Mégathérioides, et, d'autre part, de la ressemblance assez lointaine dans la dentition chez les deux genres dont il s'agit, on ne rencontre du reste que dissemblances dans tous les points de leurs crânes.

En comparant les autres parties du squelette de ces deux genres, on reçoit une impression analogue à celle que produit l'étude de leurs crânes.

Chez les deux, c'est le deuxième, le troisième et le quatrième doigt des pieds de devant qui sont armés d'ongles, et le premier doigt, le pouce, est rudimentaire; il faut cependant observer qu'il l'est encore plus chez le *Mégathérium* que chez le *Coelodon*, car il n'est pas, chez celui-ci comme chez le premier, représenté seulement par le métacarpien, mais est en outre muni d'une phalange, à la vérité petite et ne pouvant servir à aucun usage. Cette réduction du premier doigt, commune aux deux genres, constitue sans contredit une ressemblance importante, mais il serait difficile d'en indiquer d'autres de la même valeur dans le reste du squelette. D'abord, dans les autres parties des membres antérieurs, ce sont plutôt les dissemblances que les ressemblances qui semblent prédominer. Le condyle interne de l'humérus est, chez le *Coelodon*, percé d'un trou épitrochléen même très grand, tandis qu'on n'en trouve aucun chez le *Mégathérium*. M. Owen, il est vrai, a fait observer avec raison que la présence ou l'absence de ce trou chez les Mégathérioides n'entraîne pas nécessairement, sous d'autres rapports, une ressemblance ou une dissemblance entre l'humérus des différents genres; mais, chez le *Coelodon* et le *Mégathérium*, la différence en ce point est pourtant accompagnée d'autres écarts, autant qu'on en peut juger par les fragments qu'on a recueillis de l'humérus du premier. La forme de l'os, chez le *Coelodon*, est tout autre que chez le *Mégathérium*; l'extrémité proximale en est plus épaisse que chez ce dernier relativement à la partie supérieure de la diaphyse, et le condyle interne est bien plus saillant; chez le *Mégathérium*, la poulie de l'extrémité inférieure de l'humérus s'étend presque jusqu'au bord du condyle interne; mais, quoique l'épiphyse

distale et, avec elle, la poulie, manquent sur les fragments de l'humérus du *Coelodon*, on peut conclure de la place occupée par le trou susmentionné et de la forme de l'extrémité inférieure de la diaphyse, que le condyle doit s'avancer au-delà de la poulie inférieure bien plus que chez le *Mégathérium*. A cela il faut ajouter que le *Coelodon* est entièrement privé de l'entaille ou rigole profonde et bien limitée qui se trouve, chez le *Mégathérium*, à l'extrémité supérieure de la crête du condyle externe. Les os de l'avant-bras, le cubitus surtout, diffèrent aussi beaucoup de ceux du *Mégathérium*, car l'épaisseur et la largeur disproportionnées, caractéristiques pour cet animal, de l'apophyse olécrâne, ne se retrouvent pas du tout chez le *Coelodon*.

Encore plus grandes sont les différences que présente la structure des membres postérieurs. Sans parler d'écarts de moindre importance, le fémur du *Coelodon* est, comme nous l'avons vu, muni d'un véritable troisième trochanter, qui originairement est même une épiphyse indépendante; mais on n'en trouve pas trace chez le *Mégathérium*; de plus, les deux os de la jambe sont séparés chez le genre décrit ici comme, en général, chez les Mégathérioides, tandis que, chez le *Mégathérium*, ils sont soudés ensemble à leurs extrémités supérieure et inférieure. Enfin, le type tout différent de leurs pieds de derrière est d'une valeur décisive pour l'appréciation de leur parenté. Un examen même rapide de l'astragale et du calcaneum chez les deux genres, montre déjà la différence la plus grande qui puisse se concilier avec le cachet commun que ces os doivent présenter chez tout animal mégathérioides, quelque différents d'ailleurs qu'ils soient entre eux; mais le *Mégathérium* est en outre complètement privé du premier et du deuxième doigt, de sorte qu'il n'en a que trois, tandis que le *Coelodon* en possède cinq, et que ses pieds de derrière (bien que le premier doigt soit seulement rudimentaire) sont par suite relativement beaucoup plus larges que ceux du *Mégathérium*, à quoi il faut encore ajouter qu'ils sont armés de deux ongles, tandis qu'ils n'en ont qu'un chez le *Mégathérium* à cause de l'absence du second doigt. On ne saurait donc nier que les différences dans la structure osseuse de ces deux genres ne l'emportent de beaucoup sur les ressemblances tant par le nombre que par l'importance, et je ne crois pas qu'on puisse dire qu'ils se rapprochent beaucoup l'un de l'autre.

Mais il y a une autre des grandes formes de la famille, à savoir le *Mégalonys*, qui, en plusieurs points très essentiels, se rattache étroitement au *Coelodon*, et dans lequel il faut certainement voir son parent le plus proche. Toutefois, ce n'est pas dans leurs crânes qu'on doit chercher la ressemblance; car la différence considérable qu'ils présentent dans l'appareil dentaire et la place occupée par la première dent leur donnent une physiologie assez distincte. La première dent tant supérieure qu'inférieure du *Mégalonys* étant non-seulement deux fois plus grosse que les autres, mais en même temps séparée de celles-ci par un assez grand intervalle et rejetée à l'extrémité antérieure des maxillaires, le crâne, chez ce genre, est en avant beaucoup plus large, plus haut et plus épais que chez le *Coelodon*; il est de plus muni d'une crête sagittale longue et très fortement développée qui manque au crâne de ce dernier, et il n'y aurait pas lieu de s'étonner si des trouvailles futures de crânes complets de *Mégalonys*, montraient que la différence dans la grandeur des fosses temporales qui en résulte chez ces deux genres en avait encore entraîné une autre, et que l'os malaire du *Mégalonys* était contigu ou soudé à l'apophyse

zygomatique de l'os temporal, au lieu d'en être, comme chez le *Coelodon*, séparé par un intervalle. Le renflement en forme de caisse des ptérygoïdes, chez le *Coelodon*, fournit enfin une nouvelle différence entre les crânes de ces deux genres; mais comme en ce point, le *Coelodon* diffère tout autant des autres Mégathérioides que du *Mégalonyx*, cette différence n'a pas grande conséquence pour la question dont il s'agit. La particularité que présentent les ptérygoïdes chez le *Coelodon* le rapproche de quelques-uns des Paresseux actuels, mais elle ne donne aucun indice relativement à celle des formes éteintes de la famille dont notre genre est le plus voisin. La différence entre la dentition du *Coelodon* et celle du *Mégalonyx* est sous certains rapports assurément grande; mais les variations dans le système dentaire des Mégathérioides n'ont pas autant d'importance qu'on pourrait d'abord être porté à le supposer. Nous avons vu que la ressemblance que présentent les dents du *Coelodon* et du *Mégathérium* n'entraîne aucune ressemblance spéciale dans leurs squelettes; d'un autre côté, le *Coelodon* et le *Mégalonyx* nous font voir qu'une différence assez grande dans l'appareil dentaire, chez les animaux mégathérioides, peut très bien s'allier avec une ressemblance très prononcée sous presque tous les autres rapports, et l'on pourrait citer encore d'autres exemples. La situation particulière de la première dent chez le genre *Mégalonyx* donne à sa dentition une ressemblance plus grande avec celle de l'espèce type du genre *Lestodon* qu'avec celle de tout autre Mégathériode; à en juger d'après les descriptions et les figures¹⁾, il y a seulement cette petite différence que la première dent inférieure est située juste au-dessous de la dent supérieure correspondante, et que leurs surfaces triturantes sont par suite presque planes, tandis qu'elles sont très obliques et coupées en sifflet chez le *Lestodon armatus*. Mais, dans les squelettes de ces deux genres, il n'y a du reste rien qui puisse faire naître et soutenir l'idée qu'ils devraient être très voisins. D'un autre côté, on voit que la ressemblance si marquée que la première dent supérieure et inférieure du *Lestodon armatus* présente avec une canine, s'affaiblit déjà beaucoup chez la forme de transition, le *Myiodon gracilis* Burm. (*Lestodon myloïdes* Gerv.), puis devient tout juste reconnaissable chez la dent supérieure des autres espèces de *Myiodon*, et disparaît entièrement chez la dent inférieure, tandis qu'un type essentiellement le même prédomine néanmoins dans l'ostéologie de toutes ces formes. On ne saurait donc attribuer à la transformation de la première dent en une espèce de canine et aux petits changements qui en résultent dans le crâne, une valeur plus grande que celle d'un caractère générique.

Mais si l'on passe du crâne au reste du squelette, on ne pourra s'empêcher de reconnaître que le *Coelodon* et le *Mégalonyx* sont très voisins l'un de l'autre, et qu'un type commun se manifeste dans leurs squelettes, bien qu'ils présentent, comme nous venons de le voir, quelques différences de moindre importance.

Jusqu'ici, que je sache, on n'a trouvé que très peu de chose de la colonne vertébrale du *Mégalonyx*, moins encore que de celle du *Coelodon*; mais les quelques trouvailles qu'on a faites semblent en tout cas suffisantes pour qu'on puisse constater entre eux cette ressemblance, que les vertèbres dorsales, chez les deux genres, sont privées des faces articulaires médianes impaires qu'on trouve chez la plupart des Mégathérioides, en avant et en ar-

¹⁾ Leidy, Ext. Sloth. Tribe. p. 15. Pl. I, III et IV.

rière de l'apophyse épineuse, à la base de celle-ci, entre les zygapophyses. En ce qui concerne les membres antérieurs, les os du bras et de l'avant-bras se ressemblent beaucoup chez les deux genres; l'humérus est non-seulement muni d'un trou épitrochléen, mais présente en même temps chez tous les deux la même forme grêle et allongée et les mêmes contours, et, autant qu'il est permis d'en juger par les fragments mal conservés qu'on possède de l'avant-bras du *Coelodon*, les os de l'avant-bras offrent une ressemblance analogue. La main du *Coelodon*, comme celle du *Mégalyonyx*, avait cinq doigts; mais la description qui existe de cette dernière peut sembler mettre en doute si cette ressemblance s'étendait plus loin. Comme nous l'avons vu, le pouce ou le doigt interne du *Coelodon* est rudimentaire; le premier métacarpien a sans nul doute porté une, peut-être deux phalanges rudimentaires, mais même dans cette dernière hypothèse, il ne peut avoir été armé d'un ongle. On n'a rien trouvé du cinquième doigt; mais la grande et profonde facette articulaire qui se trouve sur le côté extérieur du quatrième métacarpien, montre non-seulement qu'il y a eu un cinquième métacarpien, mais même qu'il a dû être assez grand; par contre, ce serait violer les lois de l'analogie que de supposer que les phalanges ont été autre chose que de petits tubercules arrêtés dans leur développement, et si, dans le cours du temps, on réussit à trouver les quelques phalanges qui manquent, il se confirmera sans doute que la description qui précède est exacte, et, par conséquent, que la main du *Coelodon* se composait de trois doigts bien développés et armés d'ongles, à savoir le deuxième, le troisième et le quatrième, mais que le pouce et le cinquième doigt étaient plus ou moins écourtés et privés d'ongles. D'après M. Leidy, il en serait autrement chez le *Mégalyonyx*; ce genre aurait eu tous les cinq doigts armés d'ongles, ou, en d'autres termes, tous les cinq doigts auraient été complètement développés. Une pareille structure de la main chez un Paresseux doit en tout cas paraître singulière, et aussi ne faut-il pas perdre de vue que l'illustre paléontologue américain n'a pas eu à sa disposition une collection complète ni homogène d'os de la main, mais a dû reconstruire celle-ci avec des os provenant de différents individus et de différentes trouvailles, et il lui a en outre manqué plusieurs phalanges sans lesquelles il ne pouvait résoudre sûrement cette question. Ses indications reposent donc en partie sur des conclusions dont il reconnaît lui-même l'incertitude relativement au cinquième doigt, et il me semble en vérité, en ce qui concerne ce doigt et le pouce, que le résultat auquel il est arrivé peut soulever de sérieuses objections. M. Leidy possédait du cinquième doigt de la main gauche deux métacarpiens, dont l'un fait partie des premiers restes de *Mégalyonyx* trouvés en Virginie et décrits par Jefferson et Cuvier, et l'autre provient de trouvailles plus récentes faites dans l'état de Mississipi. Que ces deux os aient été interprétés exactement, on ne saurait le contester; mais on n'a découvert aucune première ni deuxième phalange qui pût leur convenir, et, par conséquent, rien ne garantit que l'os onguial trouvé dans une troisième localité (Kentucky), et qu'il incline à rapporter au cinquième doigt, puisse réellement s'y adapter. Dans ces circonstances, l'objection qui se présente immédiatement, à savoir qu'aucun autre Mégathérioïde ni aucun des Paresseux modernes n'a un cinquième doigt armé d'un ongle, n'en acquiert que plus de force, et si l'on jette un coup d'œil sur les figures qui représentent le cinquième métacarpien, on verra que sa facette articulaire distale n'indique pas qu'il aurait porté trois phalanges bien développées, ni qu'il se serait terminé

en un ongle puissant. Cet os ressemble évidemment à l'os correspondant des autres animaux mégathérioides, chez lesquels il a seulement porté un doigt tronqué, dont la dernière phalange, chez l'animal vivant, était probablement recouverte d'une couche de corne ressemblant un peu à un sabot.

Dans tous les cas, le premier doigt ou le pouce a, sans contredit, été représenté chez le *Mégalongyx* par son métacarpien, car le métacarpien de l'index est muni d'une facette articulaire à laquelle il a été fixé. Mais l'os lui-même manque parmi les restes de *Mégalongyx* de l'Amérique du Nord que M. Leidy a pu examiner, et l'on n'a pas non plus trouvé de première phalange qui puisse avoir appartenu au pouce. Par contre, parmi les phalanges onguiales appartenant à la trouvaille de Jefferson, il en est une qui montre clairement que le doigt qui l'a portée était bien développé, et M. Leidy l'a rapportée au pouce; mais, comme on voit, les preuves font encore défaut et ce n'est qu'une supposition, qui, à ce qu'il semble, s'appuie seulement sur les restes incomplets de *Mégalongyx* conservés dans l'Amérique du Nord; toutefois il ne faut pas oublier qu'on connaît en outre un os qui a précisément une grande importance relativement à la question dont il s'agit. Cuvier décrit et représente un os de *Mégalongyx* rapporté de Philadelphie par Palisot de Beauvais, et qu'il suppose être un rudiment du pouce ou du cinquième doigt. D'après ce qu'on sait maintenant de la structure de la main chez le genre *Mégalongyx*, il est clair que l'os en question n'est pas le cinquième métacarpien, mais, suivant toute probabilité, le premier. Cuvier fait observer que son extrémité distale est munie d'une facette articulaire, et que, par conséquent, il a porté au moins une phalange. A en juger par sa figure, cette facette semble cependant ne pas ressembler à celle qui lui correspond sur le deuxième ou le troisième métacarpien du *Mégalongyx*, mais elle se rapproche plutôt de la facette du premier métacarpien du *Coelodon*, de même que l'os, par sa forme, diffère entièrement des métacarpiens des doigts armés d'ongles du *Mégalongyx*. Il me paraît donc beaucoup plus probable que le pouce, chez le *Mégalongyx* comme chez le *Coelodon*, a été plutôt tronqué et privé d'ongle que muni d'un ongle assez grand, et tout me semble indiquer que, si l'on réussit à découvrir une main complète et bien conservée du *Mégalongyx*, on la trouvera, dans toutes ses parties essentielles, construite comme celle du *Coelodon*; mais fût-elle même, contre toute attente, réellement armée de cinq ongles, la main du *Coelodon* lui ressemblerait cependant plus qu'à celle de tout autre Mégathériotide.

Les différentes trouvailles qu'on a faites de restes du *Mégalongyx* ne renferment que quelques fragments des os de bassin, qui n'ont été ni décrits ni reproduits, et l'on a vu par ce qui précède qu'il n'a pas été découvert davantage du bassin du *Coelodon*, de sorte que, pour le moment, on ne saurait dire jusqu'où s'étend, dans cette partie de leur squelette, la ressemblance entre les deux genres. Mais il est évident qu'ils présentent une grande conformité dans la structure des membres postérieurs. Nous avons déjà constaté que la poulie rotulienne du fémur et la facette articulaire du condyle interne se continuent sans doute sans interruption chez le *Mégalongyx*, et que la tête du fémur, chez ce dernier, ne semble guère être munie d'un enfoncement pour l'attache du ligament rond; il diffère donc en ces deux points du *Coelodon*, mais leurs fémurs se ressemblent du reste beaucoup. Cet os est plus grêle et plus allongé chez le *Coelodon* et montre, encore à un plus haut degré que chez le *Mégalongyx*, la tendance constatée par M. Leidy chez ce der-

nier genre à se rapprocher du fémur des Paresseux de notre temps; mais il a essentiellement chez tous les deux la même forme et les mêmes contours, et, en opposition avec celui des autres animaux mégathérioides, il est chez tous les deux muni d'un troisième trochanter. La rotule est certainement beaucoup plus allongée chez le *Coelodon*, et la facette articulaire en est plus haute que large, tandis que, chez le *Mégalogyx*, elle est deux fois plus large que haute; mais, abstraction faite de la circonstance que la rotule allongée du *Coelodon* ne diffère pas moins de celle des autres Mégathérioides que de celle du *Mégalogyx*, les différences dans la forme et les contours de cet os ne sont pas de celles auxquelles on puisse attribuer une grande importance.

Si le fémur est relativement plus long et plus étroit chez le *Coelodon* que chez le *Mégalogyx*, ce caractère est encore plus prononcé dans l'os de la jambe, qui est beaucoup plus long et plus délié que chez ce dernier genre. Comme nous l'avons vu, il a à peu près le même diamètre aux deux extrémités, et il ne reste qu'une très faible trace de la tubérosité du tibia, mais ces écarts ne peuvent être considérés que comme un petit rapprochement vers le type des Paresseux modernes; il n'en résulte nullement que le tibia du *Coelodon* ressemble plus à celui d'un autre Mégathérioides qu'à celui du *Mégalogyx*, et, à côté de ces petites différences, il y a d'ailleurs entre les deux genres une ressemblance essentielle quant à la forme de la facette articulaire distale.

Enfin, les pieds de derrière présentent, pour ainsi dire sur tous les points, une conformité presque complète, et dont l'importance est décisive. La ressemblance ressort si clairement de ce qui précède, qu'il est à peine besoin d'entrer dans de nouveaux détails à ce sujet; il suffira de rappeler que le pied, chez les deux genres, a cinq doigts, et que ce nombre ne se rencontre pas d'ailleurs chez les Mégathérioides. Chez le *Coelodon*, il est vrai, le doigt interne n'a existé que sous la forme d'un rudiment sans doute caché sous la peau, et il est probable qu'on constatera le même cas chez le *Mégalogyx*, si l'on réussit une fois à en découvrir le premier métatarsien qui manque encore; mais le pied, chez les deux genres, a une largeur qui ne se retrouve chez aucun autre Mégathérioides, et cette largeur est encore augmentée par la forme particulière du cinquième métatarsien.

Il me semble donc évident que le *Mégalogyx* est non-seulement le plus proche parent du *Coelodon*, mais qu'il doit en même temps être considéré comme beaucoup plus voisin de ce dernier que n'importe quel autre des animaux mégathérioides suffisamment connus jusqu'ici, et, si l'on veut distinguer dans cette famille plusieurs sous-familles ou groupes, les pieds de derrière pourront fournir un caractère important et bien tranché pour une sous-famille se composant de ces deux genres. Mais, comme on l'a vu, le *Coelodon* se rapproche aussi en certains points du *Choloepus*, ce qui semble indiquer que des trouvailles futures feront peut-être découvrir des animaux éteints qui nous apprendront qu'entre les Mégathérioides ou les Gravigrades d'Owen et les Paresseux modernes, il n'y a pas une différence aussi grande ni une séparation aussi tranchée qu'on le suppose aujourd'hui.

Depuis que MM. Owen et Lund ont, chacun de leur côté, démontré l'inexactitude de toute autre hypothèse, on peut sans doute regarder comme un fait définitivement acquis que les Mégathérioides se nourrissaient du feuillage des arbres comme les Paresseux de notre temps; mais les opinions sont partagées sur la manière dont ils se procuraient cette nourriture. Si ces êtres singuliers, ainsi que le soutient M. Lund dans ses mémoires, ont été des animaux essentiellement grimpeurs qui ne pouvaient se traîner sur la terre qu'en s'accrochant aux inégalités du sol; ou si, comme M. Owen a essayé de le prouver dans ses célèbres travaux sur le *Mylodon* et le *Mégathérium*, ils ont au contraire été enchaînés au sol et se sont procuré les feuilles et les rameaux qui leur servaient de nourriture en dénudant les racines des arbres et en renversant ensuite les troncs; ou enfin si, suivant l'opinion de M. Burmeister, ils ont bien marché lentement et difficilement d'un arbre à l'autre, mais du reste n'ont employé leurs pieds de devant qu'à attirer à eux les branches d'arbre, pour en ronger ensuite les feuilles, assis et appuyés sur leur queue puissante et charnue, ce sont là tout autant d'hypothèses dont chacune a ses partisans. Mais la vérité se trouve sans doute au milieu, et de même que, malgré la grande conformité de leur structure, il existe parmi les Myrmécophages de notre temps des espèces qui se tiennent presque exclusivement dans les arbres, et d'autres qui n'y grimpent que de temps à autre ou même pas du tout, de même il est probable que les Mégathérioides ont aussi possédé à un degré très inégal la faculté de grimper; de plus, il ne faut pas oublier que les hypothèses susmentionnées n'ont pas été présentées par leurs auteurs comme s'excluant nécessairement l'une l'autre ni comme s'appliquant à tous les cas, mais que M. Owen surtout et, jusqu'à un certain point, M. Lund, sont disposés à reconnaître la possibilité de concilier leurs opinions respectives. Mais une discussion approfondie de cette question compliquée et difficile excéderait de beaucoup les limites naturelles de ce travail; je me bornerai donc à ajouter quelques mots pour examiner quel a été le mode d'existence probable du *Coelodon*, et montrer que cet animal, en tout cas, était doué de la faculté de grimper.

Il est incontestable que la structure anormale des pieds de derrière, qui ne permettait pas aux Mégathérioides de marcher sur la plante entière du pied, mais seulement de s'appuyer sur son bord externe, n'est pas faite pour rendre la marche sûre et facile, tandis qu'elle a certainement pu leur être utile pour grimper sur une surface inégale plus ou moins escarpée. Les pieds de derrière n'auraient donc pas reçu, quoique non toujours au même degré, cette conformation spéciale chez tous les Mégathérioides, s'ils avaient principalement dû leur servir à marcher sur un sol plat et uni; on peut même ajouter que cette direction oblique de la plante du pied ne se prêtait guère à leur fournir un point d'appui solide, pendant qu'ils étaient occupés (d'après les hypothèses précédentes) à dénuder avec leurs pieds de devant les racines des arbres, ou se tenaient assis pour en attirer à eux les branches. Il est donc très difficile de renoncer à l'idée que les pieds de derrière leur servaient à se cramponner et à grimper, sauf dans les cas où d'autres circonstances et notamment la taille de l'animal ne semblaient pas absolument l'exiger. Il me semble en outre que M. Lund fait observer avec raison que la largeur peu ordinaire du bassin, et les lourdes proportions des os de la cuisse et de la jambe, chez les Mégathérioides, peuvent très bien leur avoir été d'une grande utilité pour grimper, le train et les pieds de derrière devant

alors développer une force musculaire énorme pour maintenir solidement l'animal sur un tronc d'arbre, pendant qu'il se servait de ses bras soit pour s'élever davantage, soit pour saisir et tenir les branches et les rameaux dont il mangeait les feuilles. Cette conformation, paraît-il, devait être aussi utile aux Mégathérioides pour grimper que pour déraciner les arbres, aptitude en vue de laquelle, suivant l'éminent anatomiste anglais, elle aurait été spécialement calculée, et qu'il regarde comme si caractéristique pour tous ces animaux, qu'il a donné au groupe entier le nom d'*Eradicatoria*.

La taille du *Coelodon* n'est nullement si grande ni son squelette si massif, qu'on puisse, par ce motif, avoir quelque difficulté à se représenter cet animal grim pant dans les arbres et y cherchant sa nourriture. On a souvent contesté la faculté de grimper des Mégathérioides, en objectant que non-seulement il n'y avait pas entre la longueur de leurs membres antérieurs et postérieurs, une inégalité analogue à celle que présente le genre *Bradypus*, mais que leurs membres antérieurs étaient même dans plusieurs cas un peu plus courts que les membres postérieurs; mais cette objection n'a en somme pas grande valeur, car, chez le second type actuellement vivant des Paresseux, le genre *Choloepus*, il n'y a aucune différence dans la longueur des membres, et, en ce qui concerne le *Coelodon*, il a les membres antérieurs un peu plus longs que les postérieurs, et doit par conséquent tout aussi bien avoir pu grimper que les Unaux modernes. La grande largeur des pieds de derrière est aussi un sûr indice que le *Coelodon* grim pait dans les arbres; il semble en effet que si un animal s'avance sur une surface horizontale en s'appuyant seulement sur le bord externe du pied, des pieds très larges ne peuvent lui être d'aucune utilité, mais doivent plutôt gêner sa marche, tandis qu'ils se prêtent très bien à un mouvement ascendant sur des surfaces inclinées qui doivent être plus ou moins embrassées par les membres postérieurs. Mais, comme nous l'avons vu, le *Coelodon* et le *Mégalongyx* sont de tous les Mégathérioides ceux qui ont les pieds de derrière les plus larges; non-seulement ils ont un ou deux doigts de plus que les autres genres de la famille, mais la largeur du pied est encore augmentée par une grande apophyse sur le côté externe du cinquième métatarsien. Enfin, la circonstance que leurs pieds de derrière sont armés de deux ongles, dont l'un, celui du medius, est énorme, peut aussi être invoquée à l'appui de l'opinion que le *Coelodon* (et certainement aussi le *Mégalongyx*) cherchait sa nourriture dans les arbres, tandis que, d'un autre côté, la grandeur insolite de l'ongle du medius chez ces deux genres doit contribuer à affaiblir la croyance qu'il aurait servi aux Mégathérioides pour l'usage, suivant moi, assez singulier, que le grand anatomiste anglais suppose qu'ils en ont fait. En effet, s'il avait réellement été destiné à pénétrer dans la terre pour donner à l'animal un point d'appui, pendant que celui-ci déracinait les arbres dont il voulait manger les feuilles, on devrait certes s'étonner de voir cet ongle atteindre relativement ses plus grandes dimensions précisément chez le Mégathériotide auquel, à cause de sa petite taille, on peut le moins attribuer la faculté de s'être procuré sa nourriture comme le suppose M. Owen, et qui, par la même raison, n'aurait pu même debout atteindre aux branches des arbres, ou n'aurait réussi qu'à ronger les feuilles de tout petits arbrisseaux, auxquels il pouvait également arriver sans se dresser.

Il n'est pas douteux que la queue, chez tous les Mégathérioides, le *Coelodon* y compris, a été une queue épaisse et charnue servant de point d'appui, mais non une

queue prenante, et, au premier abord, une pareille queue paraît convenir si peu à un animal grimpeur, qu'on peut être tenté d'y voir un motif sérieux pour leur refuser cette faculté. Mais cette objection perdra de sa valeur si l'on se rappelle que, parmi les Édentés modernes, il y a des espèces grimpanes munies d'une queue très grande et très forte, qui, sans être une queue prenante, leur est cependant utile pour grimper. C'est un fait connu que certains Pangolins montent dans les arbres. M. L. Fraser a observé à Fernando de Po que deux exemplaires du *Manis tricuspis* qu'il avait chez lui, grimpaient avec une grande facilité sur les poteaux carrés et grossièrement taillés qui soutenaient le toit de son habitation, et qu'ils se servaient de leur queue pour appuyer leurs pieds. Il les a même vus souvent se cramponner à ces poteaux avec les pieds de derrière et y appliquer leur queue, après quoi ils lâchaient prise des pieds de devant, et, courbant le corps en arrière jusqu'à ce qu'il fit un angle droit avec le poteau, se balançaient lentement dans cette position horizontale; quelquefois ils se roulaient en boule et se laissaient tomber à terre sans se faire du mal, leurs écailles hérissées, raides et élastiques amortissant beaucoup la chute.

Il est peut-être permis de supposer que le *Coelodon* et les autres Mégathérioides ont fait un usage analogue de leur queue, qui, relativement à la taille et à la force musculaire de ces animaux, n'a guère été plus grande ni plus lourde que la queue épaisse et très longue du Pangolin mentionné plus haut. L'armure écailleuse de ce dernier lui a sans contredit facilité singulièrement cet emploi de sa queue; mais les nombreux petits tubercules osseux dont, suivant M. Lund, la peau du *Coelodon* et sans doute aussi de tous les autres Mégathérioides, était parsemée, peuvent bien en tout cas avoir contribué à rendre la peau de la queue inégale et apte à s'appliquer solidement sur les rugosités et les aspérités que présentent les troncs et les branches des arbres.

Rettelser.

S. 268, L. 12 f. n. rue l.: ru

— , L. 8 f. n. naaet l.: naat

S. 315, L. 23 f. o. Udvækst l.: Udvækst⁶⁾

— , L. 25 f. o. Ledflade⁶⁾ l.: Ledflade

Tab. I.

Coelodon escrivanensis.

Fig. 1. Kraniet, set fra højre Side; $\frac{2}{3}$ af den naturlige Størrelse.

For Tydeligheds Skyld er det paa Kraniet fastsiddende Stykke af Taphvirvlen udeladt, og Hullerne i Vingebensblærerne lukkede.

1. Nakkebenet (*occipitale*).
2. Issebenet (*parietale*).
3. Pandebenet (*frontale*).
4. Næsebenet (*nasale*).
5. Taarebenet (*lacrymale*).
6. Overkæbebenet (*maxillare*).
7. Kindbenet (*malare*).
9. Vingebenet (*pterygoideum*).
10. Tindingebenet (*squama temporalis*).
11. Underkæben (*mandibula*).

Fig. 2. Kraniet, set nedenfra; $\frac{2}{3}$ af den naturlige Størrelse.

Ogsaa her er det omtalte Stykke af Taphvirvlen og Hullerne i Vingebensblærerne udeladte.

7. Kindbenet (*malare*).
8. Ganebenet (*palatinum*).
- Vingebenet (*pterygoideum*).
11. Underkæben (*mandibula*).

Fig. 3. Højre Mellemkæbeben (*præmaxillare dex.*), naturlig Størrelse. Forenden vender nedad.

Coelodon maquinensis.

Fig. 4. Den ene bageste Overkæbe-Tand, set fra Siden; naturlig Størrelse.

Fig. 5. Den anden bageste Overkæbe-Tand, set bagfra; naturlig Størrelse.

Tændernes Tyggeflade vender opad.

Tab. II.

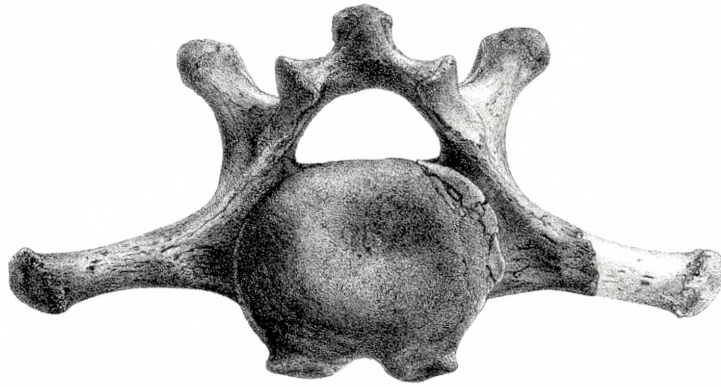
Coelodon escrivanensis.

Alle Figurer ere i naturlig Størrelse.

- Fig. 1. En af de forreste Brysthvirvler (*vertebra thorac.*), set fra højre Side.
Begge Hvirvellegemets Epifyser ere affaldne, og som Følge heraf mangler ogsaa Ledfladen for Ribbehovedet. Den største Del af den højre Zygapofyse er brækket af.
- Fig. 2. En af de bageste Brysthvirvler, maaske den ellefte (*vertebra thorac. an 11?*), set bagfra.
De afbrækkede Udvækster ere tilføjede efter Gisning, skitse-mæssigt udførte.
- Fig. 3. Samme Hvirvel, set fra højre Side.
En lignende Restauration er udført paa denne Figur som paa forrige.
- Fig. 4. En af de forreste Halehvirvler, rimeligvis den fjerde eller den femte (*vertebra caud. 4 vel 5*), set fra venstre Side; Forenden til Venstre.
- Fig. 5. Samme Hvirvel, set bagfra.
Den ydre Halvdel af den højre Tværvækst er brækket af, men er angivet paa Figuren i skitse-mæssig Udførelse.
- Fig. 6. Den tiende eller ellefte Halehvirvel (*vertebra caudalis 10 vel 11*), set fra højre Side.
Forenden til Højre.
-

4.

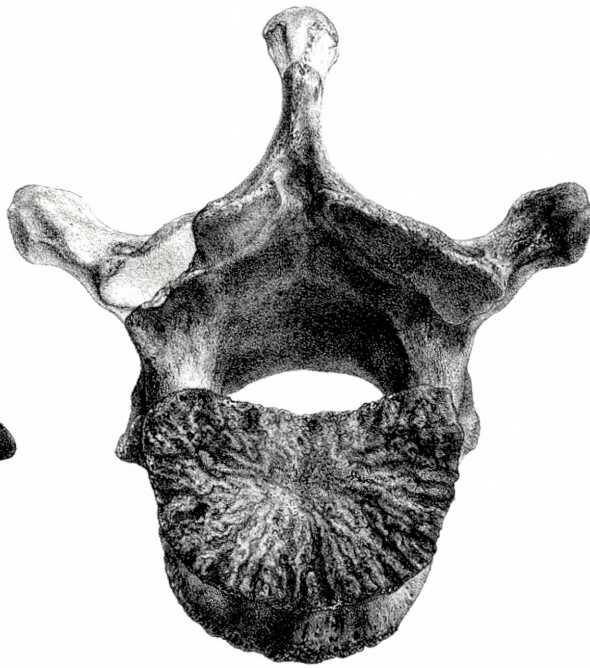
5.

6.

1.

2.

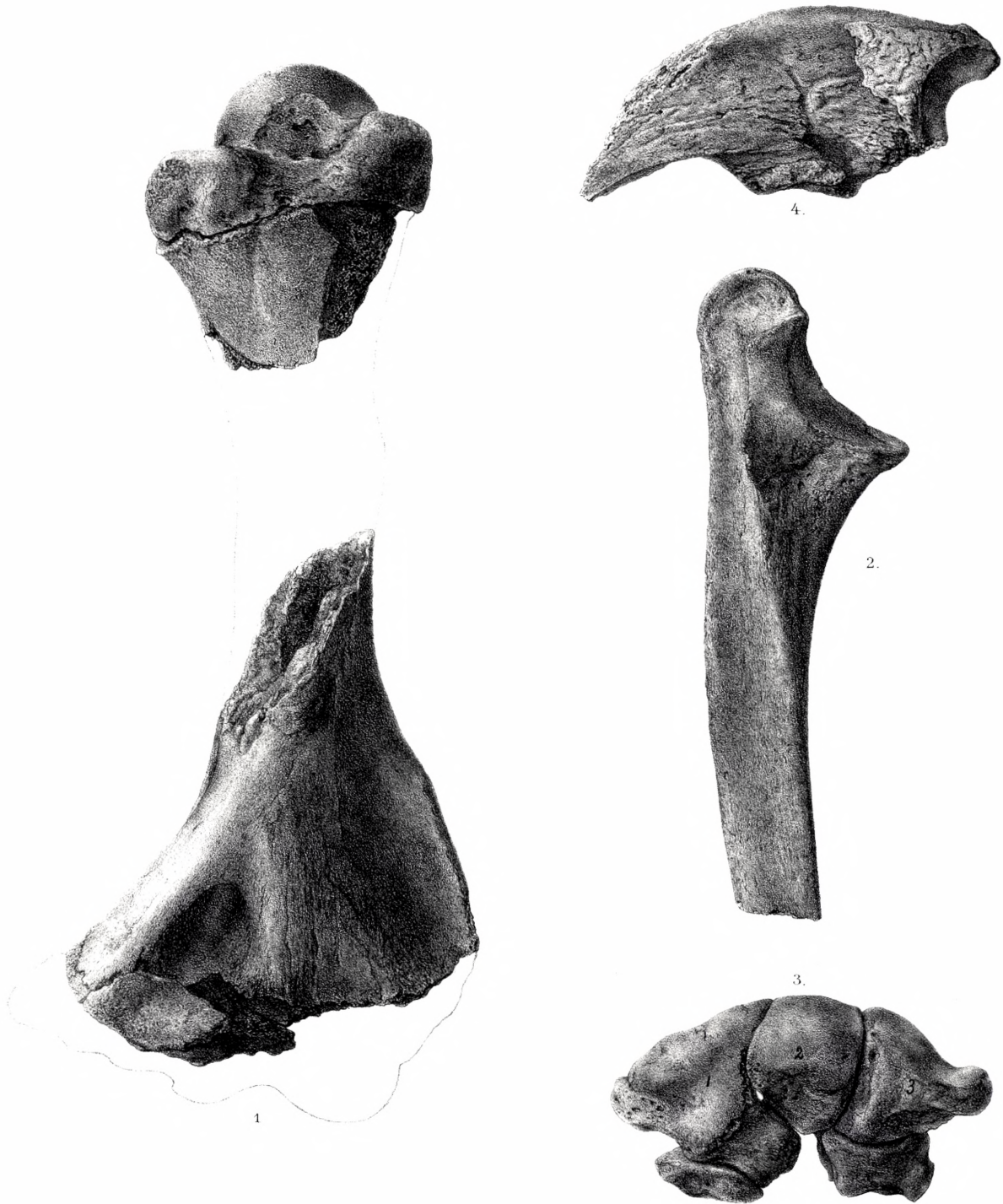

3.

Tab. III.

Coelodon escrivansensis.

- Fig. 1. Venstre Overarmben (*humerus sin.*), $\frac{2}{3}$ af den naturlige Størrelse, set forfra.
De Dele af Knoglen, som mangle, ere antydede ved en simpel Contour.
- Fig. 2. Højre Albueben (*ulna dex.*), $\frac{2}{3}$ af den naturlige Størrelse, set fra Radialsiden.
Den nederste Tredjedel af Knoglen mangler.
- Fig. 3. Venstre Haandrod (*carpus sin.*), naturlig Størrelse.
1. Baadbenet (*naviculare*), 2. Maanebenet (*lunatum*), 3. Trekantbenet (*triquetrum*).
Det andet Mangedantben (*trapezoides*) og Krogbenet (*hamatum*) bære ikke noget Tal.
Hovedbenet (*capitatum*) og Ærtebenet (*pisiforme*) mangle.
Det første Mangedantben (*trapezium*), som er vokset sammen med det første Mellemhaandben (*metacarpale 1*), er ikke fremstillet paa Figuren.
- Fig. 4. Kloledet af venstre Haands tredje Finger (*phalanx 3 dig. 3 sin.*), naturlig Størrelse, set fra den udadvendende Side.
-

Tab. IV.

Coelodon escrivanensis.

Figureerne 2, 3 og 6 ere i $\frac{2}{3}$, de øvrige i naturlig Størrelse.

- Fig. 1. Den første højre Ribbe (*costa 1 dex.*), Sternalribben mangler. Den nederste Halvdel af Benet er beklædt med en Skorpe af fastsintret Ler.
- Fig. 2. Venstre Skulderblad (*scapula sin.*) set fra den distale Ende med Ledskaalen.
- Fig. 3. Det højre Laarben (*femur dex.*) set forfra.
- Fig. 4. Den distale Ende af samme Laarben.
Den indre Ledkno vender opad.
- Fig. 5. Den højre Knæskal (*patella dex.*), set bagfra.
- Fig. 6. Det højre Skinneben (*tibia dex.*), set forfra.
- Fig. 7. Den distale Ende af samme Skinneben, Fibularsiden til Venstre.
- Fig. 8. Højre Haands anden Fingers Kloled (*phal. 3 dig. 2 man. dex.*), set ovenfra.
- Fig. 9. Samme Kloled, set fra Siden.
-

Tab. V.

Coelodon escrivanensis.

Alle Figurer ere i naturlig Størrelse.

Fig. 1. Venstre Springben (*astragalus sin.*), set ovenfra.

1. Ledfladen for Skinnebenet (*tibia*).
4. Ledfladen for Baadbenet (*naviculare*).
5. Ledfladen for Lægbenet (*fibula*).

Fig. 2. Venstre Springben, set nedenfra.

1. Ledfladen for Skinnebenet.
2. Den bageste (store) Ledflade for Hælbenet (*calcaneus*).
3. Den forreste (lille) Ledflade for samme Ben.
4. Den med Ledfladen for Baadbenet (*naviculare*) i Et gaaende Ledflade for Terningbenet (*cuboideum*).

Fig. 3. Højre Hælben (*calcaneus dex.*), set forfra.

Den bageste Epifyse mangler.

1. Den bageste Ledflade for Springbenet (*astragalus*).
2. Den forreste Ledflade for samme Ben.
3. Den fri Ende af Hælbenets ydre Udvækst, hvis indre Del bærer Ledfladen for Terningbenet (*cuboideum*).

Fig. 4. Venstre Hælben (*calcaneus sin.*), set ovenfra.

Knoglens bageste indre Hjørne er afbrækket, men er paa Figuren tilføjet i skitse-mæssig Udførelse.

1. Den bageste Ledflade for Springbenet (*astragalus*).
2. Den forreste Ledflade for samme Ben.
3. Den fri Ende af Hælbenets ydre Udvækst.

Fig. 5. Kloledet af venstre Bagfods Mellemtaa (*phalanx 3 dig. ped. 3 sin.*), set fra Siden.

Den yderste Spids af Ledet mangler, men er tilføjet paa Figuren.

3.

2.

1.

4.

5.